

קונטרס

הבינוני

ל"ג בעומר
תשפ"ג

שנה ה'
חוברת ל"ב
גליון 252

שיעורי

הרב שמעון
שפיצער שליט"א

קול הבינוני

718.686.8300 ארה"ב:

0204.586.2115 בריטניה:

03.300.0223 בלגיה:

072.257.7726 ארץ ישראל:

שמעו ותחי נפשכם!

האזינו למאות שיעורים השווים לכל נפש הנאמרים מדי יום ביומו בכל מקצועות התורה והחסידות מסודרים להפליא ומלאים כל טוב

להצטרף לקבלת השיעורים או החוברות באימיל ולשלוח הערות:

Tel. 718.387.1122 E.Y. 03.3096216
Email. Info@MachonHavineini.com

מפתח הענינים

ליל שישי פרשת בהר י"א אייר תשפ"ב חלק א

עבודת העלייה לאתרא קדישא מירון ביומא דהילולא ז.....

אור של התגלות השכינה | התגלות השכינה מאיכות לכמות | מאן אדון דא רשב"י
| נסיעה לצדיק בשביל הנשמה | שמחת הרשב"י למעלה מדרך הטבע | התקשרות
לרשב"י | שמחה עם הקב"ה

ליל שישי פרשת בהר י"א אייר תשפ"ב חלק ב

תורת רבי שמעון - תורה של אהבה יא.....

אי לאו האי יומא | אנן בחביבותא תליא מילתא | תכלית היראה אהבת ה' | אהבת
עולם אהבתיך | צריך למימרינהו בניחותא | אהבה המביאה לידי יראה | חינוך
מאהבה

ליל שישי פרשת בהר י"א אייר תשפ"ב חלק ג'

הבריאה מתאימה את עצמה למי שמקבל את מסלול חייו טו.....

נעשה אדם נאמר בעבורך | אם קבלה היא נקבל | מלאכתו נעשית על-ידי אחרים
| מבשרי אחזה דרך הבריאה | יודה עד שלא יהיה לו פנאי להתלונן | ואהבת את
ה' אלוךך | הוא ימליץ טוב בעדנו

חומרת איסור הדיבור בתפילה ובקריאת התורה כ.....

רשב"י לכל אפילו לפחותים | על מה יצא הקצף | הוחבא בתוך מערה שם למד
סתרי תורה | האמת מאחורי עצירת השפע | משל לעוצר ייצור של תרופה מצילת
חיים | מעמד הר סיני | חס ושלום שתשתכח תורה מישראל

יום רביעי פרשת בחוקותי (בהר בחו"ל) י"ז אייר תשפ"ב

סיבת המניעות בדרך למירון והדרך להתקשרות נכונה מכל מקום . . כד

נתן בו עיניו ועשהו גל של עצמות | תיסרך רעתך | לבושים המשנים צורתם | דבר
שבקדושה מעיר את הנשמה | מגבית של הסטרא אחרא | כל גזירה יסודה בחטא
| רצוננו לראות את מלכנו | בא הר המוריה לקראתו | אין שום עיכוב להגיע אל
היעד | איש צר ואויב | נסיעה לצדיק כיצד? | מלחמה בכלים רוחניים | הצבת היעד
הכרחית לנצחון במלחמה | איך קען דיר און דו קענסט מיר | יום כיפור בפנים
שמחת תורה בחוץ | לא תירא מהם כי ה' אלוךך עמך

יום חמישי פרשת אמור - י"ז אייר תשפ"א

ג. דרך ההתקשרות אל רבי שמעון בר יוחאי מקרוב ומרחוק . . . . .

הוי גולה למקום תורה | בר בי רב דחד יומא | משום כלי קיבול | כעבדא קמיה
מריה | עד שיאמר רוצה אני | והכיננו את אשר יבואו | יעיר לי אוזן לשמוע כלימודים
| נדעה נרדפה לדעת את ה' | לא נוסעים בשביל גשמיות | רופא הנפשות | יותר
משהעגל רוצה לינק | עדיין יש לזה בעולם?! | אני מאמין באמונה שלמה בכוח
הצדיק | בקירוב לב וביריחוק מקום | ישועה מיריחוק מקום - מעשה מכלי ראשון

יום ראשון פרשת בהר (אמור בחו"ל) ז' אייר תשפ"ב

ב. חיבור לפנימיות יום ל"ג בעומר . . . . .

להחיות נפש כל חי | פנים חיצוניות | מחשבת חושב | בינה לעתים | תוקד בו לא
תכבה | מעשה חושב | מה העבודה הזאת | משל משיחת חברים | משל מהעומדים
בשולחן הצדיק | משל מהלומד בשעה שהציבור מתפללים | מחשבה המביאה לידי
מעשה | זה היום עשה ה' | יום שמחת הרשב"י | מתנה טובה ויקרה | מילתא
בטעמא | ויאמר אלוקים יהי אור | אראה אור כי יהל | משל מעולם הנגינה | מעז
יצא מתוק

יום שני פרשת בהר (אמור בחו"ל) ח' אייר תשפ"ב

א. החיבור לשמחת התורה ביום ל"ג בעומר . . . . .

חס ושלום שתשתכח תורה מישראל | הבנת השייכות מעוררת שמחה | כפי שהתורה
חשובה אצל האדם | הכנת הנפש לקליטת התורה | הכל מודים בעצרת דבעינן נמי
לכם | אם תשמעו בחדש תשמעו בישן | האדרת ההצלחות גוררות הצלחות | לכל
אחד יש שייכות עם אור התורה | מתחיל בבקשה ומסיים בשבח | השפע מגיע
על-ידי השמחה | להודות לך על משפטי צדקך | ועל הכל אנחנו מודים לך |
האוצרות הטמונים בפסוקי דזמרה | הודיה גוררת הודיה | אגילה ואשמחה בחסדך
| אשמחה ואעלצה בך | בטח בה' ועשה טוב | כי מי גוי גדול אשר לו אלוקים
קרובים אליו | הגיע זמן פרעון

יום ראשון פרשת בחקותי (בהר) י"ד אייר תשפ"ב

ס. שמחת ל"ג בעומר והבערת מדורות להולכים בדרך החסידות . . . . .

לכל ישראל האיר בסוד תורה הבהיר | כי עמך מקור חיים | ולכל בני ישראל היה
אור במושבותם | דרך חיים תוכחות מוסר | איש איש על עבודתו | תיקון האדם
תלוי במחשבה | מלמד שהיו מצדדים פניהם כלפי הנר המערבי | מסירת מפתח |
כאור החמה מזהיר אדוננו בר יוחאי | הכרת היעד פותרת ספיקות | ישראל לא ידע
עמי לא התבונן | כי באו בנים עד משבר | קרבת אלוקים לי טוב | אין שמחה
כהתרת הספיקות

יום שני פרשת בחקותי (בחול"ל בהר) ט"ו אייר תשפ"ב

טו תועלת אורו של רבי שמעון לכל אדם .....

ההבנה שיש מי שמבין | תא חזי | ויאמר אלוקים יהי אור | כל זמן שאבוקה בידי | והיה לנו לעינים | הכין לנו הדרך | תכלה שנה וקללותיה | וירא את עניינו | צוהר תעשה לתיבה | היציאה מעולם החושך | אם בחקותי תלכו | אור הגנוז בתורה | פיתוח העדינות להבחין בדברים עדינים | מאמונה לראיה חושית

יום שני פרשת אמור - פסח שני י"ד אייר תשפ"א

מזו מהות ההתקשרות לרבי שמעון בר יוחאי .....

משה קיבל תורה מסיני | שורש כל הנשמות אחד | חיבור נשמות הרב והתלמיד | גוטע ברידער קענען פועל'ן | הרבי הוא גוטער ברודער אמיתי | אור היקוד הם יוקדים | רחימותא דרחים קוב"ה לישראל | חס ושלום שתשתכח תורה מישראל | רב שכל חכמתו הימנו | לו חכמה ישכילו זאת | המחובר לטהור טהור | ער קען מיר און איך קען אים | בין התקשרות אמיתית למזוייפת

יום שלישי פרשת אמור ט"ו אייר תשפ"א

פז אור תורתו של רבי שמעון בר יוחאי .....

לגולה עמוקות בדין | ואנכי לא כן עמדי | הקב"ה חדי בפלפולא | חדו חצדי חקלא | התנוצצות השכל במוח - משל ונמשל | קומי נא התעוררי נא בעד הנפש חנינה | התנוצצות השכל כיצד? | בנים אתם לה' אלוקיכם | אם כבנים רחמנו כרחם אב על בנים | סעודת שבת - חדוותא דמלכא קדישא | סוכה - וימינו תחבקני | חדות ה' היא מעוזו | ברכת המזון - מתנה יקרה ונפלאה | ונתן לנו תורת אמת | קולו זימר עריצים

יום רביעי פרשת אמור ט"ז אייר תשפ"א

צב חס ושלום שתשתכח תורה מישראל .....

שם קנית הודך והדרך | אשריך שראיתני בכך | עשה תורתך קבע - הוי גולה למקום תורה | יגעתי ומצאתי - לאוקמי גירסא | השגה בתורה כיצד? | הוחבא בתוך מערה שם למד סתרי תורה | יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין | משא ומתן באמונה | מבשרי אחזה אלוה | תורת רבי שמעון אורו של עולם | השגתו של תינוק שלא חטא - מעשה ומוסר השכל בצדו | כל אחד מלמד את חלקו בתורה | שלא נבוא עם נעליים לעולם האמת

ליל שישי פרשת בהר י"א אייר תשפ"ב חלק א

עבודת העלייה לאתרא קדישא מירון ביומא דהילולא

אור של התגלות השכינה

הנה אורו של רבי שמעון הגיע לעולם לאחר חורבן הבית השני. הקב"ה ששתל צדיקים בכל דור, כבר גילה לאדם הראשון שבבוא העת, כשהבית ייחרב, יתגלה האור הזה. ובענין זה כתוב בספרים שהקב"ה הביא את האור הזה לעולם בגלל ירידת הדורות כדי שיאיר אפילו בפחותים, באנשים הפחותים ובמצבים הפחותים. וכפי שבכל דור הקב"ה שותל צדיקים לפי מה שאותו דור צריך, כך הביא הקב"ה צדיק זה לעולם, כדי שיעמוד לבני ישראל מאז חורבן הבית ועד ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו.

והנה בזהה הקדוש איתא שדורו של רבי שמעון היה דור זכאי, ומאז קבלת התורה לא היה דור שהיה זכאי כאותו דור, ויש השואלים אם כן מדוע לא נבנה בית המקדש באותו דור. אכן יסוד גדול יש בזה ומביאו בספר יסוד העבודה. הקב"ה ברא את העולם באופן שהשכינה תוכל לשרות בו, כי בלי זה לא יוכל העולם להתקיים ויחזור לתוהו. ודבר זה קיים בעולם, בשנה ובנפש. בזמן הבית היה זה במקום ירושלים בבנינה ובית המקדש בתפארתו, ויש מזבח, קודש הקדשים, כרובים. השראת השכינה נפלאה. ובית המקדש שהוא מקום, השפיע גם על הזמן וגרם לכך שכל המועדים יהיו ראויים ביותר להשראת השכינה, ואכן בזמן הבית האירו המועדים הרבה יותר, כי הקריבו אז מוספין ועלו לרגל. העליה לרגל לא היתה ביאה למקום בלבד, אלא הגיעו שם בזמנים מיוחדים המוכנים להשראת השכינה מיוחדת. נמצא

שגם המקום המיוחד וגם הזמנים המיוחדים, ראויים ביחוד להתגלות נפלאה. ונמצאנו אומרים שלא די שיהיה בזה העולם מלא כל הארץ כבודו, לית אתר פנוי מיניה, אלא הקב"ה רוצה שתהיה כאן התגלות השכינה. הוא רוצה שיהיה מקום וזמן שבהם מלכותו גלויה לכל, וזה מה שמקיים את הבריאה.

וכשנחרב הבית, נאבד המקום, ולא המקום בלבד נאבד, אלא גם הזמן. הזמנים היו מיוחדים עד כה ליראה יראה, ומעכשיו אינם כמו שהיו. נמצא שכלי המקום והזמן אינם מביאים מעתה את השראת השכינה שהעולם צריך. והשאלה היא: איך באמת העולם יתקיים והרי הוא זקוק להתגלות בשביל קיומו? אכן הכלל הוא שכאשר אופנים מסוימים של התגלות נפסדים, נפתח אופן חדש של התגלות. ואף כאן, כאשר נחלשה השראת השכינה באופני המקום והזמן, נפתח אופן חדש של התגלות על-ידי הנפש. אורו של רבי שמעון, בחינה זו הקיימת אצל הצדיק שהשכינה שורה עליו באופן שכל העומד לידו רואה את השכינה בגלוי, הגיע דייקא לאחר החורבן כאשר נחלש הגילוי בבחינת המקום והזמן מחמת הגלות.

התגלות השכינה מאיכות לכמות

הספרים מציינים שיסוד זה ניכר באופן כללי בתחלופת הדורות. הנה בדורות הראשונים היו רואים מדרגות גבוהות בהרבה, והדבר התבטא הן בידיעת כל התורה כולה והן בבחינת הדביקות והתפשטות הגשמיות. אח"כ איבדנו זאת.

את כל חבילותיו בכל עת. הוא מוכרח להתנקות כפעם בפעם וכך יוכל להתקדם בדרכו. העלייה לרגל הועילה לכך והעלייה לציון קדשו של רבי שמעון יש לו ג"כ כח זה, כי שם הוא נפגש עם התגלות השכינה.

על האדם להבין שמאז שאין לנו בית המקדש, השייכות לצדיקים נחוצה יותר מכפי שהיתה בעבר. עבודת ההתקשרות והנטיעה לצדיק, הלא נתגלתה מאוחר יותר, בעיקר בזמן הבעש"ט הק'. כי כשהתקיים הדבר בזמן ובמקום, היו עובדים עבודה זו באותם אופנים. היהודי זקוק בשביל נשמתו את כל תרי"ג המצוות. אחרת, חסר לו במהות האדם. אם אין לך עלייה לרגל, זקוק אתה לנטיעה לצדיק. אתה חייב למצוא חלק מעבודת ה' שבו אתה עוזב את הכל ועושה שם את מה שעשית בבית המקדש. זה מה שאתה צריך לקלוט. התבונן מה היהודי עושה בבית המקדש ואותו תעשה. רבי שמעון הוא שגילה לנו אור זה.

נסיעה לצדיק בשביל הנשמה

נתקדם בזה בעוד צעד. כשיהודי הולך אל הצדיק, יש בזה כמה חלקים. החלק האחד הוא מה שיש לו מורה דרך המלמדו דעה ומחזק את לבו בענינים של סור מרע ועשה טוב. עוד חלק הוא להיות באגודה אחת עם עוד יהודים ולקיים מצוות ביחד. ועוד חלק יש, והוא התגלות השכינה הקיימת שם. האדם צריך למצוא אופנים שבהם הוא נכנס בבת אחת למצב חדש אשר שם הוא רואה את השי"ת הרבה יותר מכפי שהוא רואה אותו בחיי היום יום. מה הפירוש לראות? הרי אין לנו את העינים לראות. אכן בשפתינו מדובר בהרגשה. האדם מרגיש הרבה יותר רוחני. יש הרבה זמנים במעגל השנה שבהם האדם צריך לעזוב את סדר יומו הרגיל וללכת או

אם נסתכל בדרך משל על שתי התקופות, התקופה עד השואה והתקופה לאחר השואה, נראה שהמפנה היה חד מאוד. אבל מה שנעשה אז שהתורה התרחבה ופרצה ימה וקדמה צפונה ונגבה ונעשו מאז הרבה יותר יהודים יראים ושלמים. התגלות השכינה מוכרחת להיות בעולם באותה מדה שהיתה מאז ומעולם, ואם אינה קיימת באיכות, היא קיימת בכמות. זהו היסוד. השראת השכינה, התגלות השכינה, חייבת להיות בעולם, וכל הרוצה ליטול יבוא ויטול. ולכן יש ממהר"ח ויטאל זיע"א שבדורות שלנו יכול היהודי הפשוט לפעול במעשיו מה שבדורות הראשונים הוצרכו להתעמל ולהתייגע בעבורו הרבה מאוד, כי הכל קיים, דביקות, מדרגות, ומי שרק ישקיע קצת, יזכה בו. עכ"פ מאז חורבן הבית השני, נעשה מהלך חדש של התגלות השכינה בעולם, מהלך של נפש, בעוד המהלכים של מקום וזמן נתמעטו.

מאן אדון דא רשב"י

יסוד זה מסביר גם מה שכתוב בזהר הקדוש (בא לח, א) "מאן פני האדון ה' דא רשב"י", היינו שהנטיעה לרבי שמעון כמוה כעלייה לרגל, ולכן היו מהחסידים הוותיקים שנהגו לעלות למירון שלוש פעמים בשנה והיו מהם שהקפידו ללון שם, הכל כפי דיני העלייה לרגל בבית המקדש.

וההסבר פשוט, כי כל אחד צריך בשביל העבודת ה' שלו להיפגש עם התגלות השכינה. הוא צריך זאת לנשמתו. ראשית כל כדי לקבל בהירות במציאות ה'. שנית, כדי להתכבס מעוונותיו. כשהאדם הגיע לבית המקדש, חזר לאחור מכן, נקי וצח. הוא הקריב שם חטאת, וחוץ מזה היה תמיד של שחר מכפר על חטאי הלילה ותמיד של בין הערביים על חטאי היום. נשמתו כובסה והתנקתה. האדם הרי יכול לסחוב אתו

לי שהשמחה שם היא למעלה מדרך הטבע. מה הפירוש? הפירוש הוא שמרגישים שם שמחה מבלי יכולת להסבירה. אכן הצדיקים הסבירו זאת, ואמרו שכאשר יש מקום קדוש והאדם מגיע עם הגישה הנכונה, כי הוא יודע שבשביל נשמתו הוא צריך ללכת למקום קדוש, הוא מרגיש אותה רוממות אשר היא למעלה מדרך הטבע, רוממות שאין להסבירה. ואכן כל מי שהיה שם יכול להעיד על התגלות נפלאה שמעוררת שמחה שהיא למעלה מדרך הטבע.

האדם צריך שיידע מה הוא מחפש, כי בקל יכול האדם להתבלבל. אפילו חלק התפילה, ראוי לדעת שלא הוא עיקר סיבת הנסיעה למירון. הוא היה דבר נוסף. מי שכבר מגיע לשם, לא יתכן שלא ינצל את ההזדמנות להתפלל על הציון. אבל צריך להיזהר שלא להתבלבל על ידי השקפתם של אותם אנשים שלא דווקא שהיתה להם מסורת בזה. בכל השנים היו נוסעים מירונה אך ורק כדי לשמוח בהילולא דרשב"י^א, והשמחה בהילולא דרשב"י לא היה קשור לכל הדברים החיצוניים.

התקשרות לרשב"י

אכן כן, מי שהיה יכול לנסוע לרשב"י, היה נוסע לרשב"י, ומי שלא היה יכול, כגון אנשי הגולה, היו מתקשרים באופנים האחרים, כי העיקר הוא להתקשר לרשב"י. התבוננו בדרך משל בעבודתו של הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעז'יבוז זיע"א שהיה עורך סיום כל שנה על הזוהר הקדוש ומחזיק את ספר הזוהר בידו ורוקד במשך כמה שעות בדיבוקת עילאית. ואח"כ אמר: "רבי שמעון!

למקום או למצב שכאשר הוא נמצא בו, הוא נעשה כל-כך מרומם, שהוא מרגיש את נשמתו הרבה יותר מהרגיל. כפי שהזמן יכול לעורר זאת, כגון יום הכיפורים שבו מתעוררים כולם לתשובה, כך כשהאדם נוסע אל הצדיק האמיתי, הוא מרגיש את נשמתו יותר ויותר. ואין צריך בשביל זה לדבר. אלא נשמה אחת מדליקה את הנשמה השניה כענין הדלקה מנר לנר. וממילא הוא מתחיל להשתוקק לטוב. וזהו יראה יראה. הנשמה נדלקת, ואז אומרים לאדם: "עכשיו לך עבוד עם זה".

ולכן ידעו החסידים והצדיקים שאין צריך בהכרח שהצדיק יקבלו בכבוד גדול וירעיף עליו דברי חיזוק ויאמר לו בסבר פנים יפות: "אני רוצה שתגיע אלי גם ליו"ט הבא עלינו לטובה". זה דבר נפלא מאוד להתקבל כך על-ידי הצדיק, אבל לא זהו הענין של העלייה לרגל. לא שמענו שבבית המקדש היו כהנים ממונים לקבל כל אחד מהעולים לרגל ולשאול אותו אם יש לו מקום לשבת ואם הוא רוצה כוס תה. אולי היו סדרנים כאלה, אך בוודאי לא מקרב הכהנים, כי לא בשביל זה באת. באת כדי להכנס למצב שבו תרגיש מרומם, כי מדובר במקום מרומם של השראת השכינה. כשהאדם מתאסף עם יהודים אחרים אצל הצדיק, הוא מתעורר לתשובה ומתחיל להשתוקק לקדושה יותר ויותר. מדוע? כי הלך למקום שיש בו יותר השראת השכינה.

שמחת הרשב"י למעלה מדרך הטבע

הנה ה'בני יששכר' זיע"א התבטא בענין העלייה לציון הקדוש במירון ואמר: נתאמת

א. כך מתבאר מלשונו של מהר"ו זצוק"ל בשער הכוונות.

שמחה עם הקב"ה

הלא תראה **שבית המקדש הגם שהיה מקום קבלת התפילות**, וכפי שביקש שלמה המלך ע"ה בתפילתו שאפילו הגוי שיבוא להתפלל בבית המקדש יתקבלו תפילותיו, מכל מקום כשעלו לרגל, באו לשמוח עם השכינה. אף כאן, היהודי נוסע לרבי שמעון כי הוא יודע שכך הוא יכול לשמוח עם השי"ת. כשהיהודי שמח עם הזוהר הקדוש, הוא שמח עם ההסברים של התורה והמצוות שמעוררים בו שייכות עצומה להקב"ה. נמצא שהאדם בא לשמוח עם השכינה, והוא זקוק לכך. כל נשמה זקוקה לזמן מיוחד שבו היא באה לשמוח עם השכינה. ואם כי בוודאי דבר זה קיים כל השנה, הוא מקבל משנה תוקף בל"ג בעומר, כי ביומא דהילולא הנפש מתגלית יותר מבשאר הימים ולכן יותר קל להתקשר אז עם רבי שמעון.

דו קענסטט מיר און איך קען דיר". אתה מכיר אותי ואני מכיר אותך.

האמת שמי שלומד זוהר, אין צריך הסבר לסיפור זה. הוא מבין מעצמו לאיזה קשר נפלא יכולים להגיע לרבי שמעון על-ידי לימוד הזוהר. אכן המנהג לעלות מירונה לציון הקדוש, מובא בכתבי האר"י ז"ל ותלמידיו, והוא מפני שאדמת קודש היא. הן מקודם לכן היא היתה אדמת קודש, כידוע שהמיטה הלכה לשם מאליה, אך בנוסף לכך היא נתקדשה על-ידי התנא האלוקי השוכן שם. ועכ"פ **האדם עולה למירון מתוך ידיעה שהוא צריך לענוב את הכל וללכת למקום שיש בו התגלות השכינה**, וכיון שכן, **הוא הולך לשם בשביל תכלית אחת, כדי לשמוח שם בהילולא דרשב"י**, וכמו שהיה כן בעת העלייה לרגל שעלו בשמחה גדולה בקיום ושמחת בחגך.

ליל שישי פרשת בהר י"א אייר תשפ"ב חלק ב

תורת רבי שמעון - תורה של אהבה

אי לאו האי יומא

של המשכת הקדושה כמבואר הרבה בתורת רבי שמעון.

אנן בחביבותא תליא מילתא

אך כעת נדבר בענין אחר. קבלת התורה בז' סיון היתה באימה וביראה, בקולות וברקים ובפרישות שלושה ימים קודם לכן. כמו כן הוצרך הקב"ה להתרות בישראל לא להתקרב אל ההר. השמרו לכם עלות בהר ונגוע בקצהו, כל הנוגע בהר מות יומת, לא תגע בו יד כי סקול יסקל או ירה יירה, אם בהמה אם האיש לא יחיה. היראה היתה כה גדולה, עד שפרחה נשמתן. וכן שנינו (ברכות כב. א): "תניא, והודעתם לבניך ולבני בניך, וכתוב בתריה יום אשר עמדת לפני ה' אלוקיך בחורב, מה להלן באימה וביראה וברתת ובזיע אף כאן באימה וביראה וברתת ובזיע". והטעם פשוט לכל, כי התורה היא דברי אלוקים חיים, הנהגות הבורא, ומי יעז להתקרב אליהם בלי הכנה דרבה ועשיית תשובה או מבלי להיות באימה ויראה.

לעומת כן, לגבי סתרי התורה שניתנו בל"ג בעומר, אמר רבי שמעון (אדרא רבא פרשת נשא): "אנן בחביבותא תליא מילתא". הגיע אור של אהבה בעולם. אכן כן, היה שם מצב של אהבה בשעה שרבי שמעון גילה את סתרי התורה, כמתואר באדרא רבא. אותה מדה של יראה שהיתה בז' סיון, היתה עכשיו של אהבה.

תכלית היראה אהבת ה'

וכאן אנו באים לדבר נפלא. הנה מפני

תורתו מגן לנו היא מאירת עינינו. עלינו להתבונן באור זה שרבי שמעון הביא לנו, ורק כך נוכל לשמוח בו. בלי התבוננות, לא נבין את הטוב ולא נוכל לשמוח. ובכן, יום הסתלקותו של רבי שמעון הוא יום גדול מאוד, כי בו נתגלו סתרי התורה, והרי הוא כיום קבלת התורה. ביום ז' בסיון נתן לנו הקב"ה את התורה, וביום ל"ג בעומר חזר ונתן לנו סתרי תורה. סתרי התורה היו למעלה בשמים, והנה החליט הקב"ה להורידם לזה העולם, ומיני אז הואר העולם. יכולים אנו מאז לדעת איך להתקרב אל ה'. יום שמחה הוא, והכל מודים דבעינן נמי לכם, כי אי לאו האי יומא כמה יוסף איכא בשוקא. אכן כן, ל"ג בעומר הוא יום מתן תורה.

הן רואים היום שתורה זו פרה ורבה עד אין שיעור ותכלית, וכבר יש היום ארונות מלאים של ספרי קבלה. והרי מדובר בתורת הסוד שבאה להסביר את התורה והמצוות, וכל העוסק בה, זוכה לתענוגים שאין כמותם. וליהוי ידוע שתורת החסידות מיוסדת כולה על תורה זו. כל יסוד מתורת החסידות מגיעה ממנה, אך הצדיקים הביאו אותם עד אלינו כדי שכל יהודי באשר הוא יוכל לחיות על פיהם ולזכות לחיי נצח. אמור מעתה: כל הנהגה מהנהגות החסידות שאנו מורגלים בה מזה עידן ועדינים, מקורה בתורת רבי שמעון. דוגמא אחת בשביל הטעימה היא מושג ההכנה, הכנה למצוה. יסוד ההכנה הוא הזמנה למצוה ועבודה גדולה היא על פי הקבלה, עבודה

הקב"ה אוהב כל יהודי, אינם בנמצא בשום מקום. מה שנמצא כתוב בספרים, הוא רק מתורת רבי שמעון. "כמה דרחים לי" קב"ה לישראל". עד כמה הוא אוהב אותם אהבת נפש.

אף מה שאנו אומרים בפיוט ברוך ד' יום יום, שהקב"ה הולך אתנו בגלותנו, ישיב לא נאמר כי אם ושב וקייץ, כשרבי שמעון מגלה סוד זה (בפרשת בהר), הוא מרחיבו יותר. הוא אומר שלא רק כשהאדם נמצא בגלות האומות, אלא כשהוא נמצא בשפל המדרגה, ויודע הקב"ה שהוא יכול לעזוב אותו לנפשו, שהרי בחר לצאת לגלות, עם כל זה אינו עוזבו, אלא הוא הולך אתו היכן שהוא נמצא, והגם שיש לה צער לשכינה, אף על פי כן אומר הקב"ה: "איני עוזב את היהודי ויהי מה".

כל ההסברים שרבי שמעון נותן לתורה ולמצוות, כולם תורה של אהבה הם. הם מראים כמה הקב"ה אוהב אותנו. וזה מה שנתגלה ביום ל"ג בעומר. נאסף קצת את המחשבות: את החלק הראשון שבתורה נתן לנו הקב"ה בקולות וברקים, כי כך צורת נתינתו. אך החלק השני, בהיותו תורה של אהבה, צורת נתינתו ג"כ על-ידי אהבה.

צריך למימרינהו בניחותא

הנה ה'חווה' מלובלין זיע"א אמר אהא דאיתא במסכת סוטה (מט, ב) שבקבתא דמשיחא ימאסו ביראי ה', שהכוונה שיימאס לעבוד את ה' בדרך הישנה של יראה, ויתחילו לעבוד את ה' בדרך חדשה של אהבה. וכן הביא בספר "דברי ישראל" מזקנו הרה"ק רבי יחזקאל מקאזמיר זיע"א בהא דאיתא במסכת גיטין (דף ו): "הא דאמרי רבנן שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם חשיכה, עשרתם?

מה זקוק האדם ליראה בשעה שהוא לומד? הדבר פשוט, כי בלי זה יהיה אדם מגושם והתורה לא תיקלט בנפשו ולא תפעל בו מאומה. רק כשיש לו לאדם יראת שמים, התורה נקלטת בו ומשנה את מהותו הפנימית. כל זה הוא בענין תורת הנגלה. אולם רבי שמעון זיכך את עצמו במערה כל-כך שיכול היה ללמוד מתוך אהבה. הרי תכלית לימוד התורה היא להגיע לאהבת ה', אלא שצריך יראה כדי להיות כלי לאהבה. ובכן, סתרי התורה נתגלו לאחר שכבר היה חלק היראה. רבי שמעון כבר הזדכך ביסוריו באופן נפלא מאוד, ועכשיו יכול היה להישאר עם אהבה בלבד.

הנה ה'אור החיים' הק' (פרשת יתרו) כתב שצריכים לעבוד גם עם יראה, כי אם יעבדו עם אהבה בלבד, יפגמו ח"ו, ולכן היו צריכים ליראה הגדולה בעת מתן תורה. אולם רבי שמעון עם החבריא הקדושה הגיעו למדרגה גדולה כזו, שיכולים היה להיות עם אהבה בלבד, אהבה שאין לה גבול ותכלית.

אכן לאנשים קטנים כערכנו, הלא הסיבה שנמנעים מלימוד הקבלה היא מפני שמחכים שתהיה לנו יראה. כידוע שלפני הכניסה לשער הקבלה, צריך האדם שימלא כריסו בש"ס ופוסקים, היינו שיהיה יהודי ירא שמים. פשוט מאוד, הוא צריך לעבור את המפתן. אם ישתעשע עם הקבלה לפני שתהיה לו יראה, ירחם המרחם.

אהבת עולם אהבתיך

והאמת שלא רק יום קבלת תורתנו של רבי שמעון, אלא התורה עצמה, תורה של אהבה היא. היא תורה שמראה את גודל האהבה שהקב"ה אוהב את בניו. אי אפשר לתאר איך רבי שמעון מסביר מהו יהודי. ואף הלשונית שהוא מתאר בהם עד כמה

באופן אחר, בתקופה הראשונה הוא עוסק בללמוד, ובתקופה השנייה, כשהוא כבר מלא וגדוש, הוא עוסק בללמד. הוי אומר: זה לא מוכרח להתחלק באותו יום עצמו, עד שנאמר שחצי יום הוא לומד וחצי יום מלמד, אלא זה יכול להתחלק בין תקופות החיים ג"כ.

אף כלל ישראל בהיותו נפש אחת, יש לו תקופות. היתה תקופה שבה היתה העבודה מיראה, ואח"כ באה תקופה חדשה, כי כבר התקדמנו הלאה. אנו כבר נמצאים בתקופה האחרונה אשר בה הדרך להתקשר אל ה' היא על-ידי אהבה. אכן כן, כל הנהגות החסידים. אמירת שירת ותשבחות בשבת אחים גם יחד... האש קודש של שבת שהבעל שם טוב הכניס... כזו אהבה, כזה אור, כזו חמימות בעבודת ה'.... כל זה נתגלה כשהקב"ה רצה שעבודה זו תתגלה.

חינוך מאהבה

ובוודאי החילוק משתקף גם בענין הנהגת ההורים והמורים עם הילד בתחילת דרכו. כך אמרו ה**צדיקים** בפירוש שאם פעם היתה צריכה להיות תחילת דרכו של האדם ביראה, היום היא צריכה להיות באהבה. רואים זאת גם בחוש. כשמנסים ללכת עם הילד ביראה, זה אינו עובד. אולי תוכל להכריח אותו לשבת במקום, אבל לא לעשות ממנו ירא שמים. זוהי המציאות. רק האהבה פועלת היום. בעבר היתה היראה פועלת ג"כ. לא כן היום. הקב"ה סגר את הדרך הזו. הוא רוצה שהיום נניח את הדגש על האהבה.

הן כך אמר ה**רבי רבי אלימלך** זיע"א (פרשת נח) שלכל תקופה יש מצוה מיוחדת ואמר על תקופת זמנו שהמצוה היתה מצות ציצית. בעולם רגילים לחשוב כן בענין סור

ערבתם? הדליקו את הנר! צריך למימרינהו בניחותא, כי היכי דליקבלו מיניה", שאנו כולנו נמצאים בערב שבת עם חשכה, כי **אנו נמצאים בפתח הגאולה ממש** שהרי שיתא אלפא שנין קיימא עלמא, ולכן **כשאנו רוצים להתקרב אל העבודה הרוחנית, צריך למימרינהו בניחותא**, דהיינו **להאיר את לבנו על-ידי אהבת התורה והמצוות ולא על-ידי תוכחות.**

אהבה המביאה לידי יראה

אולם כאן אנו צריכים להגיע להבנה מסוימת, כי לכאורה השאלה שמקומה עומדת: הרי מציאות היא שהאדם זקוק ליראה. בלי יראה לא יגיע לשום מקום. ואפשר לראות זאת אצל אותם האומרים שאוהבים את ה' ואין יראה בלבבם. וכבר אמר כן ה**בית אהרן** זיע"א באמר: "יראה בלי אהבה, היא יראה לקויה. אהבה בלי יראה, אינה כלום". והדברים פשוטים, כי אם אין לו לאדם יראת שמים ועושה דברים נגד רצונו יתברך, אין אהבתו אמיתית. מה אם כן הפשט במה שאמרו שבעקבתא דמשיחא תהיה העבודה עבודה של אהבה? היעלה על הדעת שהכוונה שיישבו בערבי שירה עם גיטרות?! עבודת ה' לא הולכת ככה. עבודת ה' צריכה להיות מתוך יגיעה.

אכן הביאור הוא כך: בוודאי צריך האדם לקיים תורה ומצוות, וזהו יראה. אין הדבר נתון בכלל לדיון. פשוט וברור שהוא צריך להיזהר על כל קוצו של יו"ד. אך **יש לו לאדם אור כשנתגלה לו גודל אהבתו של הקב"ה וזה מה שמסייע לו לעבוד את ה' ביתר שאת**, והדבר הזה לא היה קיים בסדר גודל כזה עד כה. כפי שבחיי האדם, בתקופה הראשונה הוא עוסק בנגלה, ואח"כ לאחר שמילא את כריסו בש"ס ופוסקים והוא בן ארבעים, הוא עוסק בנסתר. או

מאהבה. הקב"ה רוצה שתדע זאת, וככל שתשנן זאת, תלך ותתקרב אל ה'.

אם הקב"ה גילה דרך כזו בעבודת ה', אין זה אלא מפני שרצונו שנשתמש בה ונוסיף לתרי"ג המצוות שאנו מקיימים, חמימות והתלהבות באהבת ה', כי עכשיו זוהי הדרך להתקרב אל ה', ולענין השאלה שנשאלה הרי בלי יראה אי אפשר, נקודת התשובה היא, שנתגלה לנו שערב שבת עם חשכה, האהבה היא זו שתביא את האדם לידי יראה. האדם יש לו יעד להיות ירא שמים אמיתי, אבל איך יגיע לזה? איך תהיה לו יראה? צריך למימרינהו בניחותא. האהבה תיעשה לו בית אחיזה. כשיידע האדם לאן הוא רוצה להגיע, האהבה תסייע לו להגיע לשם ולהתקרב אל ה'.

מרע, כי כל תקופה מביאה אתה את הנסיון שלה. זה באמת נכון, אבל לא פחות מזה הוא גם בענין עשה טוב. ואכן כך אנו רואים שהעשה טוב של אהבה הוא הכוח הגדול ביותר כנגד הסור מרע. הדבר נראה בחוש איך האהבה גורמת לאדם שהרע לא יעניין אותו. כשהאדם עובד מיראה, הוא צריך בכל רגע סייעתא דשמיא מיוחדת, כי הרע באמת מעניין אותו, אלא שהוא ירא, ולא כל הזמן הוא ירא באותה מדה. יש אור שאותו גילה הקב"ה, כאמור, לאחר החורבן. עכשיו עסוק בזה, עשה את הדברים השייכים לזה, התבונן לראות עד כמה הקב"ה אוהב אותך, התבונן לראות איך הקב"ה אינו עוזב את היהודי אפילו הוא שקוע בחטא, התבונן לראות שכאשר הקב"ה נותן יסורים, היא באה אך ורק

ליל שישי פרשת בהר י"א אייר תשפ"ב חלק ג'

הבריאה מתאימה את עצמה למי שמקבל את מסלול חייו

נעשה אדם נאמר בעבורך

בפיט בר יוחאי אנו אומרים "נעשה אדם נאמר בעבורך". כלומר, **תכלית בריאת האדם נתקיימה בך**. אתה הוא האדם האמיתי. ויש השואלים איך דבר זה תואם עם מאמר **חז"ל** (עירובין יג, ב): "נמנו וגמרו נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא". אין מדובר בקושיא, אלא בהערה. אצל אנשים פשוטים, בדרך כלל, אין לדעת אם זה היה כדאי... האדם הפך עולמות, קנה ומכר, ואחרי הכל... לא יודע... יש לדון... אין לדעת אם העסק הזה היה לו כדאי. חז"ל אומרים לנו שיתכן שיותר טוב בלי כל הסיפור הזה. אך אצל רבי שמעון זה דווקא הצליח. 'נעשה אדם נאמר בעבורך' פירושו שאצלו אין אומרים 'נוח לו לאדם שלא נברא משנברא'.

והשאלה היא למה? הפשטות היא מפני שזכה להתעלות ולהיות בחיר הבריאה. אך יש לנו דיבור נפלא **מהגה"ק מקלויזנבורג** זיע"א והוא נוגע לכל אחד מאתנו. כל-כך פשוט וכל-כך אמיתי.

אם קבלה היא נקבל

האדמו"ר מקלויזנבורג אומר כך: אתה יודע למה נוח לו לאדם שנברא משלא נברא? כי האדם מטבעו הוא קשה רוח. הוא אינו מרוצה ממצבי חייו. זה דוחק לו, וזה מציק לו... לו היה יכול לבחור את מסלול חייו, היה בוחר במסלול אחר. וכאן יש

משהו לא נעים. הקב"ה ברא אותנו באופן מסוים, והוא ממש אינו יודע אם חפץ היה בכך. כשיישאל, יאמר שלא היה רוצה להיבראות כך. ובכן, הקב"ה מסתכל במחשבתו של אדם זה, ואומר: "אולי באמת, אולי באמת לא היתה בריאתך כדאית. הרי אתה אומר... הבה נדבר, רצית או לא רצית?". "רציתי, אבל..." נפתח כאן שקלא וטריא, ואם כן בוודאי יכול להיאמר עליו שאולי באמת נוח לו שלא נברא משנברא. הקב"ה אומר: "אני דווקא כן צריך לבריה שהיא בדיוק כמותך, אבל אתה אינך מסכים למסלול כזה עם הנסיונות האלה, ואם כן אולי באמת נוח לך שלא נבראת".

אולם רבי שמעון בר יוחאי, **בכל המצבים הקשים שעבר, ברור היה לו עד הסוף שכך בדיוק צריך להיות ושרק כך הוא מתעלה מדרגה לדרגה**. אנו מספרים על רבי שמעון שהתחבא במערה י"ג שנה. אין אנו מבינים איזה יסורים עבר אז. היסורים הרי היו בגוף ובנפש, ברוחניות ובגשמיות עם כל המפרשים. מישהו אחר היה מרגיש ללא ספק שהקב"ה עזב אותו לגמרי. אכן כן, הרי הוא נאלץ להתחבא כאן מפני הרומאים המבקשים את ראשו, ואין לו לא מזון ולא בגדים ללבוש ולא שום דבר, ועוברים ימים וחודשים והסוף לכך לא נראה באופק. ואח"כ כשיצא מן המערה ודמעות חותנו רבי פנחס בן יאיר הוסיפו על יסוריו, מה אמר? "אשריך שראיתי בכך". הוא עדיין סובל יסורים נוראים. גופו מלא פצעים והדמעות שורפות כאש, אך

המנורות על התקרה, ולא את המזגן. שום דבר הוא לא אוהב. הוא רוטן על הכל ומשמיע את קולו בתדירות. וכיון שכך, הרב הפסיק לשאול לדעתו, שהרי אינו רוצה להיות כאן, ועכשיו הוא בא בטענות אל הרב: "למה הרב לא ביקש לשמוע את דעתי???" אומר לו הרב: "שמע נא יקירי! הרי אינך רוצה להיות כאן. אי אפשר להתחשב בכך, שהרי אתה מתלונן על כל הנעשה כאן".

אם האדם מתהלך כאן בעולם והוא מלא טענות כרימון, קשה שתהיה מלאכתו נעשית על-ידי אחרים. באופן רשמי זה באמת צריך להיות כך. מלאכת האדם צריכה להיעשות על-ידי אחרים. הן מפני כך ברא הקב"ה את הדומם הצומח והחי, כדי שימשו את האדם ויהיה שולחן מוכן. אך ככל שהאדם מוסיף להתלונן ולרטון על עוד ועוד דברים שאינם מוצאים חן בעיניו, כך הבריאה פוחתת והולכת בהתאמתה אליו.

מבשרי אחזה דרך הבריאה

הביטול שהיה לו לרבי שמעון אשר עשה אותו מרכבה להשראת השכינה, הביא אותו למצבו הטבעי של האדם שבו הבריאה מתאימה את עצמו אליו ומלאכתו נעשית על-ידי אחרים. כשרבי שמעון הביע את דעתו שהאדם יכול לשבת ולהגות בתורה ומלאכתו תיעשה על-ידי אחרים, לא היה יכול להבין שיטה אחרת. "איני מבין למה? הכל הרי מסודר על הצד היותר טוב!!" אתה אומר שצריך לצאת לעבוד. תסביר לי למה. הרי אני יושב כאן ולומד והאוכל מגיע לי לשולחני. ובכן, מה אתה רוצה שאעשה? לקחת את האוכל ולזרקו לאשפה?!" רבי שמעון אמר ככה: "הלא מציאות היא שמלאכתו נעשית על-ידי

הוא בשלו: "כל זה כדאי, כי עכשיו אני עולה ומטפס על במתי ההצלחה".

מי שחי עם הבנה זו, בוודאי נוח לו שנברא. הקב"ה הוציא אותו למסלול, והוא אומר בכל עת: "אני מקבל. אני נהנה להיות כאן ולמלא את השליחות". כשהאדם מפפק אפילו על פרט אחד קטן מפרטי חייו, ואומר אילו היו מגדילים אותו בזוכות מגדלת והייתי יכול לדבר בקול, הייתי אומר: "איני מקבל", אי אפשר לומר עליו "נעשה אדם". רק כשהאדם אומר: "אני מקבל את כל המסלול, על כל פרטיו, בלי יוצא מן הכלל", רק אז הקב"ה אומר: "אם כן שנינו מסכימים שבריתך היה כדאי". אצל רבי שמעון זה היה כך. **רבי שמעון התאים את עצמו לתוכניתו של הקב"ה, ולכן אומרים עליו "נעשה אדם נאמר בעבורו"**. כך אמר האדמו"ר מקלויזנבורג זיע"א.

מלאכתו נעשית על-ידי אחרים

ונרחיב קצת. הרי יש לנו את שיטת רבי שמעון בהשתדלות (ברכות לה, ב). האדם עובד את ה' והבריאה מתאימה את עצמה אליו. מלאכתו נעשית על-ידי אחרים. ובכן, מי שעליו ובעבורו נאמר נעשה אדם, מה סיבה יש שהבריאה לא תתאים את עצמה אליו.

נדבר בשפתינו: קהילה בת חמישים מתפללים ובה רב דגול האהוב עליהם עד מאוד. כולם מתייעצים אתו, בפרט בענייני הקהילה, וכמים הפנים לפנים, אף הוא משתדל להתאים את עצמו אליהם ולשאול בכל דבר לדעתם. אולם בתוך הקהילה יש יהודי אחד מר נפש (פארביטערט). הוא נפל פה, מסכן, בעל כרחו. חמיו שלח אותו הנה, ולמעשה, אינו אוהב לא את הקהילה, לא את הרב, לא את הבית כנסת, לא את

האדם מתמודד עם בנו שאינו מיישר קו, וההתמודדות קשה וארוכה ואינה נראית כמי שהולכת להיגמר אי פעם, והרי הוא שופך עליו דמים מרובים ואינו רואה הצלחה גדולה. הנה בוודאי יש לו צער רוחני גדול עד למאוד, אבל אנו כך נאמר לו: "אתה רוצה לעזור? חוץ מלהודות על הבנים האחרים שהולכים בתלם, מה עם להודות על הדברים היפים הקיימים באותו בן עצמו? הן רואה אתה שהתייבש כאן. ובכן, במקום לצעוק על כל העולם ששום דבר לא הולך, הבא מים ותתחיל להשקות".

אם נחזור לאותו יהודי ששום דבר בקהילה אינו מוצא חן בעיניו, כשניכנס למוחו של רב הקהילה, נראה שאחת מהטענות שיש לו על אותו יהודי היא: "אני שומע את טענותיך, אני מבין ששום דבר לא מתנהל כמו שצריך, ובכן, קום אתה ועשה משהו. אל תצעק יומם ולילה על שהספרים נשארים תמיד על השולחנות. מותר לך לקחת פעם ספר ולהחזיר לארון. אם יש לך טענה על כך שכאשר אתה מאחר לתפילה לא נשאר לך קפה וחלב, אחד מהשנים, או תתחיל לקום מוקדם, או תתרום פעם פרנס השתיה. אכן כן, מותר לך לתרום פעם כמה שקלים". האנשים הממורמרים, שקועים בתוך החסרון, ואינם מבינים שיש להם את מלוא הכוח להביא לשם ברכה ולמלא את החסרון.

יש לו לאדם גינה עם אילנות ודשאים, ויום אחד הוא מגלה שבפינה אחת במדשאותיו, נבלו הפרחים ונוצרה קרחת. מיני אז הוא נכנס לשם כל יום ומוריד דמעות: "צרות... אידישע צרות..." הוא מתפלל ועושה סגולות מסגולות שונות, וכשהוא יוצא ונכנס לבית המדרש, הוא מפלפל עם תלמידי החכמים אם הוא מחויב לעשות השתדלות או לא. יהודי! אתה מוכן

אחרים, וכי תורה בעלמא אני אומר?!". אכן כן, זו היתה שיטת רבי שמעון.

אמנם כן, אביי אמר על כך: "הרבה עשו כרבי שמעון ולא עלתה בידן". הן ודאי, כי זה שהאדם יושב ולומד, אינו מכריח כלל וכלל שמלאכתו תיעשה על-ידי אחרים. לא הלימוד עצמו גורם לכך. האדם שואל ככה: "איך יכול להיות שאני צריך להתמודד עם דוחק הפרנסה? הרי החלטתי שאני הולך לכולל ללמוד!". ההחלטה ללכת ללמוד היא דבר יפה, אבל היא לא מספיקה. **רק מי שבטל לתוכניתו של הקב"ה בשמחה עצמה, רק הוא זוכה לכך.** העולם נהנה משהותך כאן, לכן מספקים לך את כל הדרוש לך. האבן שאתה עומד עליה, כמו גם כל הדברים הגשמיים הסובבים אותך, נהנים ממך. על כן הם מתאימים את עצמם אליך.

זהו היסוד. כשהאדם ממורמר, כולם נסים מפניו. כשהאדם שמח ומשרה אור סביבו, כולם מתקרבים אליו ומתאימים את עצמם אליו. כך כתב ה'אור החיים' הק' שכפי שהנהר גינאי נבקע בשביל רבי פינחס בן יאיר, כך כל יהודי ירא ושלם, הבריאה מתאימה את עצמו אליו. היא אוהבת לשמש אותו. כשהאדם שמח ומכיר טובה על כל דבר, כל יצורי העולם אוהבים לשרת אותו ולספק לו את כל צרכיו. לעומת כן, כשהאדם ממורמר, כולם מייחלים שלא לפגוש אותו ברחוב. הבריאה פועלת לפי אותם כללים ממש.

יודה עד שלא יהיה לו פנאי להתלונן

ובכן, האדם צריך להתלמד להיות אדם כזה. **יודה בכל עת על כל מה שיש לו, והדבר הזה מביא ברכה באופנים ומצבים שאי אפשר לעלות על הדעת.** דוגמא לדבר:

שבלי התבוננות זו, נחשב האדם בשעה שהוא אומר פרשת שמע כמעיד עדות שקר בעצמו, וכמי שקורא ק"ש בלי תפילין.

ועוד הוא מוסיף שם: "ואם קשה לו לכיין כל זה בעת קריאת שמע, יראה להתבונן בכל זה עכ"פ פעם אחת ביום, דכי בשביל שהיא מצוה תדירית שאינה תלויה בזמן כידוע, תהיה נגרעת שלא יראו לקיים אותה עכ"פ פעם אחת ביום?! **וטוב שיראה להתבונן בזה אחר התפילה, קודם שיכנס לביתו לאכול, ודומיא ששאר מצוות המוטלות על האדם, כמו תפילין או לולב ומיניו בחג הסוכות, דאינו אוכל קודם שמקיימן**".

חזק את ההכרת הטוב שלך להשי"ת על כל אשר יש לך. שמח על עצם ביאתך לעולם בשביל קיום שליחותו של מקום. זכור שכל צרה שפוקדת אותך, מקרבתך אל התכלית. "אשריך שראיתני בכך. זהו הדבר הטוב ביותר בשבילי, כי בלעדי צרה זו, לא הייתי מגיע לשום מקום". **ככל שהאדם מוסיף לחיות כך, הוא נעשה יותר קרוב לאדם האמיתי** שבעבורו נאמר "נעשה אדם". והגם שאינו נמצא במדרגה של רבי שמעון, הלא הוא מתקרב והולך, כי הוא מסכים לתוכניתו של הקב"ה, וכיון שכן, הבריאה נהנית ממנו, וממילא מלאכתו נעשית על-ידי אחרים.

הוא ימליץ טוב בעדנו

יסוד נפלא הוא שאפשר ללמוד אותו מרבי שמעון, וכשהאדם לומד יסודות מרבי שמעון, הוא נעשה תלמידו. הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעוני'בוז זיע"א רקד עם ספר הזוהר, כי הרגיש כל-כך קרוב. "רבי שמעון גילה לי איך להסתכל על התורה והמצוות..." ובכן,

להביא מים ולהשקות את אותה פינה. אם תעשה כן, תראה פלא והפלא. הקרחת תתמלא פרחים נאים ואת דמעוטיך תוכל לנגב.

הקב"ה נתן לך חיים ואתה רואה שאחד מהדברים לא הולך כמו שצריך. אל תהיה כל-כך עסוק בזה. אל תחשוב על זה בכלל. הן כך אמר הרה"ק מקאצק זיע"א: "אני רוצה שהאברכים שלי לא יהיה להם זמן לחטוא". אף כאן, האדם צריך להיות כל-כך עסוק בנתינת הודיה ושבח להשי"ת על כל הטובות שהוא גומל לו, עד שלא היה לו פנאי ומקום במוחו להתבונן בצרתו. יאמרו על אדם כזה: "יתכן שאם היה מתבונן בצרתו, היא היתה מעמידה אותו בפני נסיון גדול, אבל זה לא יצא לו בשבוע האחרון. הוא היה עסוק בנתינת הודיה".

ואהבת את ה' אלוקיך

צריך לחזור שוב ושוב על מה שסיפרנו כבר על הגה"צ רבי אביגדור מיללער זצ"ל שהתפלל כל ימיו שלכל הפחות אחד מבניו יגדל ירא שמים. הנה כי כן, השגה של יהודי. "אתה יודע איך איש ואשמח אם אראה שאחד מבניי הולך בדרך התורה וחרד לדבר השם?! מי אני שאזכה בכלל לכך?".

אכן חשבון כזה מעורר באדם אהבת ה', ומהאבה בא האדם לידי דביקות. כך כתב ה'חובת הלבבות' (שער אהבת ה' פ"ג) **שבשביל לקיים מצות "ואהבת את ה' אלוקיך", צריך האדם להתבונן ויראה שלפי חשבון עוונותיו, אין מגיע לו לקבל כל-כך הרבה טובות מהקב"ה, ומזה יבין שהקב"ה נותן לו מתנות חנם בהאריך לו אפו מרוב אהבתו אותו. ומרן ה'חפץ חיים' זצ"ל בשמירת הלשון (חתימת הספר פרק ב) כתב**

בעדנו. הרב יש לו כח להשפיע על תלמידו, כפי שראינו אצל משה רבינו שהיה לו כח להתפלל על יהושע להצילו מעצת מרגלים כי היה תלמידו והתבטל אליו, וכמו שכתוב בתרגום יונתן: וְכִדִּי חָמָא מְשָׁה עֲנֻוְתָנִיתִיה קָרָא מְשָׁה לְהוֹשֵׁעַ בְּרִנּוֹן יְהוֹשֻׁעַ.

יש לנו כאן דבר כזה פשוט שאפשר ללמוד מרבי שמעון ועל ידי זה להתקשר אליו ולהימנות על תלמידיו, ועוד זאת לזכות שיגין עלינו וימליץ טוב בעדנו, כנוסח הפייט "תורתו מגן לנו היא מאירת עינינו, הוא ימליץ טוב בעדנו אדוננו בר יוחאי". כשתורתו מאירת עינינו, אזי הוא ימליץ טוב

חומרת איסור הדיבור בתפילה ובקריאת התורה

גודל אהבתו של הקב"ה את האיש היהודי, יתכן שתתעורר בו התמיהה נוכח לשונותיו החריפים כנגד המדברים באמצע התפילה. הנה **בזוהר חדש** (רות) כתוב שיש לגיהנום שבעה מקומות בגיהנום, ואחד מהם מיוחד למי שעושה תפילתו פיסקי פיסקי, כגון המספר בתפילתו וחוזר ואומר דבר אחר וחוזר ומפסיק. ועוד ידועים דברי ה**זוה"ק** (פרשת תרומה) במי שמדבר דברי חול בבית הכנסת שאין לו חלק באלוקי ישראל - לית ליה חולקא בא-להא דישראל. ישאל השואל: האמנם כן? רבי שמעון ידבר כך? הלא רבי שמעון לכל אפילו לפחותים! מגיעים למירון ורואים שם את כל היהודים למיניהם על כל סוגי כסויי הראש וצבעיהם. כולם מרגישים את השייכות לרבי שמעון, כי לכל אחד יש בפנים נקודת היהודי שמתעוררת. ורבי שמעון הלא ראה זאת ודיבר על כך והעיר לנו שאיננו יודעים עד כמה הקב"ה מכיר בכך. הדין נותן אם כן שיקל, כך שיותר היה מתאים שיאמר בזוהר הקדוש: "אמרת מילה אחת בתפילתך? הקב"ה כל-כך אוהב אותה. הוא נוטל אותה ומשתעשע בה ומלביש לה כתר". זה ותו לא. מה ראה צורך לדבר בכזו חריפות? אין לו שייכות להשי"ת?! משליכים אותו לגיהנום נורא?! אתמהא!

הוחבא בתוך מערה שם למד סתרי תורה

התשובה היא שבאמת כל יסודות התורה שרבי שמעון גילה לנו, באים מראיית האמת שלו לאחר שהזדכך י"ג שנה במערה. הוא לא דיבר דרשות בעלמא, אלא ראה את האמת שבכל דבר, ומה שראה, אותו גילה

רשב"י לכל אפילו לפחותים

אנו מתכוננים לל"ג בעומר, מכינים אנו את עצמנו להתקשר ברבינו התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי אשר גילה את פנימיות ואמיתות התורה לבני ישראל והאיר את התורה והמצוות בהעניקו להן כזו בהירות וחמימות. הרי על תורתנו אנו חיים. שבתו של יהודי בנויה על גילוייו של רבי שמעון, כיצד השכינה שורה בביתו של כל יהודי... תפילת ליל שבת... לכה דודי לקראת כלה פני שבת נקבלה... איך היינו יודעים מה זו כנסת ישראל, מי הם בני ישראל, מי הוא הקב"ה, איך נפגשים יחד... בואי בשלום עטרת בעלה גם ברינה בשמחה ובצהלה... כל החמימות וההתלהבות של השבת, הכל בנוי על מאמרים מהזוהר הקדוש, הסברים שרבי שמעון נתן לתורה הקדושה אשר מבטאים את הקשר החזק שבין הקב"ה ובני ישראל.

ידוע שבזוהר הקדוש נכתב פעמים אין מספר שאין אנו יכולים להשיג את גודל אהבתו של הקב"ה את יהודי, ואילו היה היהודי יודע עד כמה הקב"ה אוהב אותו, היה הולך בשווקים וברחובות ושואג כארי. כך כתוב בזוהר הקדוש. כן ידועה אמרתו של ה'בית אהרן' זיע"א: "**מה הקב"ה לכל, אף רשב"י לכל אפילו לפחותים**". אפילו יהודי פחות, הקב"ה אוהב אותו ושומע את תפילותיו.

על מה יצא הקצף

אכן לאחר שהאדם מתבונן בכל הדיבורים המלהיבים שבזוהר הקדוש בענין

להמציא את שיטת הרפואה החדשה, את התרופה החדשה, את החיסון החדש? מתי זה קרה? זה קרה בשעה שהתפללו. **כשמתפללים אז נעשים הדברים באמת.**

אם מבינים מה זה יהודי, אם מבינים קצת מתוך תורתו של רבי שמעון **מה הן דרכיו של הקב"ה**, **אזי מבינים שבעת התפילה, אז נעשה הקשר בין בני ישראל להקב"ה, וכשקשר זה נעשה, ממילא מגיעים כל הטובות שבעולם.** וכשמבינים כל זה, מבינים שאם בשעה שזה קורה, נכנס אחד ומתחיל לדבר דיבורי חול, הרי הוא הורס את כל הבנין. רבי שמעון ראה זאת, על כן אמר: "מה אתה עושה שם? אינך קולט מה אתה עושה! למה אתה עוצר את כל השפע מלבוא? כל-כך חבל!". אנחנו מאחר שאין לנו את העיניים הפקוחות והמאירות של רבי שמעון לראות את האמת בכזו בהירות, יש לנו את התמיהה: "למה צריך כל-כך להגזים? למה צריך לדבר כל-כך חריף?". ולמען האמת, רבי שמעון אינו מדבר כל-כך חריף.

משל לעוצר ייצור של תרופה מצילת חיים

משל למה הדבר דומה, לאיש רפואה שיש לו חדר מיוחד, שם הוא מערבב חומרים שונים ליצירת תרופה חדשה למחלה הידועה. צריך הוא שהאוויר בחדר יהיה סטרילי, ושישורר שם טמפרטורה מסוימת כדי שהחומרים והתרופה שנמצאת בשלבי הכנה מתקדמים יתקיימו, ובעזרת ה' כאשר יצליח בכך, יוכל עולם הרפואה בכל העולם לרפא נשים צעירות שילדיהן הקטנים מחכים להן בבית, כמו גם ילדים קטנים שמתפתלים מיסורי מחלתם.

יום אחד כשבעל הבית לא נמצא בחדר, נפתחת פתאום הדלת ואיש אחד לץ פורץ

לנו. כשראה יהודי, מיד ראה מה זה יהודי. כשראה את השבת, ראה מה היא השבת. הוא ראה כל מצוה באמיתותה ולא כפי שהיא נראית מבחוץ בעולם החושך. הוא התפשט מהלבוש הנקרא עולם החושך. כאשר עינה את גופו שנתמלא בקעים ביושב בתוך החול, הסיר את הכיסוי שהסתיר את נשמתו, וכיון שהוסר הכיסוי, יכול היה להסתכל מבעד לנשמתו ולראות את התורה ואת המצוות, את ה' ואת היהודי, הכל עם האמת, בלי הלבושים שמסביב.

האמת מאחורי עצירת השפע

אכן כן, רבי שמעון ראה מה זו תפילה. הוא אומר לנו בזוהר הקדוש: עליכם לחיות עם האמת, עליכם להבין איזה דברים נשגבים ונוראים מתחוללים בכל העולמות עם כל דיבור ודיבור שהיהודי מוציא מפיו ואיזה שפע זה מביא לעולם, ואיך הקב"ה תולה את מצבה של הבריאה כולה בתפילת היהודי. הוא מגיע בזמן, הוא אומר קטורת בציבור, קרבנות, אמן יהא שמייה רבה, תפילה בציבור. רבי שמעון ראה זאת בכזו בהירות. הוא ראה שזוהי מציאות העולם. כל הדברים האחרים הם שקר. נדמה לנו שכאשר עוסקים במשא ומתן, חוטפים וצועקים, אזי פועלים גדולות ונצורות, ואילו כשמתפללים, עושים זאת רק כדי לצאת ידי חובה, ומפני שמאמינים שלמעלה בשמים זה עושה משהו. אבל אם מסתכלים עם האמת, הכל הרי נעשה בשעת התפילה. אז מקבלים את כל השפע, את כל ההצלחות. הן צריך להמשיך רפואה לבני ישראל. מתי זה קורה? לא כשנוסעים אל הרופא, לא כשמשלמים סכומי עתק, לא כשמתפרסם בכתבי העת שהמציאו תרופה חדשה. אז זה רק מתגלה קצת. אבל מתי זה קרה? מתי נתן הקב"ה את הסכמתו שבני האדם יוכלו

בקריאת התורה הקב"ה עומד ומודיע לנו מה הוא רוצה מאתנו, הוא מגלה לנו את כל האמת של הבריאה, הוא אומר לנו מה זה הוא אוהב אותנו, הוא מסביר לנו מה זה יהודי. אם מדבר אתה באמצע קריאת התורה, הלא זה רק מפני שאינך מתחיל להבין מה זו קריאת התורה.

רבי שמעון אומר לנו **בוזר הקדוש** שכל שבת בשעת קריאת התורה, משתקף מחדש מעמד הר סיני, והדבר כולל גם ריפוי כל החולים כפי שהיה במעמד הר סיני. כך אמרו צדיקים, שמי שניגש באופן הנכון לקריאת התורה, יכול להמשיך על עצמו רפואה. אל התפילה, אומר רבי שמעון, ניגשים באימה וביראה ואין מדברים אף לא מילה אחת, לא באמצע הקריאה ואף לא בין גברא לגברא. הן נמצאים עכשיו באמצע מעמד קבלת התורה, איך אפשר להפסיק בדיבור?

חס ושלוש שתשכח תורה מישראל

צריך פשוט לדעת את האמת. כשאינן יודעים את האמת, עושים שטותים והבלים. הרי בדברים כאלה, אפילו יהיה האדם שוגג, זה לא יעזור לו. וכבר כתב כן ה'אור החיים' הק' (פרשת שמייני) לענין המאכלות האסורות המטמטמים לבו של אדם וגורמים לו לאבד את השייכות שלו עם הקב"ה, שהוא דבר מציאותי, ולכן אפילו יהיה האדם שוגג, לא ינצל מזה, כי מציאות נשאר מציאות. וכך הוא בכל דבר מציאותי. רבי שמעון אומר: המציאות היא שתפילתך מביאה רפואות, לך ולמשפחתך. ומציאות היא שכאשר אתה מדבר באמצע, אתה הורס. מציאות היא, בין אם ידעת, בין אם לא ידעת. בין אם אתה היית הראשון שדיבר, בין אם חברך התחיל ואתה רק נמשכת אחריו. תפילה, קריאת התורה, שבת קדוש, כל אלה

פנימה. הוא משאיר את הדלת פתוחה ונותן לאויר החם לחדור שם מבחוץ. ולא מסתפק בכך, אלא אף מוציא אוכל מסלו ומתיישב לאכול ולשיר זמירות. בעל הבית מריח שמשוהו אינו כראוי, ומגיע בהול לחדר, וכיון שהוא רואה את הנעשה, מיד הוא מתחיל לצרוח: "מה אתה עושה כאן? אתה הורס לי עבודה של שנים!". והאיש שלא ניחן בשכל רב, מפנה אליו מבט קר ואומר: "הירגע! מה אתה צועק? לא עשיתי כלום. רק נכנסתי להשיב את נפשי. לא נגעתי בשום דבר". ובעל הבית עומד וצווח: "מה זה נקרא לא עשיתי כלום? אתה יודע שאתה הורג עכשיו בני אדם?! מייצרים כאן תרופה להצלת חולים חשוכי מרפא ואתה הורס אותה!". ושוב הלה משיב בטיפשותו: "אני?! אני הורג אנשים?! לחינם אתה מאשים אותי?".

אף כאן, רבי שמעון מתחנן. הוא אומר לאיש היהודי: "אינך יודע מה זו תפילה, אינך יודע כמה אתה חשוב". זוהי האמת. רק צריך ללמוד עוד קצת תורה ולחזור עוד קצת בתשובה, ואז נוכל להבין לבד ולהרגיש מה זו תפילה של יהודי. עשרה יהודים מתאחדים ומתפללים תפילת מנחה, תפילת שחרית, תפילת יום השבת...

מעמד הר סיני

בתפילת יום השבת אף קוראים בתורה, ועל זה הלא אמר רבי שמעון **בוזר הקדוש** (פרשת ויקהל) בגודל עת הוצאת ספר התורה, וכן אנו מתפללים אז את תפילת הזוהר הקדוש בריך שמייה דמרי עלמא, אז אנו שופכים את לבנו ומתחננים שיהיו לנו בנים טהורים ומאירים, ותיבה לי בנין דכרין דעבדין רעותך, ושיפתח לבנו בתורתו. רבי שמעון אומר שם כך: אילו היית יודע איזו עת רצון היא שעת הוצאת הספר תורה... אילו היית יודע מה זו קריאת התורה...

אמר לנו רבי שמעון: אני נותן לכם את ספר הזוהר, אני מגלה לכם את האמת. לימדו את האמת, התחזקו עם האמת וייטב לכם מכל צד. כשתתפללו בלי לשוח בדיבורים של חולין, כשתקראו בתורה ואתם עומדים באימה וביראה, הלא תמשיכו אז שפע רב למלאות כל צרכי בני ישראל. את כל זה גיליתי לכם כדי שתוכלו לחיות עם זה ולהתדבק בו. ובוודאי כל מי שמתדבק בזה, מתדבק בתורה הקדושה, בתורת רבי שמעון, וזה מלווה אותו ומגן עליו ומקרבו אל ה', והרי הוא מקבל שפע ברוחניות ובגשמיות וכל טוב.

מביאים שפע. למד את האמת, התחבר אליה, ואל תעשה טעויות טיפשיות.

אכן לפעמים יש נסיון בזה, אבל צריך לזכור את האמת. היצר הרע רוצה שלא נבין מה עושים. ורבי שמעון הוא אור נפלא שנתן לנו הקב"ה כעזר וסיוע לנצח את היצר הרע. **במסכת שבת** (קלח, ב) שנינו: "תניא, רשב"י אומר: חס ושלוש שתשתכח תורה מישראל". היה חשש שכאשר יעברו כל-כך הרבה שנים מהחורבן, מה כבר נוכל להרגיש מן האמת, והרי נהיה עסוקים אז בהבלי העולם הזה.

יום רביעי פרשת בחוקותי (בהר בחו"ל) י"ז אייר ה'תשפ"ב

סיבת המניעות בדרך למירון והדרך להתקשרות נכונה מכל מקום

גרים לספר על כך לאחרים", כי אילו היו לו ח"ו מחשבות כאלה, לעולם לא היה מגיע לאן שהגיע. הלא ברור כשמש שבמערה הגיע למדרגות מעלות ורמות אך ורק בגלל היותו שם בטל ובמבוטל לתוכניתו של הקב"ה מתוך ידיעה ברורה שהקב"ה עוטפו ומעלהו עוד ועוד. ואם כן כשפגש את יהודה בן גרים לכאורה היה צריך לחבקו ולומר לו: "יהודה! אני מודה לך, בלעדיך לא הייתי מגיע אף פעם לאן שהגעת. הצלת את חיי! - מגלגלין זכות על ידי זכאי..." מדוע כעס עליו? מדוע עשה ממנו גל של עצמות?

תיסרך רעתך

אמר הרה"ק מרוז"ן והוא יסוד גדול: כשנגזרה גזרה על רבי שמעון, עשה חשבון בנפשו שבוודאי יש לו איזה חטא אשר בגללו יכולה המלכות הרשעה לשלוט עליו ולרדפו נפש, כי רק רע הבא מעבירות יכול לרדוף את האדם ולהזיקו, וכפי שהביא **האזה"ח הק'** (וארא ו, ב, תזריע יג, מז) ותמך יסודו על הפסוק (ירמיה ב, ט) תיסרך רעתך. ישב רבי שמעון במערה ונזדכך שם ונמחקו כל הפגמים שהיו דבוקים לנשמתו אשר לפי ערכו ומדרגתו יכולים היו להחשב כחטאים, וכשיצא מהמערה וראה שיהודה בן גרים עדיין חי, הבין שעדיין נותרה רשימה מהחטא, כי כשלא נותר שום רשימה, העונש מתבטל, ומזה הבין שהוא צריך לחזור בתשובה עוד. נתן עיניו בו, לא ביהודה בן גרים, אלא בו עצמו, היינו

נתן בו עיניו ועשהו גל של עצמות

במסכת שבת (לד, א) מסופר שלאחר יציאתו של רבי שמעון בר יוחאי מהמערה, יצא לשוק וראה את יהודה בן גרים, שבגללו הוצרך לברוח ולהתחבא במערה זמן כה רב. אמר רבי שמעון: עדיין יש לזה בעולם?! נתן בו עיניו ועשהו גל של עצמות. הוא הביט בו והוא נתבטל מאליו עד שנשאר ממנו גל של עצמות.

שאל הרה"ק מרוז"ן זיע"א: הלא צדיקים אמיתיים בוודאי רוצים בטובת כל העולם כולו ואפילו בטובת הרשעים, מדוע עשה ממנו גל של עצמות? ולכאורה יכול היה להעלותו ולתקנו!

והאמת שהשאלה קשה ביותר, שהרי רבי שמעון הגיע לכל מדרגותיו רק בזכות ישיבתו במערה י"ג שנים, וכפי שהוא עצמו אמר לחותנו רבי פנחס בן יאיר כשראה את הבקעים החורשים את גופו: אשריך שראיתני בכך, שאילמלא לא ראיתני בכך - לא מצאת בי כך. אורו של רבי שמעון בא לו רק על-ידי הזיכוכך כי על ידו נבדל מן העולם הזה, וכיון שהקב"ה סיבב הדבר על-ידי יהודה בן גרים, ולמה יתלונן עליו?

הן מי לנו גדול מרבי שמעון שידע בבהירות מוחלטת שיהודה בן גרים לא היה אלא שליח ואין זה קשור אליו כלל, ובוודאי לא היתה לו שום טינה בלבו על יהודה בן גרים או על עצמו - "למה דיברתי על הרומאים, ואם דיברתי מה הוצרך יהודה בן

מודיעים לו שאינה לא בשמים ולא מעבר לים, אלא קרוב הדבר אליך מאוד, וכל העיכובים אינם אלא דמיונות.

האדם צריך להרגיל את עצמו להסתכל על כל דבר נכון וזה יועיל לו בכל מצוה. כל פעם שירגיש על איזו מצוה שהיא רחוקה ממנו ואינו יכול להשיגה בגלל כל מיני דברים העומדים לו לרועץ, יזכור שאינם אלא לבושים ולמען האמת אין שום דבר המעכב.

דבר שבקדושה מעיר את הנשמה

ובכן הבה ונתבונן יותר בסוגיא זו כדי שנדע לגשת אל הענין כראוי. הנה תחילה לכל צריך להבין מה זה דבר בקדושה. **דבר שבקדושה הוא שהקב"ה נתן לנו מהלכים בעולם הזה להתחבר עמו**, כפי שהנשמה משתוקקת, לחזור לשרשה ולהנות מזיו השכינה. **יש בכל מצוה ממצוות התורה כח עליון לקשר את הנשמה להקב"ה**. הנשמה מרגישה חמימות, קרבת אלוקים, היא מרגישה את אהבתו יתברך. זוהי הרגשת האדם כשהוא עוסק בדבר שבקדושה. הוא זוכה שנשמתו תקרב אל הקב"ה. **כל דבר שבקדושה תכליתו לקשר את הנשמה אל הקב"ה**, שלא רק בסתר יהיה כך, אלא שיצא הדבר כלפי חוץ ואף הגוף ירגיש שהוא יהודי ושנשמתו משתוקקת לדברים שבקדושה.

הנה ה'שפת אמת' (פרשת בא) מסביר שמצוות התפילין מיועדת להעיר את הנשמה שבפנים. וכפי שכתב הרמב"ן שהנשמה עם הגוף דומים לאזכרות שכתובים על הקלף. הגוף הוא הקלף, והנשמה היא האזכרות הרשומים עליו. אכן הגוף מכסה את הנשמה עד שאינו מרגיש שנשמתו משתוקקת להקב"ה. הקב"ה יודע

שהרהר בתשובה עוד, וכיון שעשה כך, מיד נעשה יהודה בן גרים גל של עצמות, היינו שמיצאות העונש התבטל מן העולם.

לבושים המשנים צורתם

כלפי מה הדברים אמורים? בשנים האחרונות ההילולא אצל רשב"י היתה כרוכה בקשיים גדולים, תש"פ עם הקורונה, תשפ"א עם האסון הנורא שהפך את היום לאבל ותשפ"ב עם כל המניעות. אכן צריכים להיות עוורים בשתי העיניים כדי שלא לראות שמדובר רק בלבושים שפושטים צורה ולובשים צורה. הן יש **תועלת גדולה לאדם כשנשמתו מתקשרת עם הנשמה הק' של התנא האלוקי רשב"י**, והכלל הוא מאז בריאת העולם (ולאחר כמה שעות נתחזק עם חטא עץ הדעת) שבכל מקום שיש קדושה, היצר הרע וכל כת דיליה עושה הכל שאנשים לא יתעלו מזה.

אכן יש סוגיא שכאשר האדם לומד אותה כראוי ופועל על פיה, אין שום דבר בעולם שיכול למנוע אותו מלהתדבק בקדושה, ולענייננו, לנשמת רבי שמעון. כשהאדם אינו מתנהג כהוגן, יכול כל דבר קטן להיות בשבילו עיכוב שלא יוכל להתדבק עם האור. אבל אם האדם מתנהג באופן הכתוב בתורה, אין שום דבר שיוכל לעצור באדם מלהתדבק בנשמת רבי שמעון. כשכתוב בפרשת נצבים (ל, יב) **לא בשמים היא ולא מעבר לים היא כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך לעשותו**, כתוב שם יסוד גדול, והוא **שכל התורה והמצוות נדמים כרחוקים משום שתמיד יעמדו לו לאדם בדרך מניעות ועיכובים**. ולכן צריך פרשה שלמה שתזכיר לו לאדם שזה לא פלוני ולא אלמוני, אלא כח הטומאה הוא אשר מתחזק על-ידי החטאים שעושים, **ואם האדם הולך בדרך הישר, הרי**

להגיע אל השורש, והיא מבקשת מכולם להשתתף. ועם כל עבירה שהאדם עושה, הוא תורם למגבית שלה ומוסיף לה כח להצליח במשימתה.

כל גזירה יסודה בחטא

הנה **חז"ל** מספרים לנו **במסכת יבמות** (סג, ב) במין פשטות שכאשר באו הוודיע לרבי יוחנן "אתו חברי לבבל" - הגיעו לבבל פרסיים רשעים אשר מבזים את ישראל ואינם מכירים בכבודם (ע"פ רש"י), התכופף ונפל מרוב צער שהיו בני הישיבה מסורים בידם. וכשאמרו לו שגזרו על שלושה דברים, שלא יאכלו בשר שחוטה, שלא יתרחצו בבית המרחץ ושיוציאו את המתים מקבריהם. אמר להם: הבה ואומר לכם כל גזירה מפני מה באה. גזרו על השחיטה, משום שלא היו נותנים מתנות כהונה, דהיינו זרוע לחיים וקיבה שצריך ליתן מכל בהמה הנשחטת לכהן. גזרו על המרחצאות מפני שלא היו זהירין בטבילה, וגזרו על חיטוטי שכבי משום שהיו שמחים ביום אידם ומדה כנגד מדה גזרו עליהם להתאבל על אבותיהם שהוצאו מקבריהם.

הא לנו שרבי יוחנן הבין כדבר פשוט שכל גזירה נעשה על-ידי הקליפה, ומוכח הדבר שהקליפה קיבלה תמיכה מבני ישראל שחטאו. היינו כפי שראינו לעיל מדברי הרה"ק מרוז'ין. כשרבי שמעון ראה שיש כח שרודף אחריו, הבין שיש כאן איזה פגם שצריך לתקנו, וכשיתוקן - תיפול הקליפה.

הוי אומר: **יהודי הנאמן לה' ולתורתו, כשרואה שיש סיבות, כל פעם סיבה אחרת, המעכבות את הנשמה מלהתרומם ולהרגיש קדושה, הוא מבין כדבר פשוט שיש פגם שצריך תיקון וכשיתוקן -**

מזה. גוף כזה נתן לנו. אם האדם מרגיש שגופו מכסה על הנשמה, יודה להשי"ת שהוא בריא וחזק, כי זהו תפקידו של הגוף - לכסות, שלא ירגיש את ההשתוקקות להקב"ה. **הקב"ה נתן לנו מצוות אשר בכוחן להעיר את הנשמה מבפנים עד שירגיש האדם את השתוקקותה להקב"ה.** מצוות התפילין מעירה את האותיות הרשומות בפנים. למען תהיה תורת ה' בפין, שייצא הדבר מלבא לפומא, ויתרומם האדם עד שיתקיים בו וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך.

הן כל אחד טעם פעם התעוררות שהיתה לו כששר איזה ניגון קדוש או כשלמד דף גמרא. הא לך שאין זה על מנת שתעלה לרקיע. עם כל מצוה, כל שהאדם משתדל לעשותה נכונה, הוא מרגיש את נשמתו מתעוררת. ה'שפת אמת' כתב שם שמהאי טעמא אין צריך להניח תפילין בשבת, **כי השבת עצמה מעוררת את פנימיות האדם** ואין צריך למצות תפילין שתעשה זאת.

מגבית של הסטרא אחרא

כך הוא בכל דבר שבקדושה, אלא שזה לעומת זה עשה האלוקים, **הקב"ה ברא כח** שנקרא בכמה שמות, כגון כח הקליפה, סטרא אחרא, נחש הקדמוני, **שתפקידו לעמוד בין נשמת האדם ובין שורשה שהוא הקב"ה ולא להניח לה להרגיש דברים שבקדושה** ולינוק חיות חדשה. מלחמה זו נטושה מאז ששת ימי בראשית ומתחזקת כל אימת שהאדם חוטא, כי אז הוא מוסיף ליתן כח לקליפה.

הרי זה כאילו הקליפה עושה 'מגבית' לאסוף כמה מיליון דולר בשביל לבנות עוד גדרים ומחיצות כדי שאף אחד לא יוכל

איני יכול להשיג את הקרבה במקומי?".
 התשובה היא: "אפשר, אלא שזה יותר קשה.
כשתיסע לאותו מקום מתוך ביטול ויגיעה,
תכין את נפשך להיות ראוי להתדבק
באור זה". כך עשה הקב"ה שהאדם יצטרך
להתייגע כדי להגיע אל המקום הקדוש.

בספר "ערוגת הבושם" (פרשת וזאת
 הברכה) כתב לאמר: אצל יעקב אבינו ע"ה
 כתוב ויפגע במקום, ופירש רש"י שהלך עד
 חרן, וכשהגיע לחרן אמר: אפשר שעברתי
 על מקום שהתפללו אבותי ולא התפללתי
 שם?! נתן דעתו לחזור ובא הר המוריה
 לקראתו. ובאמת יש לתמוה היתכן שיעקב
 אבינו לא נתן דעתו מתחילה להתעכב
 במקום שהתפללו האבות הקדושים עד
 שהוצרך אחר כך ליתן דעתו ולחזור?! וגם
 יש לשאול למה לו הנס שיצא הר המוריה
 לקראתו ומה היה חסר אם היה טורח ללכת
 עד לשם?

אך התשובה היא שכל מעשי האבות הם
 סימן לבנים, כי הנה הבורא כל עולמים
 יתברך שמו מאיר באור פני מלך חיים ביום
 ראש השנה באור היראה וממנו יוכל האדם
 לשאוב יראת שמים על כל ימות השנה,
 ושוב בעשרת ימי תשובה באור התשובה,
 ובפרט ביום הקדוש יום הכיפורים, ושוב
 בימי הסוכות זמן שמחתנו השי"ת מאיר
 לבות עמו ישראל באור השמחה ממנו יוכל
 האדם ליקח לנפשו שמחה אמיתית לשמוח
 בעבודת השי"ת ובתורה ובמעשים טובים
 כל ימות השנה.

והנה השי"ת צופה ומביט עד סוף כל
 הדורות ראה דור אחרון דור עני ואביון שבו
 גיעו הימים הקדושים האלו ואין איש שם
 על לב להתעורר בהתעוררות אמיתית,
 ושוב כשבאה נעילת החג חושב מחשבות
 וחשבון הנפש איך חלפו ועברו ימים

יסתלקו כל העיכובים, כי כל העיכובים
 אינם אלא לבושים ואין להם שום כח עצמי.

רצוננו לראות את מלכנו

וצריך להבין נקודה חשובה: כשרואים
 שיש עיכובים ומניעות לשמוח בשמחת
 הרשב"י, טועים בדרך כלל בתרתי, הטעות
 הראשונה מה שתולים האשמה במדות
 מושחתות של פלוני ואלמוני, והרי זה
דמיון, כי כל אלה אינם אלא מרכבה
לכוחות הטומאה, והאשמה תליה אך ורק
בעבירות ולא בשום דבר אחר. והטעות
 השניה, מה שחושבים שהעיכובים
והמניעות הם רק בענין הנסיעה למירון,
והאמת שהנסיעה למירון עצמה אינה אלא
לבוש לדבר יותר פנימי, לחיבור של
הנשמה עם הקב"ה. תשוקת היהודי אינה
 שיוכל להודיע לכל חבריו וידידיו - הצלחתי
 לנסוע למירון; לא הצלחתי; הצלחתי פחות;
 הצלחתי הרבה; אני חברמ'ן גדול; אני
 חברמ'ן קטן. לא זוהי תשוקת היהודי.
 התשוקה אינה להגיע בכלל למקום מסוים.
התשוקה היא אחת בלבד - להגיע אל
הרבנו של עולם.

כל עוד לא יבין האדם נקודה זו, ירמה
 את עצמו ואף גם יחסר לו מחיותו. הוא
 יפסיד כל-כך הרבה חיות ותענוג שהנשמה
 יכולה לקבל כשהיא באמת מתדבקת
 בהקב"ה. ואין כוונתנו עכשיו למדרגות
 נשגבות, כי אם להרגש פשוט של קרבת
 אלוקים. הן כל אחד יודע מה זו אמירת
 תהלים ומה זה תענוג של קרבת אלוקים...

בא הר המוריה לקראתנו

נרחיב יותר: המושג מקום הוא בריאה
 שברא הקב"ה כדי להרחיק את הנשמה
 ולהקשות עליה להגיע למדרגה בקדושה.
 זהו עצם המושג מקום. האדם שואל: "למה

איש צר ואויב

והנה על זה היצר הרע מנהל מלחמה. לא אכפת לו כלל שהאדם יגיע אל המקום הקדוש. כל עוד הוא רואה שנשמתו רחוקה מהקב"ה, הוא מאושר. הוי אומר: אם יהיה יהודי בקצה הארץ שירקד עם ספר הזוהר ביד ברגשי הודיה להקב"ה ששלח אור כזה לעולם כדי לסייע לו בעבודת ה', לא ימצא היצר הרע מנוח, אלא יעשה הכל כדי להטרידו. הוא ישלח לו משהו שיכיעסו, הוא יגזול לו את ישוב דעתו, הוא יגרום לו לקום באיחור בבוקר, וכן הלאה. ומצד שני, אם יהיה יהודי באתרא קדישא מירון, ואף יצליח להיכנס אל תוך המערה, כל שיהיה עסוק בחיצוניות ולא בהתקרבות לאלוקים, לא יהיה לו ליצר הרע שום קושי עם זה. **ליצר הרע יש בעיה רק עם הנקודה האמיתית, וכנגדה הוא נלחם עם כל יהודי העולם בכל מקום הימצאו.**

הביטו נא וראו! השיר "בר יוחאי" המושר בכל חצרות ישראל רבות בשנים, היכן ומתי חובר? - היה זה כאשר הגה"ק רבי שמעון לביא זצ"ל השתוקק לנסוע לרבי שמעון ולא עלה בידו. חיבר אז שיר זה ברוב השתוקקותו. הנה כי כן, זה נקרא להיות דבוק ברבי שמעון. ראו נא כמה חיות ותענוג יכול האדם לקבל על-ידי ההתדבקות בנשמה זו. לא רחוקה היא ולא מעבר לים היא, אלא בפיך ובלבך לעשותו.

נסיעה לצדיק כיצד?

אכן האדם עושה פעולות כדי להכין את נפשו לכן. בשנים עברו נסעו עם חמורים וגמלים במשך ארבעה ימים והתמודדו עם סכנות של ערביים ועוד, אבל זה הגיע ממקום קדוש, ממקום של ביטול, וביטול כזה מביא את האדם לידי התעלות נפלאה.

מקודשים כאלה ולא פעל בהם מאומה ולא התעוררות כדבעי למעבד, ומה לו לעשות כיון שהימים כבר חלפו עברו ואי אפשר להשיב הזמן שכבר חלף והלך לו.

והנה מעשה אבות סימן לבנים, על כן סיבב השי"ת סיבובים שיעקב אבינו יעבור על מקום המקדש ולא ירגיש מאומה ושוב כשנתן דעתו לחזור, קפץ הר המוריה לקראתו. **ובזה פעל לדורות שאפילו כשכבר חלפו הימים הקדושים אלא שנותן דעתו לחזור אליהם, השי"ת שולח לו גם כן אורות אלו להאיר לו מחשבו.**

אין שום עיכוב להגיע אל היעד

הנה יסוד דברי הערוגת הבושם הוא שההשתוקקות שיש לו לאדם לדבר שבקדושה באמרו: "אינני מבקש דברים מסויימים. אני מבקש את הרבונו של עולם. אם מקום שהתפללו אבותי הוא, הלא יכול הייתי להתקרב שם אל הרבונו של עולם. חבל על ההזדמנות שהיתה לי". **מבטלת את העיכוב והמקום שיצר עד כה מרחק בינו לבין אותו דבר שבקדושה, קופץ וחוזר אליו.** זוהי התוצאה של אותה השתוקקות שהאדם אומר רצוני לראות את מלכי.

וכפי שהוא בענין המקום, כך הוא בענין הזמן, כי הזמן והמקום שניהם צמצומים גשמיים הם שאינם קיימים בעולם הרוחני. ולכן גם כשחלפו עברו הימים ימי הרצון הרחמים והשמחה והאדם מרגיש שלא ניצל אותם כראוי, עצם ההשתוקקות שיש לו, לא לאותו זמן דווקא ולא שיבואו בני משפחתו לביקור חגיגי בחול המועד, כי אם שיזכה לקבל עזר וסיוע לעבוד את ה' כדבעי ולהגיע אל התכלית, הזמן שהוא המעכב להגיע לשם, מתבטל, ונפתחים לו אדם מעיינות של הרגשים.

מירון עוד לא נפתר. עיכובים ומניעות יישארו עד לתיקון השלם. אך יש שורש לזה והוא כח הקליפה שאינו נותן ליהודי להתדבק בקדושה. וצריך להלחם בכל דרך בהשורש.

מלחמה בכלים רוחניים

בני אדם טועים בחשבם שיש רק שתי אפשרויות, או שאין נלחמים כלל אלא מתייאשים והולכים, או שנלחמים באופן גשמי-חיצוני. אמנם יתכן שמוטל על העסקן הציבורי לעשות מלחמה בצורה כזו מצד עבודת ה' שלו. אבל האדם הרגיל! הלא תפקידו של האדם הוא להתקרב אל הקב"ה. בוודאי צריך להלחם. צריך להלחם בכל הכוחות ולא להתייאש. אבל היות שמדובר במלחמה של הקדושה עם הסטרא אחרא, צריך להלחם בהם עם כלים רוחניים. אם ילחם האדם עם כלים גשמיים, לא זו בלבד שמא לא ינצח במלחמה, אלא הוא מסתכן בנפילה עמוק ברשת היצר. האדם מכלכל את הסטרא אחרא כשהוא מתנהג על-פי טעות זו של כחי ועוצם ידי. יאמר האדם לעצמו: "אם הקליפה עומדת לנגדי, עלי לחזור בתשובה. נלחמים עם תשובה, עם תפילה להקב"ה, עם השתוקקות אמיתית, עם ביטול".

ניקח לדוגמא תפילה. הקב"ה נתן מתנה לאדם - "אני נותן לך אפשרות להתקרב אלי. בוא דבר אתי". יש שחסר לבני אדם ההבנה הפשוטה בענין התפילה שבה מקיימים שיחה עם הקב"ה, ויכולים לראות זאת ממה שאין להם שום מעצור להפסיק את האדם באמצע תפילתו כדי להגיד לו משהו. אילו היו רואים אותו מדבר עם חבריו, היו (לפחות אנשים בני תרבות) ממתנינים בצד עד שייסיימו את שיחתם, ועכשיו שהוא

הן כך אמרו צדיקי החסידות שהנטיעה לצדיק היא זיכוכ גדול לאדם. הוא מבטל את עצמו ונוסע חרף כל הקשיים.

כיום קיימת יצר הרע האומר כך - "אני נוסע רק כשנוח לי מכל צד, ואם לא יהיה לו נוח כפי שאני רוצה, אצא מכליי ואראה לפלוני שאין כדאי להתחיל אתי". אם האדם כבר מגיע לידי כעס וכבר חושב נלקום בפלוני מפני שלדעתו הקולר תלוי בצווארו, הנצחון כבר נמצא בידי היצר הרע. --- "אתה כבר ניצוד ועומד ברשתי. כבר לא אכפת לי שתצטופף במערת רבי שמעון ותאמר את כל ספר התהלים".

לעומת כן, יהודי זה שבטל להקב"ה אומר: "אני צריך לעשות את המוטל עלי". הוא הולך ונוסע, ואם מתי שהוא עצרוהו, הוא נשאר על עמדו ואומר תהלים משם, וכך הוא אומר: "אותי לא מעניין כלום. אני צריך להתדבק באורו של רבי שמעון ולזה אני משתוקק". אין לתאר איזה דביקות יש לו ליהודי זה ברבי שמעון. יהודי זה שר ומנגן אשר זהו דרך להוציא הרגשים של השתוקקות וגעגועים להקב"ה. היהודי אומר: "בזה אני חפץ, בהתדבקות באורו של רבי שמעון. איך זה יהיה מבחינה טכנית? - איני יודע".

קחו לכם משל ודוגמא מיהודי שדר באוסטרליה שהחליט לנסוע לרבי שמעון במירון ויהי מה. הוא הצליח, הוא הגיע למירון, אבל בשביל זה הסתכסך עם אשתו ועם אביו ועם כל משפחתו. הן פשוט וברור לכל שהיצר הרע נהנה מכל רגע שאיש זה נמצא במירון. הוא אומר: "דבר אחד ברור לי; את רבי שמעון אין לך. מה יש לך? - איני יודע".

מלחמה תמידית היא שיש לו ליצר הרע עם האדם. אכן כן נסיון הצניעות על הר

תתפלל, שתוכל להתקשר עם האור הגדול שמאיר ביום זה.

שמעתי מיהודי שהשתוקק זמן רב לנסוע לקערעסטיר ליארצייט של הרה"ק רבי ישעיה ולהתממה שם. הוא נסע והגיע, אך הלב היה סתום. הוא ניסה לומר תהלים ועוד תפילות שונות, אך אפס, הלב סתום. בלית ברירה פנה אחורה וחזר בטיסה הראשונה לביתו.

איך קען דיר און דו קענסט מיר

אף כאן, כשעומדים לפני ל"ג בעומר. יידע כל יהודי בכל מקום שהוא נמצא על פני כדור הארץ, שהוא יכול להתדבק בהתדבקות נפלאה לרבי שמעון. הן כך מסופר על הרה"ק **הרבי ר' ברוך ממעז'יבוז** זיע"א שהיה רוקד עם ספר הזוהר ואומר: "איך קען מיר און דו קענסט מיר" [אני מכיר אותך ואתה מכיר אותי]. אמנם אי אפשר להתדמות להרבי ר' ברוך, אבל כבר יצא מפי קדשו של ה'בית אהרן' זיע"א: כשם שהש"ת הוא ה' לכל **כך רשב"י הוא רשב"י לכל, אפילו לפחותים**. והיינו מהטעם האמור לעיל, כי ברוחניות אין שום דבר שהוא רחוק מדי, וכפי שאינו מוגבל במקום ובזמן, כך אינו מוגבל בנפש. כל אחד יכול להתדבק באורו של רבי שמעון.

אמנם הזמן הוא כלי שעוזר לאדם להתדבק באורו של רבי שמעון, וכן המקום הוא כלי. אין שום ספק בדבר, והרי כל הצדיקים נהגו לנסוע לרבי שמעון, וכידוע מהאור החיים הק' שטיפס על ההר על ידיו ורגליו. אך אין הזמן והמקום מוכרחים, כי הם רק כלי עזר.

יום כיפור בפנים שמחת תורה בחוץ

ידוע התיאור של אחד מחסידי קמאי

עומד באמצע תפילתו, אין מעלים בדעתו שהוא באמצע שיחה עם הקב"ה. בלי שום מעצור יגשו אליו, יתנו לו טפיחה על שכמו - "נו, מה נהיה לגבי מחר?". הלה שותק כי אינו רוצה לדבר עם התפילין, אך המפסיקו עונה במקומו תוך שמביט בעיניו לראות האם קלע למטרה. איפה הדרך ארץ שלך? הלא הוא באמצע לדבר עם מישוה!

שח לי אברך: זכרני מילדותי שכאשר ילד היה מצער את חברו, היה חברו אומר לו: "אתה מצער אותי? - אני הולך לספר לאבא!". ובכן, כמה אני צריך להודות ששלוש פעמים ביום אני יכול לספר לאבי הכל. אני יכול לספר לו על כל אלה שמציקים לי או רודפים אותי... אכן היהודי צריך להתייחס אל התפילה באופן זה.

הצבת היעד הכרחית לנצחון במלחמה

ולענייננו, התפילה היא דוגמא טובה להאמור לעיל. האדם יכול להקפיד על כל מה שמסביב, שיהיה בבית כנסת זה דווקא ויעמוד במקום זה דווקא, אך אין כל זה מכריח שיתפלל תפילה אמיתית. **על האדם להתפלל שיוכל להתפלל תפילה אמיתית**. וכפי שפירשו **צדיקים מאמר חז"ל** "חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת קודם תפילתן", **שבאותה שעה היו מתפללים שיוכלו להתפלל. אך רק כשיש לו לאדם בהירות מה הוא מבקש, יכול הוא להתפלל עליו**.

אם יאמר האדם - "בשעה פלונית אני חייב להיות שם, יהיה מה שיהיה", כבר הוא טועה. מי אמר לך שאתה חייב להיות שם בשעה פלונית? הדבר היחיד שאתה צריך הוא להתקשר עם אורו של רבי שמעון, איך זה יהיה? - מה זה משנה? ועל זה בלבד

תהלים ובהשתוקקות לה' (וכיון שהוא בא לבקש על הרוחניות, הוא כבר יכול לבקש גם על הגשמיות, כי כשהיהודי כבר נמצא בהיכל המלך, הוא מבקש כבר כל צרכיו), **ומצד שני הוא עוסק בשמחה וריקודים**, כי יום קדוש כל"ג בעומר, בדומה לחדש תשרי, צריך גם ליום כיפור וגם לשמחת תורה.

כל אחד באשר הוא יכול ביום זה לכבס את נשמתו גם מבפנים וגם מבחוץ, על-ידי שברון לב מבפנים, ועל-ידי זיעה דקדושה מבחוץ. וכיון שזוהי שאיפת האדם, יכול הוא לעשות כן בכל מקום שהוא נמצא. האדם יכול להיות על אם הדרך, ולהתבונן או במחשבה זו או במחשבה זו. הרי הדבר פשוט שבזמן כזה אורו של רבי שמעון מתפשט לכל הבריאה כולה, ואף כי יהיה האיש במקום נידח בקצה העולם, אם יתבונן בדבר וישתוקק ויעשה מדורה לכבוד רבי שמעון וישיר את השירים והפיוטים המקובלים, יתדבק באור זה וזה יועיל לו להכינו לקבלת התורה ולהשפיע עליו ישועות.

הן מפורסמים הם הסיפורים של אנשים שתרמו להוצאות ההילולא בחו"ל ונושעו בישועות מעל הטבע. הדברים פשוטים. כל שהאדם יודע בבחירת נפלאה מה הוא רוצה והוא מתפלל להקב"ה על כך, הוא מצליח לעשותו. ולענין צורת הדברים איך היא תהיה בפועל, הכל תלוי לפי הענין. אף פעם אין האדם יכול לדעת היכן יהיה ואיך הדברים יראו, אבל הוא יודע מה הוא רוצה, והדבר שהוא רוצה אינו תלוי בכלום ואף אחד אינו יכול למונעו ממנו.

לא תירא מהם כי ה' אלוֹקֵיךְ עִמָּךְ

נסיים בדברי האוה"ח הק' כותב על הפסוק (דברים כ, א) כי תצא למלחמה על

שבארץ ישראל שהגיע להקביל פני הרה"ק מרוז"ן זיע"א בחו"ל ביקש ממנו רבו שיצייר לו איך נראה ל"ג בעומר במירון - **"יום כיפור בפנים ושמחת תורה בחוץ"**, ורבו הפליא מאוד את תיאורו. יש שאנו תמהים איזה חכמה מונח בתיאור זה. אך הפירוש הוא כך: **יש שני אופנים עיקריים של דביקות בהקב"ה** (ומהם מסתעפים דרכים הרבה). האופן האחד הוא **תשובה, כי כשהאדם חוזר בתשובה ומתחרט על העבר, האמת שלו יוצאת החוצה והוא משתוקק בכל לבו להתדבק בבוראו**. והאופן השני הוא **שמחה**, היינו שאין האדם עוסק כלל בפגמיו, **ושם לבו רק לזכות שיש לו בהיותו נשמה טהורה בנו של מלך מלכי המלכים הקב"ה, ורוקד לכבודו יתברך**.

והנה הקב"ה לימדנו בתורתו של לערב בין שני אלה, כי כשיש לו לאדם שברון לב והשתוקקות, זה צריך להיות עם כל האמת, ואם יעסוק בהודיה, לא יוכל להיות עסוק בחטאיו. וכמו כן להיפך, אם יבוא עם חבילותיו בשעה שהוא שר בהלל והודיה להש"ת, זה יהרוס את כל יופי השירה. הקב"ה רוצה מן האדם שבשעה שהוא מתפלל לפניו ועוסק בהלל והודיה, ינתק כליל מעבירותיו ולא יעסוק בהן כלל, כי אם לא יעשה כן, לא יוכל להתפלל לפניו. טוען האדם: "איך לא אחשוב עכשיו מעבירות? הרי לב יודע מרת נפשו ואני יודע איך אני נראה!". --- לא עכשיו! אם תחשוב עכשיו על העבירות שלך, תפריע לדביקות. הקב"ה רוצה עכשיו לשמוח אתך.

אכן נשמת רבי שמעון בהיותה נשמה כוללת, בפרט על-ידי המקום והזמן, נותנת לאדם יכולת להתדבק בהקב"ה בשני האופנים. הוא יכול לעסוק אז בשני הדברים. **מצד אחד הוא עוסק באמירת**

**אלוקיך עמך, כוחו גדול להצילך. כשתדע
מי נלחם עם מי, תבין שהקב"ה עומד
בצדך ובוודאי תצליח כי הקב"ה חזק
מהם.**

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים שכל בני
ישראל ייושעו בישועת עולמים ויוכלו
להדבק באורו של רבי שמעון ולהתקרב אל
הקב"ה, וכח התשובה והשמחה של בני
ישראל יבטלו את כל כוחות הקליפה וכל
הרשעה כולה כרגע תאבד.

אויבך וראית סוס ורכב עם רב ממך, לא
תירא מהם כי ה' אלוקיך עמך: - האדם
מתיימש ממלחמת היצר מפני שראה סוס
ורכב, שהם כוחותיו הגדולים של היצר
ששורשם בעבירות שעשה ובהרגלים שיש
לו (רכב היינו הרכב גופו, עם רב היינו מלאכי
החבלה שנבראו מן העבירות), ונתיירא מהם.
אומרת לו התורה: לא תירא מהם, כי ה'
אלוקיך עמך. **הן אמת שאם היית בא
למלחמה בכוחות עצמך, לא היה בכך כח
לעמוד במלחמה זו, אבל כיון שה'**

יום חמישי פרשת אמור י"ז אייר תשפ"ג

דרך ההתקשרות אל רבי שמעון בר יוחאי מקרוב ומרחוק

הוי גולה למקום תורה

בעודנו מתכוננים לנסוע אל ציון הרשב"י במירון, ועכ"פ לנסוע אליו בנפש, שהרי עיקר מטרתנו להגיע למקום אחר ברוחניות, ראוי להזכיר שאצל חסידים היו משקיעים הרבה בענין הנסיעה אל הצדיק. הן כל יהודי רוצה להתעלות על ידי השפעת רבו הצדיק, בין אם הוא עדיין בין החיים ובין אם כבר עלה לשמי רום, כי גם ממקומו בעולם העליון הוא ממשיך להשפיע לאלו הקשורים בו, ועל כן יש ענין גדול לנסוע אליו, כי כשהתלמיד עוזב את מקומו ביתו וסביבתו ויוצא להטלטל בדרך כדי להגיע למקום רבו, הוא נעשה כלי יותר מוכן לקבל תורה מרבו. וזה לא רק באופן מציאותי אלא גם באופן סגולי. ככל שהתלמיד מוסיף לוותר על נוחות בשביל הנסיעה לרבו, הוא נכנע אליו יותר, וכיון שכן הוא נעשה תלמיד יותר, וממילא הוא זוכה לסייעתא דשמיא מיוחדת לקבל מרבו יותר ויותר.

אכן ענין זה מיוסד בוודאי על דברי התנא (אבות פ"ד מ"ד) "הוי גולה למקום תורה", שפירושו שהגם שיהיה לו לאדם במקומו ספרים הרבה ואף רב המלמדו תורה, אם הוא רוצה להצליח בתורה, אין לו להשאר במקומו, אלא יקום ויגלה למקום אחר עם כל הטורח שבדבר, כי כך יזכה לסייעתא דשמיא.

תועלת רוחנית שאינה נמדדת כלל בתנאים הגשמיים, וכמו שסיפרו חז"ל (חגיגה ה, ב) על התלמיד שנקרא 'בר בי רב דחד יומא' משום שהלך שלושה חדשים בדרך לרבו, למד יום אחד, והלך עוד שלושה חדשים חזרה לביתו. והפליאה ברורה, מה הרוויח מזה אותו תלמיד, ולכאורה הוא נוגד את דברי התנא (אבות פ"ב מ"ה) "הוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה", שמבואר שהאדם צריך לשקול בפלס לראות מה הוא מרוויח ומה הוא מפסיד, ושמא לא כדאי היה לו לאותו תלמיד לנסוע אל רבו מאחר שהיה אצלו רק יום אחד ובילה בדרך ששה חדשים. אך אם חז"ל סיפרו לנו על כך, הרי שבאו ללמדנו יסוד נפלא: לו היתה הצלחת האדם בתורה נמדדת לפי שעות לימודו אצל רבו, היה באמת צריך לבוא חשבון כמה שעות היטלטל בדרך וכמה שעות היה אצל רבו, אבל מאחר שהצלחת האדם תלויה בהארה אלוקית אשר בכחה לשנות את כל כולו ולגרום לו לשנות את חייו ולהיות נשכר בזה ובבא, הלא הדבר יכול להיות בין רגע, ואם כן אדרבא ואדרבא, כדאי לו לאדם להיטלטל בדרכים עוד ועוד עד שיגיע אל רבו, כי כך הכנעתו תלך ותעמיק, ובהגיעו אל רבו יוכל באמת לקבל את ההארה הראויה לו אשר תפעל את פעולתה.

משום כלי קיבול

להבין יותר: עלינו לדעת שקשה להיות 'מקבל'. כדי להיות 'מקבל' אמיתי, צריך האדם להודות בפה מלא: "הדרך שבה

בר בי רב דחד יומא

התועלת שהאדם מקבל מזה היא

כי אני יכול להמשיך לחיות כך את חיי, לכן אני מוכרח לנסוע אל הצדיק וללמוד ממנו איך לחיות".

כעבדא קמיה מריה

כשאנו מבינים שזהו החילוק בין מקבל אמיתי למי שרק מרמה את עצמו, אנו מבינים שכאשר האדם יושב בביתו ושומע דברי תורה, אין הוא מקבל אותם לגמרי, אלא אומר: "אולי כן, אולי לא", וחושב הוא בלבו: "אין צריך להגזים כל-כך, זה לא נורא כל-כך..." גישתו אל שמיעת הדברי תורה היא שהוא כבר מסודר, הוא כבר עומד על הרגליים, אלא שהוא רוצה ללמוד עוד קצת - "למדתי שתי שעות היום, רצוני לשמוע עוד איזו ידיעה, רצוני שיהיה לי פרפראות לשולחן השבת..."

רק כשהאדם יוצא מסביבתו ומכניע את עצמו לרבו, אז תהיה שמיעתו באופן אחר לגמרי. הוא מודה שאין דרכו נכונה, והוא מוכן לשמוע כי הוא יודע שיש לו עדיין הרבה מאוד ללמוד, **ואז יש לו סייעתא דשמיא עצומה, כי הוא תלמיד הגון.**

עד שיאמר רוצה אני

ויש להוסיף לזה, שבימינו, לפי חלישות הגופים והנפשיות, כשהאדם נמצא שלא מרצונו באיזה מקום שאין נוח לו שם, הוא מצטער על שנגזר עליו להתייטר, וממילא קשה לו ביותר להיות 'מקבל', כי כל רצונו אינו אלא לברוח משם, אך לא על זה אנו מדברים. אנו מדברים על מי שמסכים לסבול מפני שרצונו למסור נפשו ולו במעט כדי שיוכל לקבל תורה מהצדיק.

האדם נמצא בליל ל"ג בעומר במירון, השעה כבר מאוחרת ועפעפיו כבר נדבקות זו לזו, אבל הוא אומר: "איך אוכל לישון

חייתי את חיי עד היום מוטעית היתה. היו לי נגיעות לכן חשבתי שדרכי נכונה, היו לי תאוות לכן התעלמתי מיסודות ביהדות, דילגתי על כמה פסוקים בתורה כי לא היה לי נעים לשנות את דרכיי". **מקבל אמיתי פירושו שהוא מודה שאינו צודק.**

יש מי שאומר: "אני בסדר גמור, אני צדיק וישר, אלא שאני רוצה לקחת עוד... למה לא? אני רוצה שמורי ורבי יוסיף לי עוד על מה שיש לי.... אני לומד ומתפלל ומחלק צדקה, אני יהודי נפלא, אך לא זיק לי אם יהיה לי גם חמימות ואזכה לסייעתא דשמיא בכל מה שאני עושה... למה לא? בכמה אלפי דולרים אפשר לסדר את זה! נוסעים ומקבלים דירה מרווחת... בקיצור! אני יהודי מושלם, ועל ידי הנסיעה למירון, אזכה גם לתורת רבי שמעון, או על-ידי הנסיעה אל הצדיק אזכה גם להיכנס אל הצדיק או אל כמה צדיקים עם קוויטל... מה יכול להיות יותר טוב מזה?". כיון שהוא מדבר כך, אינו יכול לקבל מהצדיק, כי לא הפך עצמו ל'מקבל'.

מי שרוצה לקיים באמת "הוי גולה למקום תורה", יאמר כך: בשביל מה אני צריך להיות תלמיד? למה אני נוסע בכלל אל הצדיק? איזו שייכות יש לי אליו? התשובה היא מפני שהוא מלמדני תורה, הוא אומר מה כתוב בתורת ה', מה מותר ומה אסור, ויש לו דרך איך להחדיר את התורה בלבי, דרך שמועילה פי כמה וכמה מכל דרך אחרת, ולכן אבטל את עצמי אליו והודה בפה מלא שהדרך שחייתי לי לא היתה דרך נכונה. לא נעים לי לדבר מזה, אבל התורה שאני לומד אינה כראוי, אני חושב כל היום על כבוד ופועל בשביל זה, אני חושב כל היום איך להגדיל את הוני, וכל מה שאני לומד ומתפלל הוא רק בשביל זה... אני טועה! נורא ואיום! אין לי ברירה

חפצו לגלות למקום תורה, או שבטוח היה שיהיה לו כל הנוחיות שבעולם, ורק משגגיע ראה והתאכזב.

כשהאדם נוסע לרשב"י בשביל לקיים הוי גולה למקום תורה, הוא יודע במהלך כל הדרך שכדאית לו ההכנעה, **כדאי לו כל הקשיים וטלטולי הדרך, שהרי הוא הולך ללמוד תורה.** פת במלח תאכל הוא מהלך אשר על ידו יבין האדם טוב יותר את התורה, וכן לנדד שינה מן העינים. אין המדובר ביסורים לשם יסורים, אלא **כלים הם שאם האדם משתמש בהם ללימוד התורה, הוא מצליח פי כמה וכמה.**

זהו באמת החילוק בין דרך החסידות לדרך המקובלים (קודם זריחת אורו של הבעש"ט) אשר ידוע שהיו מסתגפים הרבה בתעניות ושאר סיגופים. חסידים יכולים גם כן להתענות, אבל תעניתם אינה לשם תענית. היות שהם רוקדים שעות ארוכות בשמחת תורה, נמצא ממילא שהם מתענים, אבל **אין מטרתם להתענות, אלא שהם מסכימים לשלם מחיר** עבור לימוד התורה.

והאמת שבגמרא כבר מצאנו הסתירה האם המתענה נקרא קדוש או חוטא, והתשובה היא שתלוי מה האדם עושה, ואם הוא עושה דבר שיש בו צער רק כדי להגיע אל קרבת האלוקים שבאה לאחריה, מעשיו רצויים ונקרא קדוש.

יעיר לי אוזן לשמוע כלימודים

ובכן כשהאדם נוסע לרבי שמעון, מה הוא הולך לעשות? - תחילה לכל הוא נוסע **כתלמיד הנוסע לרבו.** הלא זהו מה שהאדם עושה כל פעם שהוא משתטח על קברו של צדיק. הוא יודע שהצדיק הגיע לזה העולם כדי לעורר בני דורו לתשובה, וכשהוא נוסע לציונו, הוא רוצה ללמוד ממנו משהו.

בלילה גדול כזה? וכי בשביל זה באתי למירון?!", ומיד הוא נכנס שוב למעגל הריקודים מבלי להתחשב כלל בעייפותו וממשיך לפזז בכל כוחותיו. הנה כיון שהוא עושה זאת מרצונו הטוב, יש לכך כוח גדול לזככו.

כעין זה האדם לומד בליל שבועות, ולפתע הוא מרגיש שהשינה משתלטת עליו. מה הוא עושה? הוא קם על רגליו ומתחיל ללמוד בקול. הוא עושה זאת מרצונו הטוב, כי הוא רוצה לנדד שינה מעיניו. למה הוא רוצה בכך? כי הוא יודע שזה תיקון גדול ושעל ידי כן הוא נעשה מוכן לקבלת התורה. יש לו צער מזה, אך הוא מבין שהוא גולה כעת למקום תורה, ויש לו נחת רוח מזה.

לעומת כן, כשבחור ישיבה קטנה יושב בשיעורו של המג"ש בשעה חמש אחר הצהריים וראשו נשמט לו על הגמרא, והמג"ש אומר לו: "צא ושטוף את פניך, ואז תחזור ותיכנס ותעמוד על רגליך, כי אח"כ אעמידך בכור המבחן על כל מה שלמדנו", הלא כי אז הוא בוודאי רק מתרחק והולך מלקבל דברי תורה מרבו, שהרי הוא מרגיש בלבו שאינו רוצה להיות שם והלוואי שהמג"ש יעזוב אותו לנפשו...

כך כשהאדם נוסע למירון או אל רבו שליט"א, אף כי מטרה גדולה יש בחוסר הנוחות המתלווה לנסיעתו, אין הנסיעה יכולה לגרום לו תועלת אלא אם כן הוא מבין שיש בו מטרה. אבל אם מצטער ואף מתחרט על החלטתו לנסוע, לא תהיה לו תועלת גדולה ממנו.

הכינו את אשר יבוא

אכן בדרך כלל יהיה החילוק בין זה לזה **תלוי בהכנת האדם,** דהיינו **אם ידע מתחילה מה ברצונו לעשות, האם היה**

לו יצר הרע, יש לו קשיים, יש לו התמודדויות, ואינו יודע איך להיחלץ מהם. הוא כבר ניסה כל מיני דרכים ושום דבר לא הועיל לו. נוסע הוא אל הרב ואומר לו: "אני זקוק לעצה". אומר לו הרב: "אמור אתה! מה אתה מציע? אתה אומר שאתה קם באיחור כל יום, ובכך מה עצתך?". אומר האישי: הרב שואל מה אני מציע?! הלא בשביל זה באתי אל רופא הנפשות שיעזור לי ויתן לי דרך. אני כשלעצמי איני יודע, כבר ניסיתי, אך לא הצלחתי..."

כשמעיינים מעט בספרי החסידות בענין הנסיעה אל רבי שמעון במירון, רואים שזה מה שאנו עושים כשאנו נוסעים למירון. רבי שמעון הגיע להאיר את העולם כדי שכל יהודי יוכל להצליח בתורה למרות כל הקשיים הקיימים בעולם. אומר האדם: "מה אעשה שהסתבכתי ואיני יוצא מהסבך? יש לי קושי פלוני והתמודדות פלונית, והריני מבלבל ומטושטש".

לא נוסעים בשביל גשמיות

אל לנו לעשות את הטעות הנפוצה ולחשוב שנוסעים לרבי שמעון רק כדי לפתור קשיים גשמיים. הן מדובר באותה טעות שבני אדם עושים בנוגע לנסיעה לרבם כשהם חושבים שכל המטרה היא לבקש על הפרנסה. יטען האדם: "מה חסרון יש במה שאני מבקש פרנסה מרבי? הלא ידוע שמותר לבקש מהצדיק על הפרנסה כי הצדיק הוא זה שעל ידו בא השפע לעולם!". אך התשובה פשוטה: **רק מפני שאתה תלמידו של אותו צדיק, כי אתה לומד ממנו תורה, רק מפני כך אתה יכול לבקש ממנו שפע גשמי.** הרב פועל אתך כפי שהקב"ה פועל אתך. הן ברור שהקשר שלך עם הקב"ה הוא קשר רוחני כי אתה מקיים את מה שהוא מצווה עליך, וכיון שאתה **דבוק בו, אתה יכול לדבר אתו על כל**

האזה"ח הק' כשעלה את הר מירון ירד מן החמור על הארץ ומטפס על ידיו ורגליו. מדוע עשה כן? - כי אמר בלבו: הלא אני הולך אל הרב שגבוה פי כמה ממני, איזו זכות יש לי ללכת אליו?..."

אכן אף האדם בימינו כשהוא נוסע אל הרב המלמד תורה פשוטו כמשמעו, אז הדבר פשוט לו שהוא מוכן לשלם על זה ולהרגיש חוסר נוחות ככל שיידרש, וכגון בחור תושב חו"ל שנוסע לישיבה בארץ ישראל כי הוא חפץ ללמוד אצל מג"ש פלוני דווקא, עושה זאת במחשבה תחילה ולוקח בחשבון שיצטרך לשלם עבור הנסיעה ועבור מקום מגורים ושיהיה רחוק מביתו וממשפחתו, אך הכל כדאי לו בשביל להתעלות בתורה.

ברם האמת היא שכאשר מדובר בענין הנסיעה אל הצדיק, הוא הרבה יותר מזה, ואין צריך בשביל זה לשמוע דברי תורה. הרי לא כל הצדיקים צמצמו השפעתם דרך אותיות הדיבור דווקא, אלא כל שאנו נוסעים אל הצדיק שנשמטנו תלויות בו ואשר על ידו אנו מתקשרים אל השי"ת, אנו מקבלים אצלו הארה הנכנסת ישר אל פנימיות הלב מבלי לעבור דרך האוזן דווקא, אנו מקבלים אצלו הרהור תשובה הנכנסת ישר אל הלב.

נדעה נרדפה לדעת את ה'

אמור מעתה: כשהאדם שואל בשעה שהוא מתכוון לנסוע אל רבי שמעון מה הוא עומד לעשות, עליו לענות לעצמו **שהוא הולך ללמוד איך להיות יהודי ירא ושלם.** ואם כן כשהוא מגיע לשם, צריך שיהיה חיפושו אחר דרך בעבודת ה'.

האדם נוסע אל הצדיק, בשביל מה הוא נוסע? בשביל לקבל דרכים בעבודת ה'. יש

בהרחבה גדולה ויוכל לעבוד את בוראו כראוי. אבל אתה הרי לא באת לבקש דרך בעבודת ה', כי אם לבקש פרנסה, מה אעשה ואין אני מחלק פרנסה.

רופא הנפשות

כשהאדם נוסע אל רבי שמעון, הוא נוסע אליו כתלמיד הנוסע אל רבו. לרבי שמעון יש דרך לפתור כל קושי שיש לו לאדם ברוחניות. "אבל איך? הלא יש לי קשיים ויצה"ר וטרדות לרוב!". --- אתה רוצה לעזור את הרופא?! או שמא אתה רוצה להחליף את מקומו? רבי שמעון הוא הרופא ויש לו מהלך אמיתי איך לעזור לך ברוחניות. **כשאתה עומד אצל הציון ואומר מזמורי תהלים ומהרהר בתשובה, אתה פונה אליו כתלמיד הפונה אל רבו.** אמור בפיו: "תן לי דרך להחלץ מסבכתי!". **עשה עצמך ל'מקבל'. אל תתבייש לומר - יש לי קושי כזה וקושי כזה, יש לי רשימה ארוכה של קשיים ברוחניות, ובשביל זה אני כאן.**

והאמת שדבר זה **מוסיף כח לצדיק עצמו, שהרי כל ביאתו לעולם לא היתה אלא כדי לעזור לנשמות יהודיות.** וזהו שאמרו "ומתלמידי יותר מכולם". אין זה ענין גשמי - כיון שהתלמיד שואל, הרב מוכרח לאמץ את מוחו וממילא מתחדשים לו חידושים נפלאים. אלא מהכוחות הרוחניים הגדולים ביותר שבבריאה הוא שכאשר יש אתערותא דלתתא נעשה אתערותא דלעילא. כשהמקבל בא אל המשפיע, הוא מעורר אותו וזה מה שנותן כוח למשפיע להשפיע עליו.

יותר משהעגל רוצה לינק

עומד האדם במערת הרשב"י ושופך שיחו באמירת מזמור תהלים המדבר בענין התשובה שהרי הוא כל-כך משתוקק לחזור

הדברים הגשמיים החסרים לך והוא יענה. גם הקשר עם הצדיק חייב להיות קשר רוחני, ולא - אין שום סיבה שיוכל לבקש ממנו שפע גשמי.

הנה כך מסופר על הרה"ק **רבי יחזקאל מקאזמיר** זיע"א שפעם נכנס אליו יהודי אחד לבקש על פרנסה, דחה אותו הצדיק באמרו: "הן באים הנה לבקש דרך בעבודת ה' ומה אתה מטרידיני בדברים גשמיים?". הלה הסתלק הצדה בוש ונכלם, והנה ראה יהודי אחר מדבר עם הצדיק בצרכי פרנסתו והצדיק מייעץ לו בארוכה. ניגש אל הצדיק ושאל: "וכי דמא דידיה סמיק טפיו?".

אמר לו הרה"ק מקאזמיר: אמשול לך משל, מעשה בסוחר אחד שקנה סחורה הרבה אצל מוכר אחד בשוק והעמיס אותה על עגלתו, אחר ניגש אל המוכר ושאל אותו אם יש לו מעט שומן למרוח את גלגלי עגלתו כדי שתוכל עגלתו לסחוב את המטען הכבד. הוציא המוכר שומן מפינת חנותו והושיט לו בחפץ לב: מרח את הגלגלים כחפצך, והמותור השאר לך אם תצטרך למרוח שוב על אם הדרך.

עמד שם אחד מן הצד, ובראותו את טוב לבו של המוכר, ניגש אליו ושאל אם יוכל ליתן גם לו מעט שומן למרוח את גלגלי עגלתו. סירב המוכר באמרו לו: אין לי גמ"ח לדברים מעין אלו. שאל אותו האיש: מדוע נתת לפלוני? השיב המוכר: פלוני קנה אצלי סחורה הרבה, ועל כן נתתי לו גם מדילי מעט שמן למרוח את הגלגלים הסוחבים את הסחורה, אבל אתה לא קנית אצלי מאומה...

הפטיר הרה"ק מקאזמיר באמרו ליהודי שעמד בפניו: יהודי זה שראית, בא אלי לבקש דרך בעבודת ה', וכיון שכן יעצתי לו גם בענין הפרנסה כדי שתהיה לו פרנסה

שמעון מחה באמרו: כל מה שתיקנו לא תיקנו אלא לצורך עצמן. הלך יהודה בן גרים וסיפר את דבריהם ונשמעו למלכות ונגזר דינו של רבי שמעון להיהרג. ברח רבי שמעון והסתתר במערה י"ג שנה. בצאתו יצא לשוק והנה הוא רואה את יהודה בן גרים. אמר: עדיין יש לזה בעולם?! נתן בו עיניו ועשהו גל של עצמות.

והתמיהה עצומה! הרי כל גדלותו של רבי שמעון היתה בזכות הקשיים שעברו עליו כתוצאה מדיבורי יהודה בן גרים, וכפי שהוא עצמו אמר לחותנו רבי פנחס בן יאיר כשראה את הבקעים בגופו: "אשריך שראיתני בכך, שאילמלא לא ראיתני בכך, לא מצאת בי כך". למה אם כן ראה צורך להענישו? ובכלל קשה, כפי הידוע שהצדיקים תמיד פעלו לתקן בני אדם ולא להענישם, וכפי שאמרה ברוריא אשת רבי מאיר: יתמו חטאים מן הארץ - יתמו חטאים ולא חוטאים. על מה ולמה עשהו רבי שמעון ליהודה בן גרים גל של עצמות?

אמר הרה"ק מרוז'ין שהפירוש הוא כך: בכל אותן שנים שרבי שמעון היה טמון במערה, ישב והרהר בתשובה, כי אמר שבוודאי באה לו צרתו עבור עוונותיו, ושם עדיין הוא נמצא במערה, סימן הוא שעדיין יש לו מה להזדכך, וכך הזדכך עוד ועוד עד שנשברה הקליפה ובטלה הגזירה. וכיון שראה רבי שמעון שבטלה הגזירה, הבין מזה שעסק בתשובה עד למקום שהיה לו צורך לפי רצון ה'. אולם כשראה את יהודה בן גרים, הבין שהרע טרם התבטל לגמרי. מיד נתן עיניו בו, כלומר בעצמו לראות את נגעיו, וכיון שהרהר בתשובה שוב, בטלה הקליפה לגמרי ולא נותר מיהודה בן גרים כי אם גל של עצמות.

כשלכדו את אייכמן ימ"ש וכולם ביקשו לשמוע מה היא השקפת התורה בענין זה,

בתשובה, ואז הוא אומר מזמור קי"ט כי הוא כל-כך משתוקק להצליח בתורה. הוא מבין שבשביל זה הוא הגיע לרבי שמעון. ומה אומר רבי שמעון? - "אתן לך את מבוקשך".

הלא בשביל זה ירדה נשמת רבי שמעון לעולם - להשפיע שפע רוחני לכל הבא לבקש. אכן כשהאדם עומד אצל רבי שמעון כתלמיד בפני הרב, הוא יכול כבר לבקש גם על פרנסה ובריאות וכן הלאה.

מה גם שכך הוא הסדר שכאשר מגיע שפע רוחני בא עמו גם שפע גשמי. כשהאדם יוצא מהיכלו של רבי שמעון, הוא יוצא וישועתו בידו.

אולם אחד מהדברים העיקריים שצריך להבין הוא, **שמי שאין לו אותה הכנעה**, והיינו שאינו מבין שעוונותיו הם אלה שמביאים לו את קשייו, **הרבה יותר קשה לו לזכות לישועה.** אמנם הקב"ה עושה ניסים, אבל הרבה יותר פשוט וקל הוא כשהאדם בא לרבי שמעון ומאמין שכל הקשיים שהוא מתמודד אתם הוא מפני שיש לו דברים שצריכים תיקון. הוא מאמין בזה כי כך דיבר הקב"ה - והיה אם שמוע תשמעו אל מצוותי ונתתי עשב בשדך וגו', ואם לאו - לאו. אם בחקותי תלכו ונתתי גשמכם בעתם, ואם לאו - יהיו קשיים לרוב. אמנם כדי להבין זאת, צריך האדם לרב, לרבי שמעון. וכשיבין זאת, כל קשייו יבואו אל פתרונם.

עדיין יש לזה בעולם!?

שמעו נא דבר תורה מהרה"ק מרוז'ין זיע"א: כולם מכירים המעשה דרבי שמעון כפי שהוא מסופר במסכת שבת (לג, ב). רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון ישבו יחד וישב אצלם יהודה בן גרים. פתח רבי יהודה ודיבר בשבחם של הרומיים שתיקנו גשרים ושווקים ומרחצאות. רבי יוסי שתק ורבי

לעולם כדי שיאירו לנו הדרך. כשהאדם ניגש באופן זה, הוא חוזר עם ישועה בכל העניינים, כולל בגשמיות, אבל **בשביל מה נסע? - הוא נסע להכניע את עצמו,** הוא נסע לומר - "אינני צודק. אני עושה עצמי לכלי קיבול שלם, וכלי קיבול שלם, פירושו שאני יודע שאינני צודק - הצור תמים פעלו והוא שלח את מלאכו כדי לעזור לי".

כשהאדם יודע שבלכתו להתקשר אל האמת יותר, הכל יתוקן אצלו ברוחניות ובגשמיות, אזי הוא רוקד ומפזז בכל עוז. בשמחת תורה כשרוקדים עם ספר התורה, אומר היהודי: "לדאבוני לא קיימתי עד כה כל מה שכתוב כאן, אבל ידוע לי בבירור שאם הייתי מקיים, היה הכל בא על מקומו בשלום". הוא יודע ששאר שבעיסי מעכב ואין זה מפריע לו לרקוד ברוב שמחה. הוא לא נשבר בלבו בראותו שלא קיים כל מה שכתוב בתורה, אלא להיפך, **הוא רוקד ברוב שמחה משום שהוא יודע שהתורה היא צרי ומרפא לכל קשייו ברוחניות ובגשמיות - תורת ה' תמימה משיבת נפש.**

כך האדם רוקד בל"ג בעומר עם תורת רבי שמעון, כי הוא מאמין בה באמונה שלימה. **הוא מאמין באמונה שלימה שמכאן ייצא עם ישועה - איני יודע לא איך ולא מתי; לכאן אני מגיע לקבל אור התורה, אור האמת, אורו של רבי שמעון בר יוחאי. זה מה שהיהודי עושה. הוא מאמין בזה וממילא הוא נושע, כי הוא מתקשר לרבו ורבו ממשיך עליו שפע רב.**

בקירוב לב ובריוק מקום

אכן כשהאדם יודע שזה פועל באופן רוחני, הוא מבין שזה יכול להיעשות אפילו מריוק מקום, וכמו שאמרנו צדיקים תמיד שאפילו נמצאים בריוק מקום, יכולים

מסר ה'נתיבות שלום' מסלונים זיע"א הפירוש הנ"ל של הרה"ק מרוזין אשר בו יסוד גדול - ככל שהקליפה עדיין קיימת בעולם, סימן הוא שעדיין יש על מה לשוב בתשובה ושצריך להתקרב יותר. השקפתו של יהודי היא שהקליפה נתפסה, **וכשהיא נהרגת, סימן הוא שבני ישראל כבר נמצאים במקום יותר טוב מבחינה רוחנית.**

הקב"ה רוצה שזו תהיה השקפתנו, והרי לכך נתן לנו פרשת והיה אם שמוע. אכן אין זה אומר שמעתה יאמר מי שיש לו צרה בתוך ביתו: "כפי הנראה רשע מרושע הנני ופלוני שהוא מדושן עונג צדיק גמור הוא". לא כך פירש רבי שמעון את מצבו, אלא כך אמר: בנוגע לפלוני הלא יש לו להקב"ה את החשבונות שלו ואינם מענייני. אני יודע דבר אחד - אני והרבונו של עולם. ואם יש עדיין איזה רע השייך אלי, סימן הוא שאני צריך להתקרב אליו עוד.

אני מאמין באמונה שלמה בכוח הצדיק

אבל איך? מה עלי לעשות? איך אדע מה אני צריך לתקן? - בשביל זה יש לך צדיקים, בשביל זה יש לך את רבי שמעון. הן כל השייכות שיש לך עם רבי שמעון היא במה שהוא הרב ואתה תלמידו. אילו הייתה יתרון הרב על התלמיד רק במה שהסתכל באיזה ספר של מראה מקומות רבע שעה קודם השיעור, היית יכול לעשות כך לבדך ולא היית צריך להגיע אליו. אילו סבור אתה שאתה יכול להגיע לבדך למה שרבי שמעון יכול להציע לך, באמת אין לך בשביל מה לנסוע לרבי שמעון. והאמת שאין הכי נמי, אתה אינך יודע מה עליך לתקן, אבל הצדיק יודע. הרי זהו הרעיון. **אתה הולך לנסוע ולהכניע את עצמך כי אתה מאמין באמונה שלמה שהקב"ה שלח מנהיגים וצדיקים**

נחשב לו כאילו עשאה במקומו, שהרי היה לו רצון שלם לעשותה אלא שמן השמים סיבבו אחרת...

החליט אותו יהודי במקום להיות שבור וממורמר, לערוך נסיעה לרבי שמעון בביתו. הוא התיישב בביתו, הדליק נרות, למד זוהר הקדוש, וערך סעודה גדולה לו ולנוות ביתו. ואז ביושבו בביתו הבטיח שאם הקב"ה יחנן אותו בכן זכר יקרא שמו על שם התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי, והתנה זאת בהסכמת רבו. בג' באדר נולד בביתו בן זכר יפה עינים ונקרא שמו בישראל שמעון.

כשיש לו לאדם אמונה בזה, הוא מתקשר בזה. כשאין לו לאדם אמונה בזה, אינו מתקשר בזה. אכן תמיד יש נסיונות בענין זה, וכבר כתב **המאור ושמש** שאף כשעמדו בני ישראל על הר סיני היו כאלה שהתקשרו הרבה, אך לא עם התורה אלא עם הקולות וברקים. היו עסוקים בכה ובכה ובטרדותיהם והפסידו את העיקר. **צריך האדם שיהיה לו ביטול אמיתי והכנעה** - "איני צודק ולכן אני נוסע אל הצדיק לשמוע שאיני צודק, והוא יעזור לי כפי שהוא יודע לעזור. אני מאמין בו כי הרב שלי. הרב שלי אומר שאני יכול לחזור בתשובה, הרב שלי אומר שאני יהודי טוב ושאם אחזור בתשובה אהיה יהודי עוד יותר טוב. אני נוסע אליו במטרה להשתנות", והוא מתקשר בזה ורוקד עם זה. אין עולם, אין טבע. הכל הבל הבלים. רק רוחניות יש, וכשהתקשר אליה, הכל יבוא על מקומו בשלום.

"אבל החורבן גדול ואיני רואה שום מהלך בדרך הטבע!". --- נו, בגלל זה באתי לרבי שמעון כדי שלא אודקק למהלך בדרך הטבע. הוא כבר ימצא לי מהלך איך לעזור לי כל עוד אתקשר לתורתו.

להיות קרובים. מה גם שידוע מה שכתבו **הספרים** שכאשר עוסקים בתורת הצדיק הוא בחינת השתטחות ובמאור עינים כתב שזה בחינה יותר גדולה מהשתטחות על הציון. וסיבת הדבר, כי ההשתטחות היא התקשרות של נשמת האדם בנשמת הצדיק, והצדיק הרי הכניס את נשמתו בדברי תורתו, ולכן **כשהאדם עוסק בדברי תורתו של הצדיק ברצונו לקבל מהם, נשמתו מתקשרת בנשמת הצדיק בהתקשרות יותר חזקה.**

לפיכך כל יהודי בכל מקום שהוא נמצא כשהוא פועל ביום זה לעסוק בדברי תורתו של רבי שמעון, לרקוד עמה, להרהר בתשובה באמצעותה, להאמין בה, הוא ממשיך על עצמו אורו של רבי שמעון.

ישועה מריחוק מקום - מעשה מכילי ראשון

שמעו מעשה שסיפר לי אברך אחד תושב חו"ל, מעשה בן ימינו: יהודי זה ציפה לבנים הרבה שנים ואין, קיווה והמתין לנסוע לרבי שמעון כדי לפעול ישועה, אך באותה שנה (שנת תש"פ) הדבר נבצר ממנו בגלל מגיפת הקורונה. היה האיש שבור מעט בלב, והנה שמע דברי תורה מרבו, אחד מצדיקי הדור, ומשמעות דבריו היתה שצריך לדעת שאפשר לנסוע לרבי שמעון בכל מקום שנמצאים, לומדים מעט זוהר הקודש ועורכים סעודה ומדליקים נרות ומתבוננים בדברי תורתו. שהתלמיד יכול להתקשר לרבו בכל מקום שהוא נמצא הוא יסוד בתורה. כי כשהתורה אמרה "לא בשמים היא ולא מעבר לים היא כי קרוב אליך הדבר מאוד" זה כולל כל חלק בתורה, ופירושו שאם יש יסוד בתורה של נסיעה לצדיק ועכשיו הוא בבחינת חשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה באופן הרגיל,

מצבך הרוחני כל הקשיים יבואו אל פתרון, תאמין שמצבך הרוחני יכול לבוא אל תיקונו, תאמין שיש מהלך ועצה בשבילך, וכך תיסע מלא שמחה ואמונת צדיקים ותפעל לעצמך ולכל בית ישראל כל טוב ברוחניות ובגשמיות...

זוהי עבודת היהודי, וכבר אמר ה'חוזה' מלובלין זיע"א על מאמר חז"ל "הבא ליטהר מסייעין אותו" שלפיכך נכתב מסייעין לשון רבים כי זה עולה על הצדיקים. **הבא ליטהר הצדיקים מסייעין אותו.** תבוא להיטהר, הוי גולה למקום תורה, **תזכור שאם תתקן את**

יום ראשון פרשת בהר (אמור בחו"ל) - ז' אייר ה'תשפ"ב

חיבור לפנימיות יום ל"ג בעומר

להחיות נפש כל חי

הנה על הנמצא בדרגא זו אין אנו צריכים לדבר שבוודאי אינו מקבל שום חיות מהפורים. אך אפילו מי שיתחבר עם מצוות היום - ישמע את המגילה ויהיה שמח - אין ספק שאם לא יתחבר אל פנימיות היום, לא יוכל לקבל חיות כראוי כפי שאפשר לו לקבל מקדושת היום. ואין אנו מדברים כעת על חיבור לעניני קבלה וסודות, אלא על החיבור לנשמת היום, דהיינו אל הנקודה הפנימית של היום הזה.

אכן אם יסתכל במה שדיברו חז"ל בענין קדושת היום ובמה שכתוב בספרי החסידות, ונניח שתהיה מסקנתו שהיות שבשעתו קיבלו בני ישראל ביום זה את התורה באהבה, זמן מסוגל הוא גם היום לקבלת התורה באהבה. הנה ככל שיתחבר לנקודה זו ושמתו תהיה סביבה, וכל הרעיונות שילמד קודם החג יהיו מיוסדים עליה, עד שיידע בביור מה הוא יום זה ומה הוא רוצה לפעול בו, כך יוכל ליקח ממנו הלאה ולשאוב ממנו חיות נפלאה.

פנים חיצוניות

אולם יצרו של אדם מונע זאת ממנו, ועוד זאת גורם לו לשמוע דיבורים פנימיים באופן חיצוני. דוגמא לדבר היא כאשר יוצא איזה עלון לכבוד שבת זכור ובו מופיעים אמרים יקרים מהחזקים ביותר הקיימים על היו"ט, אמרים פנימיים ויסודיים מבעלי רוח הקודש. אך האדם קורא אותו ברפרוף בעלמא. הנה יהודי זה כבר קרוב היה אל הנקודה הפנימית של היו"ט, אך השאיר זאת לעטוף אותו מסביב. הוא משתמש בו

בעמדנו לפני היו"ט ל"ג בעומר, כדאי לדבר על ענין אחד כללי שנוגע לימים טובים ולעוד עניינים, וזה יועיל לנו לנצל את היו"ט יותר. **הקב"ה נתן לנו תרי"ג מתנות שעל ידן נוכל להתקרב אליו ולזכות לתענוג ולכל הטוב הבא אל האדם על-ידי ההתקרבות אליו.** והנה יש כלל, וצריך לזכור אותו היטב, שכאשר האדם יתחבר בחיבור אמיתי ליו"ט או למצוה או לכל דבר קדוש, הוא יקבל ממנו חיות נפלאה. ברם **אי-אפשר להתחבר כראוי לשום דבר, אלא א"כ מתחברים לפנימיותו, ולכן אם לא יתחבר האדם לפנימיות הדבר, לא ירגיש חיבור אמיתי וממילא לא יקבל ממנו חיות כראוי.**

ונבאר: הנה במעגל השנה יש ימים טובים דאורייתא שכוללים את שלושת הרגלים, פסח שבועות וסוכות, ואת ראש השנה ויוה"כ, ויש ימים טובים דרבנן שהם חנוכה ופורים, וכמו כן יש הרבה יומי דפגרא. אכן ניקח את יו"ט פורים כדוגמא. ליו"ט פורים יש כח למלא את האדם בחיות, אך ידוע שבענין החיבור לחג זה יש דרגות רבות. יש דרגא של אחד שאוהב להשתובב ולפרוק עול, ומנצל את היום הזה ללכת אחרי יצרו הרע. יש לו הרבה מה לדבר על בני אדם ולהתלוצץ על התנהגותם, אך אינו יכול לעשות זאת באמצע השנה כי יסלקוהו מבית המדרש. לכן הוא ממתין ליום הפורים שאז כולם שותים לשכרה ונמצאים בגדר עד דלא ידע, ואז הוא נותן דרור לפיו.

להתלהב בו, לשנן אותו ולחדש בו בבחינת שומע ומוסיף אשר הוא אחד מממ"ח קנייני התורה, והרי קנין פירושו שזה מתחבר אל האדם ונעשה שלו, והיינו שיוסיף עוד משלים ודוגמאות ויבין איך הוא נוגע בחייו האישיים וכן הלאה.

מחשבת חושב

ובכן מהי הדרך להתחבר אל פנימיות הדבר? - הנה תחילה לכל צריך לברר איזה חלק מחלקי האדם מתחבר יותר מכל אל פנימיות הדבר. והתשובה היא: חלק האדם הפנימי, כי **אי אפשר להתחבר לפנימיות הדבר על-ידי חלקים חיצוניים כדי ורגל, כי אם על-ידי חלק פנימי**. ומהו החלק הפנימי שבאדם? - **כח המחשבה**. הקב"ה נתן לאדם את כח המחשבה והוא מחויב להשתמש בו כדי להתחבר, **ואם לא ישתמש בו, לא יוכל בשום אופן להתחבר אל הפנימיות**.

האדם מגיע לחג החנוכה שהוא באמצע ימות החול, אם לא ישקיע מחשבה מרובה להבין מה היא מהות היו"ט, במה היו"ט נוגע אליו, מה הוא יכול להוציא ממנו, איזה אור, איזה תענוג יוכל לקחת ממנו, אין לו שום סיכוי להתחבר אליו. ואם אמנם יקיים את מצות היום כי ידליק נר חנוכה, אל פנימיות החג לא יתחבר, וממילא לא יוכל לזכור במשך השנה את החיות שהיתה לו בימי החנוכה.

בינה לעתים

אכן ביו"ט פסח אנו רואים שיותר בני אדם מרגישים אליו חיבור, וסיבת הדבר, כי הם מרגישים שהם צריכים להתכונן ולהתבונן במהותו, וככל שמתבוננים יותר, כך מתחברים יותר. אמנם כן, בחול המועד פסח מאחר שהרבה בני אדם אין מתבוננים במהותו, הדבר מצוי יותר שלא יקבלו ממנו

בתור כלי להתחמם ולהתלהב לרגע אחד ותו לא. חימום כזה דומה לחימום במיקרוגל (microwave) שאם אין המאכל מבושל היטב מתחילה, לא יועיל מאומה, בפרט אם מדובר בבשרא דתורא. רק אם המאכל התבשל בתחילה במשך כמה שעות, אז אפשר לחממו לאחר זמן בחימום קל, כגון זה שעל-ידי מקרוגל, והוא יהיה ערב לחיך וישיביע את האדם.

כשהאדם רוצה להתחבר אל הנקודה הפנימית של היו"ט, אין הוא יכול לחטוף חיזוק כלאחר יד. האדם אומר: "אני חייב לשמוע איזה דיבור על יו"ט. אינני יכול להיכנס אל היו"ט חלול וריק. אני חייב לשמוע משהו", והוא הולך ושומע איזה דיבור קדוש. הנה זה יועיל לו להתלהב ולהתחמם לכמה רגעים בלבד, או כמו כן אם כל שאיפתו היא שלא להרגיש זר לגמרי במשך היו"ט, יתכן שבאמת יעלה בידו הדבר עכ"פ למשך חלק מהיו"ט. אבל אם **רצונו להדליק את אשו הפנימית באופן שאור היו"ט תלווה אותו גם להלאה, מוכרח הוא להתחבר היטב אל היו"ט**, וזאת הן **על-ידי שילמד תחילה על מהות היו"ט** והן **שתהיה צורת לימודו להתחבר אליו**. כשהאדם רוצה להתחבר למשהו, אין כוונתו להתחבר לרגע אחד בלבד, כי אם כוונתו להתחבר לרגע אחד בלבד, סימן הוא שרצונו רק לעבור אותו מקופיא ולראות אותו מאחוריו. **בשביל להתחבר באמת, צריך להסכים להתעכב על הענין כפי הצורך עד שהוא יקנה שביטה בלב**.

הנה נתבאר עד כה שני דברים: הראשון, **שכדי להתחבר אל משהו ולקבל ממנו חיות, צריך ללמוד את נקודת הפנימיות שלו**, והשני, שגם כשלומד את נקודת הפנימיות שלו, אין ללמוד אותה באופן חיצוני, אלא **צריך להכנס אל הענין,**

לדבר קדוש באופן פנימי, יקבל חיות מזה, והדרך להתחבר באופן פנימי, היא שהאדם יקרב אליו את פנימיותו, והשלב הראשון בזה הוא שיתחיל לשאול שאלות - מה הרעיון? מה צריך לעשות כאן? מה צריך לקנות מהיו"ט? מה היא הנקודה שיכולה לעזור לי בקרבת האלוקים שלי?

מעשה חושב

אולם ההתבוננות עדיין אינה מספיקה, אלא יחד עם כן האדם צריך לראות מתוך התבוננותו מה עליו לעשות בעקבות הדברים העמוקים, וזהו הנקרא בספרים בחינת הדעת. הקב"ה נתן דעת לכל אחד ואחד, שיוכל ליקח רעיונות מופשטים ולהבין איך הוא צריך להתנהג לאורם, ולא זו בלבד, אלא אף להבין מה הוא צריך לשנות בחייו, כי אם לא ישנה אותם, לא יצליח להוציא לפועל את הרעיונות החדשים שהתנוצצו במוחו.

נניח שהתנוצץ לו לאדם רעיון במוחו שעליו לפנות לעצמו זמן כל יום לדבר עם הקב"ה כדבר איש אל רעהו, הוא הבין שנשמתו זקוקה לכך. הנה עכשיו מוטל עליו לחשב איך ומתי יעשה זאת, ואולי יצטרך לעשות לעצמו שעה קבועה ביום שבה הוא עוזב את חבריו, כי אם יהיה עם חברים, לא יוכל להתבודד עם קונו. כך הוא צריך להבין מה מוטל עליו לעשות, ואיך יעשה זאת בלי לפגוע באחרים ובלי שאף אחד יידע ממעשיו, וכן הלאה.

מה העבודה הזאת

וכאן אנו מגיעים לדבר יסודי. כשהאדם מגיע לדוגמא לאיזה יו"ט ועושה כסדר הזה לפי מדרגתו, היינו ששואל מהי מהות היו"ט ומחפש תשובות ואח"כ **הוא חושב מה הוא צריך לעשות בשביל כך ומה הוא צריך**

חיות. כך הוא תמיד, ככל שהאדם מתבונן יותר בדבר, כך יש לו יותר יכולת להתחבר אליו, כי פתח את כליו הפנימיים, וכשכליו הפנימיים פתוחים, קל מאוד להתחבר אל הפנימיות.

וצריך להקדים שאין צריך להיות בשביל זה לא בעל כשרון ולא עובד גדול, כי אם הקב"ה נתן לכל אחד ואחד כח המחשבה, סימן הוא שכל אחד יכול לעשות כן בכח המחשבה שלו. אין צריך להיות בשביל זה עילוי. צריך רק לדעת באיזה כלים להשתמש. האדם צריך להרגיל את עצמו להתבונן, והשלב הראשון הוא שישאל בקול ברור - מה הרעיון של היו"ט? מה הקב"ה רצה ממני כשנתן לי מתנה זו? ניקח לדוגמא את ל"ג בעומר שהוא יום שמחה. הקב"ה נתן לנו את היום הזה במתנה, ובכן מה אני צריך לעשות אתו? מה הרעיון של היו"ט? ואם האדם כבר התרגל לעשות מה שעושה, כגון לנסוע מירונה בכל עת או לשאר קברי צדיקים וכיו"ב, מאחר שהוא מורגל בדבר, אין זה מוכרח שהוא משקיע בו מחשבה, כי אדרבא, ההרגל מפסיד את המחשבה.

תוקד בו לא תכבה

סוף דבר, **האדם מחויב להתבונן, ואם לא יתבונן, לא יוכל להתחבר אל הדבר באופן פנימי.** וכשהאדם אינו מתחבר באופן פנימי, ידמה לילדים שזורקים קרטונים למדורת האש של שריפת חמץ, שהלהבה מתנפחת באחת, אך אין עובר יותר מכמה רגעים כשהקרטונים מתכלים, והלהבה חוזרת לקדמותה. זה כבר במקרה הטוב, אם האדם בכלל התלהב ביו"ט, אבל גם אז לא יישאר מזה כלום, כי אינו דומה לעץ שדולק ודולק.

כל יהודי בכל מדרגה שהוא, אם יתחבר

שכאשר יתחבר האדם לדבר קדוש, יקבל חיות חדשה, והרי אחד מהדברים הקדושים הוא יהודי, לכן כשאחד מתחבר ליהודי אחר, הוא מקבל חיות חדשה. זה באמת הייעוד של שבת אחים בחצרות החסידים. זה לא נועד בשביל לשבת ולשמוע דרשות, אלא לדבר זה עם זה באהבה ואחוה ורעות מבלי להתעסק בשום דבר אחר, כי אז כל אחד נעשה כאיש חדש.

כך הוא הכלל, כל פעם שהאדם מתחבר לאיזה דבר קדוש, הוא מקבל ממנו חיות חדשה, אבל כדי להתחבר אליו, הוא צריך לעשות פעולות כדי שיהיה לגמרי שם, כי אם לא יהיה שם לגמרי, לא יתחבר אליו.

משל מהעומדים בשולחן הצדיק

יש בני אדם שבשולחן הטהור של הצדיק אינם מקבלים חיות, ואחת מהסיבות היא **מפני שקשה להם עד מאוד להיות שם לגמרי.** פעם דוחפים לו מימין ופעם משמאל, וכל פעם שהוא נדחף, הוא מאבד את הריכוז שלו, וכיון שאין לו ריכוז, אינו נמצא שם. אין הוא מרגיש שום חיות משום שאינו נמצא שם לא במוחו ולא בלבו. יש אלף דברים שגורמים לו לפרוח משם. את הניגון אינו מכיר, מקום לעמוד אין לו, פלוני אמר לו מילה פוגעת, ואם לא די בכל אלה, עוד נשפך עליו איזה תבשיל. איך יתחבר? הן תכליתו של השולחן הטהור היא להתחבר אל הצדיק, אבל איך יתחבר כשאינו נמצא שם? אכן על האדם למצוא עצות לפתור את הקושי, אבל תחילה לכל יבין את מקור הקושי.

וכמו כן בכל דבר קדוש יש דברים חיצוניים המפריעים לאדם וגורמים לו לפרוח משם, וכשאין מוחו והרגשיו נמצאים שם, אין הוא יכול להתחבר אליו.

לשנות כדי לאמצו, הנה בזה הוא גורם שאור היו"ט יאיר את כל כולו, משערות ראשו ועד כף רגלו, **שהרי הוא לוקח את מחשבתו ומשנה על פיה את התנהגותו,** ועוד זאת **הוא נותן דעת להבטיח שהשינוי לא יהיה כחלום יעוף,** אלא יקנה שביתה אצלו. ואפילו יהיה השינוי בדבר הקטן ביותר בעולם, סוף כל סוף נתן לאור היו"ט לחדור לכל חלקיו, לחלק המחשבה, לחלק ההרגש ולחלק המעשה.

בחינת הדעת שהיא השפעת המחשבה על המעשה, היא זו שעושה את החיבור, כידוע שדעת נקראת חיבור. אמור מעתה: זה לא רק שהאדם עשה שינוי בהתנהגותו, אלא זה הרבה יותר מזה. **הוא לקח את אור היו"ט והתחבר אצלו.**

משל משיחת חברים

הנה כשאחד מדבר עם חבריו ברצונו לקיים בעצמו דאגה בלב איש ישיחנה, אם חבריו יהיה שקוע בפלאפון שלו ויהיה עסוק בעשרה דברים אחרים, אע"פ שיאמר לחבריו בכל עת: "אני שומע כל מילה שיוצאת מפיה", יחסר בחיבור שלהם, וכיון שכן, יחזור הלה שבור ורצוץ וירגיש יותר גרוע מבתחילה, כי יאמר: "סיפרתי את כל סודותיי, אך חברי לא היה קשוב מספיק לשאת עמי בעול".

לעומת כן, אם בתחילת שיחתם יאמר לו חבריו: "אני כולי בשבילך. תראה, אני מכבה את הפלאפון, כי אני רוצה להיות לגמרי אתך", ובמשך השיחה ישמור על קשר עין אתו וירגיש בצערו ולא יחשוב אפילו איזה עצות ליתן לו, ועוד זאת יחזור על דיבוריו מידי פעם - "כך וכך הרגשת? אין הדבר פשוט!", אזי כשיסיימו את שיחתם, ירגיש הלה איש אחר, וכל-כך למה? כי הוא התחבר לחבריו. **כך קבע ה' בבריאתו,**

א"כ הוא נמצא שם בכל חלקי נפשו או עכ"פ בכמה שיותר חלקי הנפש.

מחשבה המביאה לידי מעשה

אולם כאן צריך להדגיש שאין די בהתרגשות בעלמא, כי ההתרגשות אין בכוחה להפוך את האדם לאיש אחר. צריך למחשבה דיבור ומעשה, ורק אז החיות מותירה רושם באדם והופכת אותו לאיש אחר. וזה כולל גם את חלק ההתבוננות וגם שיבטיח שהוא פועל ומשנה לפי אותה התבוננות. זה מה שמקשר את מעשה האדם למחשבתו, וזה מה שנקרא דעת, וזה מה שיוצר חיבור ותענוג.

דוגמאות נוספות מימים טובים כדי לראות איך דבר זה מתקיים למעשה: חלף עבר יום הכיפורים. האדם ידע מראש שכוונת יום הזה היא לחזור בתשובה. מי אינו יודע? הוא אף התעורר לכך. אכן אם הפעיל רק את כח ההתבוננות ולא חישב מה לעשות אתו למעשה, לא יעבור זמן רב וישכח מכל מה שעבר עליו, וזאת למרות שבכה הרבה ביום הכיפורים.

אבל אם חישוב מהלכים כדי שישאר ממנו משהו מיוה"כ, וכבר בתחילת יוה"כ אמר: "אקבל על עצמי דבר אחד שישנה את התנהגותי ושיחזיק לכל הפחות עד יוה"כ בשנה הבאה", הנה אדם כזה, מתחבר לאורו של יוה"כ, וכשיגיע לחודש תמוז ועדיין יחזיק בקבלתו שקיבל ביוה"כ, ירגיש את אור ברוב עוצמתה, וכשיגיע ליוה"כ הבא, מיד יתחבר כי ירגיש שזהו היום שעוזר לו להשתנות לטובה.

זה היום עשה ה'

הן הרבה בני אדם יש שיודעים להראות באצבע על יום מסוים בשנה שבו עשו איזה

משל מהלומד בשעה שהציבור מתפללים

האברך נשכר לעזור לילד מתקשה לדעת את החומר שלומדים בחדר. הוא קובע עמו סדר ללמוד אתו בבית הכנסת הקרוב לביתם כל יום מ-8:45 בערב עד 9:30, אך בדיוק בשעה 9:00 מתפללים שם ערבית. מה עושה האברך? בעת התפילה הוא נזהר ללמוד עם הילד בשקט כדי שלא להפריע למתפללים. הנה כל המכיר מקרה כזה יודע שדבר אחד בוודאי נעשה כאן - לא אלו מתפללים ולא אלו לומדים, כי המתפללים מביטים אל הלומדים והלומדים אל המתפללים, וכשאניגם מרוכזים בדבר שהם עסוקים בו, אינם יכולים להיות מחוברים אליו. זוהי הסיבה שעוד ועוד בתי כנסיות מייחדים היום היכל התורה, כי הלומדים אינם צריכים לשולחן וספסל בלבד, אלא גם לחיבור עם הגמרא.

אמנם אין הדבר מוכרח, שהרי יש מי שכח הריכוז שלו חזק ואינו נפרע בקלות, ולמשל הגר"ח קנייבסקי זצ"ל היה לומד תמיד בסלון ביתו כשהילדים קופצים מסביבו ושום דבר לא הפריע לו מריכוזו. ולעומתו חותנו הגרי"ש אלישיב זצ"ל לא היה יכול. הוא היה הולך לבית המדרש ונועל את עצמו במנעול, וכשפעם למד בביתו והופרע מלימודו, הרבנית לא שכחה זאת לעולם. כך יש הרבה מדרגות בדבר, ולא כל האנשים שווים ולא כל הזמנים שווים.

אכן עיקר הדבר שצריך להבין הוא שתענוג אפשר לקבל מכל דבר שבקדושה. כשהאדם מתחבר לדבר שבקדושה, אע"פ שהוא אדם פשוט, הוא מקבל תענוג מורגש. זהו הא"ב של תורת הרשב"י. אך אין האדם יכול להתחבר לשום דבר אלא

שתענוגם נובע מחיבור פנימי ויש שתענוגם נובע מהדברים החיצוניים. ולמשל, האדם גר בחו"ל ומרגיש שאין לו שייכות לדברים שבקדושה, והרי הוא מחליט לנסוע כל ל"ג בעומר למירון. הוא משדד מערכות ושוכר דירה. כולם יודעים של"ג בעומר זה היום שלו. ובכן מה קורה בשנה שאינו יכול לנסוע למירון (וכפי שהיה כן בשנים האחרונות)? זוהי שעת המבחן. איך נראית אז הל"ג בעומר שלו? אם הוא אומר: אם אינו יכול לנסוע אין לי כלום, סימן הוא שכל השנים שאב חיות מהנטיעה ומהאווירה ומכל מה שמסביב, וכיון ששאב חיות מכל אלה, בוודאי לא היה מחובר לנקודה הפנימית של היום.

והאמת שדבר זה מצוי מאוד בל"ג בעומר גם בקרב הגרים בארץ הקודש, כי קל מאוד להתחבר לדברים החיצוניים של יום קדוש זה במקום לנקודה הפנימית. וכאמור, המבחן לזה הוא מה מרגיש האדם כשהדברים החיצוניים מנועים ממנו. אך בשורה טובה יש, שבכל שלב בחיים, ואפילו בגיל תשעים, יכול האדם לעשות כסדר האמור ולהתחבר אל היום.

בל נשכח שכל דברי התורה מתלמידי הבעש"ט בענין יום ל"ג בעומר נמסרו בחו"ל. הם לא היו כלל במירון (חוץ מיחיד סגולה בדורות המאוחרים יותר). הם הרגישו אור גדול כל-כך בל"ג בעומר, כי הם היו מחוברים אל הפנימיות. הם ידעו מה זה רבי שמעון בר יוחאי, הם הבינו בגודל קדושת היום, והדבר השפיע עליהם עד למעשה, ובעקבות כך היה להם תענוג עצום ביום זה בכל מקום שבו עמדה כף רגליהם.

מתנה טובה ויקרה

על האדם לזכור שיום ל"ג בעומר הוא מתנה נפלאה שהקב"ה נתן לנו ואינו תלוי

שינוי גדול, ולמשל, הרבה יש שיום זה הוא יום ל"ג בעומר של שנת תשפ"א, אז הם עשו שינוי בהתנהגותם מגודל ההזדעזעות, ומיני אז ייחשב להם יום ל"ג בעומר ליום שמחולל בהם שינויים.

עכ"פ התבוננות שמובילה את האדם לידי שינוי, היא זו שמחברת אותו אל הדבר וגורמת לו להרגיש תענוג ממנו. כשהאדם מרגיש על איזה דבר שגרים לו חיבור, הוא מתמלא תענוג ממנו. כך הוא הסדר. אכן היצר הרע אף הוא אינו טומן את ידו בצלחת, ואף הוא מחבר את האדם לדברים שפלים וגורם לו בעקבות כך לקבל ממנו תענוג ולחזור אליו שוב ושוב ככלב שב על קיאו. אבל בקדושה יסוד זה קיים ביתר תוקף וביתר עוז ומספק לאדם הרבה יותר תענוג.

דוגמא נוספת היא חג השבועות. כולם יודעים שבחג השבועות מקבלים את התורה, אך יהודי זה שמאז אותו יום חיוק את קביעות העתים שלו - הוא בכה בחג השבועות שימצא חברותא כלבבו, כי ידע שבלי חברותא לא יצליח - ועלה הדבר בידו, הנה חג השבועות בוודאי תופס מקום גדול אצלו, כי הוא יודע שזהו היום שלו, ועוד הוא יודע שבחג השבועות הבא יצטרך לחזק עוד יותר את קביעות העתים שלו.

כך כל יו"ט יש לו איזה דבר ששייך אליו, והאדם צריך תחילה שיתנוצץ בו הרעיון, ואז הוא צריך לחשב איך להשתמש בו למעשה. אף לענין החירות בליל הסדר כך הוא. בתחילה צריך האדם להבין מהי חירות, ואח"כ הוא צריך לחשב איזה דברים נכנסים אצלו בכלל החירות.

יום שמחת הרשב"י

קעת נבוא לל"ג בעומר. רבים המה האנשים שמרגישים תענוג גדול ביום זה, יש

לשבת וללמוד, וכיון שישב ולמד, עכשיו יש לו תענוג עצום משמיעת השיעור, כי הוא מחובר לנושא. כך יכול היהודי להתקדם עוד ועוד בכל דבר שבקדושה, ולכן הוא יכול ליהנות יותר ויותר מיו"ט ליו"ט.

מילתא בטעמא

ובחזרה ליום ל"ג בעומר, ועכשיו נרד אל הפרטים, כולל הפרטים המוכרים לכל, זאת בכדי שכל אחד יוכל לקבל שייכות לדבר. ל"ג בעומר הוא יום שמחה וכמה טעמים נכתבו על זה בספרים, חלק מהטעמים פשוטים ומובנים ומובאים בספרי רבותינו תלמידי הבעש"ט, וחלק מהם יותר מורכבים ולא בקל מביאים אותנו לידי שמחה. ובכן האדם צריך לדעת לבחור את הטעמים השייכים אליו, כי היות שהוא יום שמחה, צריך האדם לאסוף לעצמו טעמים שישמחוהו, כי אם ילמד טעם הבנוי על מספרים וגמטריאות, אע"פ שגם זה בוודאי אור של תורה הוא, מהיכי תיתי שזה יעזור לו להרים את רגליו בעת הריקודים ושהתפילות שלו בל"ג בעומר יהיו תפילות מלאי הודיה. אמנם האדם יכול לשמח את עצמו על-ידי עצם הריקדה, אבל סוף כל סוף הוא צריך לדעת מה לחשוב בשעה שהוא רוקד.

והנה אחד מהטעמים העיקריים המובאים בספרים בענין השמחה שביום זה הוא (ונכון להבהיר בזאת שבוודאי אין יום זה יום שמחה בלבד. השמחה ביום זה היא רק אחת מהעבודות שלו, ויש לו עוד עבודות, כגון התקשרות לצדיקים, התקשרות לתורת הרשב"י ועוד), מפני שביום זה קיבלנו מתנה גדולה, וכשהאדם מקבל מתנה, מאליו הוא נעשה שמח. הן מדינא דגמרא מחויב האדם לקנות לאשתו בגדים נאים כדי לשמחה בחג. כך היא המציאות, כשקונים לאדם דבר

בדברים חיצוניים דווקא. הרי אתה רואה שהצדיקים לא היו כלל במירון וזכו לאותה מתנה במידה מרובה. אמנם כן, אם האדם יכול גם לנסוע למירון, מה טוב, אבל המתנה אינה תלויה רק בזה. וכבר ראינו אנשים הרבה שכל מטרת היותם במירון בל"ג בעומר היתה שיוכלו אח"כ לספר בכמה הדלקות השתתפו וכדי שיוכלו להראות כמה שיותר תמונות שצילמו. הם אפילו היו במערה ודחפו במרפקיהם, אך לא היו מחוברים כלל ליום ל"ג בעומר. מותר ואף רצוי להיות במירון. אין כוונתנו שלא לנסוע למירון או שלא לקיים את כל מנהגי היום. אך כוונתנו שנקודת היו"ט אינה תלויה רק באלה.

כאמור, הדברים אמורים לאו דווקא לבעלי מדרגה. הן כל אחד מבין שאי אפשר להתחבר לשום דבר בעולם אם אין לומדים אותו היטב. פרופסור דגול מרצה בפני כמה מאות רופאים ומספר להם על חידוש נפלא שנתחדש לו ברפואה. הרופאים יושבים בפיות פעורים ובולעים כל מילה היוצאת מפיו ומשתוממים בראותם איך תעלומות רבות רפואיות נפתרות באחת על-ידי חידוש זה, ועוד זאת הם מבינים מעתה מה עליהם לעשות למעשה, ואף מתלחששים בהתפעלות לאמר: "התחילה תקופה חדשה בעולם הרפואה". ובאותו זמן יושב לו בצד אדם פשוט שמעולם לא למד חכמת הרפואה ואינו מבין מאומה. השתא ניחזי אנן: וכי מפני שהרופאים הם בעלי מדרגה לכן מבינים יותר ממנו?! בוודאי שלא! אלא שמאחר שהם עוסקים ברפואה והמושגים מוכרים להם, יש להם חיבור לנושא.

אכן גם בשיעורים בדברי תורה כך הוא, ולדוגמא, כשאחד שומע שיעור בהלכות ציצית, וכי צריך להיות בעל מדרגה בשביל להבין הלכות ציצית?! לא ולא! צריך פשוט

ברכה מהאור הגנוז לדורות עד ימינו אנו. אור הגנוז היינו הכוח של יהודי הצליח בתורה, להבינה ולהתנהג על פיה.

אראה אור כי יהל

והנה אפילו היינו עוצרים כאן בלשונו של הבני יששכר, **כבר היה בזה מספיק להביא את האדם לידי שמחה גדולה.** האדם מאמין באמת שביום זה ירד לעולם אור וחמימות לתורה ולקדושה שמועיל לנו עד ימינו אנו. ויותר מזה, כפי שבכל יו"ט מתערור סגולת היו"ט שהיתה בשעתה, כלשון הברכה בימים ההם בזמן הזה, אף **ביום ל"ג בעומר נפתח המעיין ונשפך ממנו הבנות ואורות בתורה אף ליהודי הפשוט,** והרי זהו מה שחסר לו לאדם, כי אילו היו עיני האדם נפקחות ולו במעט, היה משתוקק בהשתוקקות שאין כמותה להפטר מהרגליו הפסולים, כי היה מבין שהם אלו שמונעים ממנו ההצלחה ברוחניות ובגשמיות, והארת התורה היתה גורמת לו למצוא את הדרך להפטר מהם.

אכן כן, יש מאות אברכים שהתמודדו עם איזה הרגל, ויהי היום והקב"ה עזר להם להפטר ממנו. מה קרה? הם קיבלו איזו בהירות והדרך אל היציאה נפתחה להם.

משל מעולם הנגינה

להבנת הדבר ניקח משל ודוגמא: בסולם הנגינה יש סך הכל שבעה תווים, ויחד עם

שהוא צריך לו ורוצה היה בו, הוא נעשה שמח מזה. אפשר לראות ילדים שחולמים על איזה דבר, וכשנותנים להם, הם נעשים שמחים מאוד. אין המדובר בדבר ילדותי, אלא דבר אמיתי שבנפש הוא, כי כשהנפש משתוקקת למשהו והיא מקבלת אותו, היא נעשית שמחה מזה.

ויאמר אלוקים יהי אור

ובכן בספה"ק **"בני יששכר"** כתב (חודש אייר מאמר ג): הנה יום הזה ל"ג בעומר יומא דהילולא דרבי שמעון בן יוחאי, בו ביום עלה לשמי מרומים, ומסתמא ביום זה נולד גם כן כי הקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום אל יום (ר"ה יא, א), הנה **בו ביום שמתחיל האור כי טוב להאיר מן התורה היינו טו"ב ימים קודם מתן תורה, בו ביום נתגלת הנשמה הקדושה בעולם אשר תגלה דרך אור כי טוב בתורה.** על כן נקרא הקדוש ההוא בוצינא קדישא (היינו נר הקדוש), **בו ביום עלה לשמי מרומים וצוה לר' אבא לכתוב כל הגנוזי נסתרות אשר נתגלו להשאיר ברכה מהארת האור הגנוז שמור לנו ולבנינו עד יתגלה במהרה אור משיח צדקינו**² כמו שאמרו רז"ל ויאמר אלקים יהי אור זה אורו של מלך המשיח בזכות התעסקות בהאור כי טוב אשר השאיר בוצינא קדישא לברכה ולחיים ולאור לכל ישראל.

הוי אומר: ביום זה נתגלו גנוזי נסתרות לרשב"י ונכתבו על-ידי ר' אבא, ובזה נשאר

ב. מדברי הבני יששכר מבואר שכתובת הגילויים ביום זה על-ידי ר' אבא היא זו שפעלה שיישאר האור בזה העולם. ויש לציין בענין זה שהרה"ק מראפשיץ זיע"א כתב את דברי תורתו ואח"כ שרפם, ואמר שלכך כתבם כדי להורידם לעולם העשייה. הן דברי תורתו אור גדול היו, שהרי יחיד בדורו היה בחכמת האלוקים, וצריך היה להורידם לעולם העשייה, ואיך מורידים לעולם העשייה? הדרך הנפוצה היא לכתבם ולפרסמם ברבים, אך הצדיק ידע שאין המדובר רק באותיות ומילים, פרפראות ומשלים, אלא המדובר הוא באור מופלא שצריך לרדת לעולם כדי לעזור לבני ישראל, וכשהגיע אליו, הוא כבר הגיע לזה העולם, ומעתה יועיל לכל איש ישראל בכל מקום מושבו. לכן כתבם כדי להורידם לגמרי לעולם המעשה, אך לא היה צריך שאי מי יידע מזה, לכן שרפם.

איזה קושי באים למסקנא שהם מוכרחים לעבור לגור בעיר אחרת או להחליף קהילה. אמנם הדבר אינו מופרך מעיקרו, שהרי יש מושג שנקרא משנה מקום משנה מזל, אבל יש בני אדם שתפיסת מוחם היא שכדי לזכות לישועה הם צריכים לעקור את הכל עד כדי לידה מחדש. ולמען האמת אין צורך בכך. האדם יכול להשאר במקומו ושם יתגלה לו האור, ומה שצריך לבוא אל פתרונו - יבוא.

מעז יצא מתוק

יש שהאדם נוסע כל יום לעבודתו במשך שעה ועשרים דקות לעבודתו, שעה ועשרים דקות בבוקר ושעה ועשרים דקות בערב בחזרה לביתו. הדבר מכביד עליו ומעייפו עד מאוד. כבר חמש שנים שהוא מתפלל בכל לבו להקב"ה שישלח לו עבודה אחרת סמוך לביתו, כי אז בוודאי ילמד יותר וישהה יותר עם בניו. והנה פתאום הקב"ה שולח לו אור, הוא מתחיל לשמוע דברי תורה מסויימים בדרך, ועד מהרה, שעות נסיעתו הנפכות לשעות האיכותיות ביותר מכל שעות היום, ולא זו אף זו, מתגלה לו שישועתו ברוחניות באה דווקא מזה, כי על ידי זה הוא הולך ומשתנה מן הקצה אל הקצה. חמש שנים הוא צועק להקב"ה שיקח זאת ממנו. מראה לו הקב"ה שאין צריך לקחת כלום, אלא להיפרך, צריך להשאיר את המצב בדיוק כמו שהוא.

דוגמא אחת מיני אלף היא. **זה נקרא שנתגלה אור של תורה. עצה וברכה לאדם. וביום זה המעיין נפתח. יום של ברכה הוא. אכן סיבה הגונה היא לאדם להיות באותו יום בשמחה. ואע"פ שהאדם עדיין אינו רואה זאת, היינו מפני שבדומה לכל מתנה היא אף מתנה זו באה בעטיפה, וצריך להסיר את העטיפה כדי לגלותה. אבל האדם מאמין בזה וזה מועיל לו להיות בשמחה.**

החצאים - שנים עשר. זה כל מה שיש. והנה בכל שעה ובכל עת נוצרים ניגונים חדשים, והשאלה הנשאלת היא: הרי התווים האלה כבר היו בעולם מאז ומקדם והם פתוחים לכל, וכבר היו בעולם מלחינים גדולים ונוצרו על ידם אין-ספור ניגונים, איך יתכן שאנשים עדיין יוצרים ניגונים חדשים בימינו כאשר מדי פעם מדובר בניגון פלאי הפורט על נימי הרגש? התשובה היא, שהניגון צריך להתגלות.

שאלו את המלחינים ויאמרו לכם שעליהם להיות במצב מסוים כדי לקבל הארה. הם עצמם אינם יודעים להסביר זאת. אמנם חלק מהם מדברים בסגנון של כוחי ועוצם ידי, כי אינם מספיק שלמים עם ה' כדי להוציא מן הפה את המילים הנכונות. אבל רבים מהם באמת מדברים כראוי ואומרים את האמת: זה נתגלה לי פתאום ואני בעצמי איני יודע איך. הניגון קיים בעולם, אבל הקב"ה צריך לגלותו לי כדי שאראנו, וברגע שאני רואה אותו, יוצא דבר חדש. בליובאוויטש היתה השפה: זאג א ניגון [אמור ניגון]. מה הפשט? כי לכל ניגון יש הסבר. לכל ניגון יש עומק. אפשר להסביר בו משהו. יש שרואים ניגונים אמיתיים התואמים להפליא עם המילים ויוצאים מהתפעלות. יש לניגון מסר, יש לו משמעות. איך זה נהיה? --- איני יודע.

אור התורה השייך לכל יהודי (ולא רק לבעלי מנגנים), צריך להגיע אל האדם. הוא צריך לבכות, הוא צריך להתבטל להשי"ת ולהתחבר אליו ולצדיקי הדור, ואז האור מגיע אליו, וכשהוא מגיע אליו, הוא יוצא מאפלה לאור גדול, וקשיים רבים באים אל פתרונם, זאת מבלי להפוך את העולם. הקב"ה עושה נס ושום דבר אינו צריך להשתנות בשביל זה. יש שהמתמודדים עם

יום שני פרשת בהר (אמור בחו"ל) - ח' אייר ה'תשפ"ב

החיבור לשמחת התורה ביום ל"ג בעומר

חס ושלום שתשתכח תורה מישראל

ידוע מה שכתבו כל הצדיקים, מהר"ח ויטאל זיע"א והצדיקים שלאחריו, של"ג בעומר הוא יום שמחה, ובספר מראית העין להחיד"א כתב טעם פשוט לזה, כי הנה איתא במסכת יבמות (סב, ב): שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לו לרבי עקיבא, מגבת עד אנטופרס, וכולן מתו בפרק אחד מפני שלא נהגו כבוד זה לזה, והיה העולם שמש, עד שבא רבי עקיבא אצל רבותינו שבדרום, ושנאה להם, ר' מאיר ור' יהודה ור' יוסי ורבי שמעון ורבי אלעזר בן שמוע, והם הם העמידו תורה אותה שעה. נמצא שיש ריבוי שמחה ביום זה, מפני שביום זה שבו פסקו תלמידי ר"ע למות, התחיל ר"ע ללמד לשארית תלמידיו ולהעמיד את התורה על תלה.

נמצאת אומר לענין מה שאמר רבי שמעון ח"ו שתשתכח תורה מישראל, שרבי שמעון לא רק דיבר על העתיד להיות, אלא ביום זה באמת חזרה התורה ונתחזקה, ומה שהתורה נמצאת עתה בידינו, הוא הודות ליום זה. ונמצא שהשמחה שאנו שמחים בל"ג בעומר, היא שמחת התורה, והרי היא כאותה שמחה של שמחת תורה ושבועות.

וכן מבואר בעוד הרבה מספרי החסידות שהשמחה של ל"ג בעומר היא שמחת התורה, וכן איתא בקדושת לוי (פרשת ויצא) שבחינת יציאת מצרים מאירה מפסח עד ל"ג בעומר, ומל"ג בעומר מתחילה הארת מעמד הר סיני. הוי אומר: ימי הספירה מחולקים לשני שליש ושליש. שני השלישים

הראשונים שייכים ליציאת מצרים, והשליש האחרון מל"ג בעומר ואילך, שייך לקבלת התורה, כי מאז אור התורה כבר הולך ומאיר.

הבנת השייכות מעוררת שמחה

והנה בשיעור הקודם נתבאר שכדי להתחבר אל היו"ט, צריך תחילה להבין מהי נקודת היו"ט ואז צריך לחפש מהלכים איך להתחבר אליה, ומאחר שנתבאר עתה של"ג בעומר הוא יום שמחה והשמחה היא שמחת התורה על שהתורה נמצאת בידינו גם היום בעקבתא דמשיחא, אנו מבינים שעלינו לעשות פעולות כדי להגביר שמחה זו ולהרגישה.

השלב הראשון הוא שיבין האדם מה זה שייך אליו, ונאמר בדרך משל שנפץ באוויר איזו חדשה מרנינה, כגון שהממשלה הולכת לחלק כסף מדי חודש בחדשו לזכאים. האדם רואה איך כולם מתלחששים ופניהם קורנות מאושר. הוא ניגש ושואל לשמחה מה זו עושה והם עונים לו: "לא שמעת?! - הולכים לחלק כספים!". שואל האיש, פעמים בפה, פעמים בלב: "תכליס! זה קשור אלי? אני גם נמנה על הזכאים לקבל?". ובכן, אם יבין שזה קשור אליו, יצטרף אף הוא אל השמחה הגדולה, אבל אם לא יבין שזה קשור אליו, הגם שירוויח מזה בעקיפין, לא ירגיש שמחה בלב.

ל"ג בעומר הוא יום שמאיר בו אור התורה בכל שנה ושנה, הן מפני שהוא יום פטירת רבי שמעון אשר בו ביום נתגלו גנזי נסתרות, הן מפני שאז מתחילה להתנוצץ

כי אז יזכה לסייעתא דשמיא ויתחיל לקלוט את חכמת התורה, וכשזה יקרה, יהיה לו אור גדול.

הכנת הנפש לקליטת התורה

יש הרבה בני אדם שכאשר אומרים להם שהתורה היא תמימה ומשיבת נפש וכו' אינם מתחברים לכך, זאת מפני שאינם מרגישים זאת, ואחת מהסיבות שאינם מרגישים זאת היא שאין חכמת התורה נקלטת בהם.

יכולים לראות כעין זה גם בעניני רפואה בימינו, כגון כשנותנים איזו תרופה לחולה, שצריך סייעתא דשמיא שהתרופה תיקלט בו ותפעל את פעולתה. וכן יכולים לראות בענין לקיחת ויטמינים ותוספי רפואה, שאחת מהבעיות הגדולות שקיימת היא שאנשים לוקחים ויטמינים עוד ועוד ואין זה מועיל להם מאומה, וסיבת הדבר כי גופם אינו מבין שהוא צריך להם ושעליו לקלוט אותם ולפזר את חלקיהם במקומות הראויים להם, וכבולעם כך פולטם.

כך הוא בענין התורה. אכן כשהאדם מתבונן במהות התורה ומבין איך היא יכולה להועיל לו, הוא מתחיל להחשיבה, וממילא הוא מתחיל להודות עליה ולשמוח בה, וזה עושה אותו כלי ראוי לקלוט אותה.

הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם

והאמת שכך רואים שחז"ל הרבו לדבר על הצורך לשמוח עם התורה ולעשות אפילו פעולות חיצוניות שיעוררו את השמחה, כי אלמלא כן, לא יקרה עמו מה שהקב"ה רוצה שיקרה. אחד מהמקורות הוא במה שאמרו חז"ל (פסחים סח, ב): "הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם", שהגם

הארת קבלת התורה של אותה שנה, והן מפני שאז התחיל ר"ע ללמד את תלמידיו. אולם אם האדם לא יבין שהוא מקבל איזה דבר ביום זה - אע"פ שהוא מקבל הרבה מאוד, לא יהיה בשמחה. וכאמור, האדם צריך להיות בשמחה ביום זה, וכל כמה שיוסיף לשמוח, כך יהיה יותר ראוי לקבל אותה הארה, כי זהו הכלל - השמחה שיש לו לאדם לאיזה דבר, זוהי הכלי שמועיל לו להוציא ממנו למעשה. על-ידי השמחה נעשית נפשו ראויה לקבל את המוכן לה.

כפי שהתורה חשובה אצל האדם

דוד המלך אמר בתהלים: תורת ה' תמימה משיבת נפש עדות ה' נאמנה מחכימת פתי פקודי ה' ישרים משמחי לב מצות ה' ברא מאירת עינים, ואח"כ אמר: משפטי ה' אמת צדקו יחדיו, הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ומנופת צופים. אמר **האמרי אמת**:¹ כך התכוון דוד: אימתי יתקיים בו באדם תורת ה' תמימה וכו' מצות ה' ברא מאירת עינים? רק כאשר יהיו אצלו נחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת צופים. כי כפי שהם נחמדים ומתוקים אצל האדם, כך הם משיבי נפש ומאירי עינים. ואמר האמרי אמת בלשון קצרה: כפי שהתורה חשובה אצל האדם, כך היא עושה בו פעולה.

יסוד הדבר הוא כך: התורה היא חכמה גדולה שמגיעה ממקום גבוה מאוד, וכדי שהיא תיקלט אצל האדם ותיספג בו, צריך האדם לסייעתא דשמיא גדולה, שהרי היא רוחנית והאדם גשמי, ואפילו יאמר האדם את המילים, אין שום סיבה שהיא באמת תיספג אצלו. הדרך היחידה היא שיכין האדם את עצמו על-ידי פעולות מסוימות,

ג. ספר אמרי אמת: ימים אחרונים של סוכות.

מכסה את הארץ, מאז ואילך השלג ממשך להיערם בקלי קלות. כך הוא בכל תחום וענין - הקושי הוא רק עד שהוא מתחיל להקלט, כי עד אז עדיין אין עם מה לעבוד. אך כיון שהוא מתחיל להקלט, הוא נעשה בסיס לבא אחריו. אף כאן, העבודה המוטלת על היהודי הוא למצוא את השייכות הראשונה שיש לו כבר עם התורה, איזה קצה חוט שהוא יכול להחזיק בה, ואתה ישמח שמחה גדולה, זה יעשה אותו כלי ראוי לקלוט את התורה ולשמוח עם התורה אפילו במה שעדיין אינו קיים אצלו.

האדרת ההצלחות גוררות הצלחות

ראיה לדבר שכך הוא טבע הבריאה: ילד קטן שרוצים לעזור לו. כגון ילד שמתמודד עם הקימה בבוקר - יום אחד הוא קם בזמן ושני ימים אינו קם. כבר עשו לו מבצעים שונים, אך שום דבר לא הועיל. או ילד שאינו עוזר בבית ורוצים להמריצו לעזור, וכן הלאה. הנה הדרך האחת היא לצעוק עליו בקול עד שיבין שאין לו דרך אחרת מלבד לעשות את מה שמצווים עליו, והדרך השניה היא להמתין בסבלנות עד שתהיה לו הצלחה, ואז להתלות באותה הצלחה, להגדילה ולהאדירה. שני שבועות לא קם הילד בזמן, והנה יום אחד אירע מקרה ויצא מן המטה השכם בבוקר. המחנכים המנוסים יידעו לקפוץ על ההזדמנות. הם יקראו לילד ויאמרו לו: "ראית?! ידעתי שאתה יכול!". הם לא יוסיפו אחר"כ לשאול אותו: "למה אם כן אינך עושה זאת כל יום?". הם רק יגדילו את ההצלחה הזעומה שהיתה לו, ידברו עליה ויעשו ממנה עסק גדול, ודבר זה יגרור ללא ספק הצלחות נוספות. כי זהו הטבע - כשמדברים על ההצלחות, נגררות בעקבותיהן עוד הצלחות, וכשמדברים על הכישלונות, נגררות בעקבותיהן עוד כישלונות.

שנחלקו התנאים לענין שאר המועדים רבי אליעזר סבר או כולו לה' או כולו לכם, ורבי יהושע סבר חלקהו, חציו לה' וחציו לכם. ביו"ט שבועות כו"ע מודו דבעינן נמי לכם, דהיינו שמחויבים לאכול סעודה בבשר ויין. ועוד איתא שם: רב יוסף ביומא דעצרתא אמר: עבדי לי עגלא תלתא. אמר: אי לא האי יומא דקא גרים, כמה יוסף איכא בשוקא.

וברש"י שם: הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם - שישמח בו במאכל ומשתה, להראות שנוח ומקובל יום זה לישראל שנתנה תורה בו.

הא לך שעל האדם לעשות פעולות, ואף פעולות חיצוניות, כדי להביע את שמחת לבנו על שהתורה מצויה בידינו, כי אם אין לו לאדם שמחה זו, אין התורה נקלטת בו, וכיון שאין התורה נקלטת בו, באמת אין לו כלום ממנה.

אם תשמעו בחדש תשמעו בישן

אולם כאן יש קושי מסוים כי לפני שהתורה נקלט אצל האדם, אינו שמח עמה, ולפני שהוא שמח עמה, אינה נקלטת אצלו ואינה פועלת עליו, והרי זה כגלגל החוזר שאין לה תחילה וסוף. אכן הצדיקים לימדונו שהאדם יכול תמיד למצוא בצמצום לפי מדרגתו מקום להיאחז בו ולעבד אותו עוד ועוד, וזה יעורר בו שמחת התורה, וכשתתעורר בו שמחת התורה, התורה תתחיל להקלט בו, ומשם רק ילך ויגדל.

הן כך אמרו חז"ל והיה אם שמוע תשמעו - אם תשמעו בישן, תשמעו בחדש. האדם נעשה כלי לתורה על-ידי התורה. הקושי הוא רק בתחילה, עד שהתורה מתחילה להקלט. גם כשהשלג יורד מן העננים, לוקח זמן עד שהשכבה הראשונה שלו מתחיל לכסות את הארץ, וכיון שהיא

האמור, כי הם שואפים להרבה יותר. הם אינם מרגישים כגויים, אבל הם מרגישים שאין להם הצלחה בתורה. ויש בכך טעות נוראית, כי אילו היה האדם מרגיל עצמו להודות יותר על התורה, היה מצליח בה יותר.

מתחיל בבקשה ומסיים בשבח

נרחיב יותר: הנה כל אחת משלוש עשרה הברכות האמצעיות בשמו"ע מורכבת משני חלקים, החלק הראשון הוא בקשה, והחלק השני הוא הודיה. והנה אם האדם מבין בדרך משל כמה נחוצה לו הדעת ומתפלל עליה ממעמקי לבו בברכת אתה חונן הדעת, בדרך כלל כשהוא מגיע לחלק השני, ברוך אתה ה' חונן הדעת, הודאתו לוקה בחסר, כי עדיין הוא עסוק במה שחסר לו. ובאמת טעות גדולה היא, כי האדם צריך לשני החלקים. בחלק הראשון של הברכה הוא צריך להיות בשברון לב ולבקש על הדעת כעניי בפתח, אך תיכף ומיד בהגיעו לחלק השני, הוא צריך לעשות שינוי בנפשו, ולהיות בשמחה עצומה על שהקב"ה נותן לו דעת.

כך כתב בעל התניא בענין ברכת סלח לנו. בחלק הראשון צריך האדם לבכות ולהתחנן על נפשו שהקב"ה יעשה לו נס וישליך את עוונותיו למצולה. אך תיכף ומיד הוא צריך להודות ולהלל לה' בשמחה עצומה - ברוך אתה ה' חנון המרבה לסלוח. ולא על העבר הוא מודה, אלא על שעכשיו הקב"ה מאזין לתפילתו ונותן לו מחילה סליחה וכפרה.

על-ידי שהאדם שמח בסוף כל ברכה מהברכות האמצעיות בשמו"ע, הוא ממשיך על עצמו את השפע של אותן ברכות. יש לדמותו לעני שדופק על פתח העשיר

וכן הוא אצל אותו אדם עצמו. יש שהאדם מרגיש שבור בלבו, כי הקבלה שקיבל על עצמו החזיקה אצלו רק שבועיים וחצי, ואז חזר למה שהיה. הוא מרגיש בלבו שהקבלה לא הועילה לו מאומה. --- למה אתה אומר שהקבלה לא הועילה לך? הלא היא החזיקה אצלך במשך שבועיים וחצי (!). קח את ההצלחה שהיתה לך במשך שבועיים וחצי ותראה איך אתה יכול לעשותה שוב. מכל זה אנו רואים שתמיד צריך האדם לקחת נקודה אחת של אור ולעבוד אתה ואז יתגלו כוחותיי.

לכל אחד יש שייכות עם אור התורה

כן הוא הדבר לענין התורה. יש לו לאדם שייכות גדולה כל-כך עם התורה שכבר קיימת אצלו, עם האור שכבר מתחיל להתנוצץ בל"ג בעומר. הוא מודה להקב"ה שהביא אור כזה לעולם, שהרי הוא מקבל ממנו תועלת עצומה. כל אחד יש לו תועלת עצומה מהתורה שנתן לו הקב"ה. אך הוא צריך לעבד אותה. ול"ג בעומר הוא הזמן להודות לה' על כך ולהתבונן בזה. והאמת שהאחד מביא את השני. כשהאדם מתבונן בתועלת שיש לו מהתורה, זה גורם לו להודות עליה בפיו, וכשהוא מודה עליה בפיו ומחפש איך להודות עליה בצורה מפורטת, זה גורם לו להתבונן.

ל"ג בעומר הוא הוד שבהוד, ואחד מהפירושים הוא הודיה, כי האדם צריך להודות ביום זה לה' (בדומה לחנוכה שהיא מדת ההוד ועיקר עבודתה להודות ולהלל), וזה יגרום לו להבין דברים הרבה שלא הבין עד היום. עד כה לא הבין שיש לו תועלת גדולה כל-כך מהתורה, בפרט אם יש לו שאיפות שאינו מגיע אליהן. אכן מסתמא רוב בני אדם שיש להם שייכות לתורה מרגישים שאינם מצליחים, והוא מהטעם

והיא שוברת את הקליפות, שנמצא כתוב בספר קדמון בזה הלשון: "משמחת עלינו לשבח הקליפות נשברות". כשהאדם מודה להשי"ת, הוא נעשה מזה בשמחה, וכשהוא נעשה בשמחה, אז הקליפות החוסמות את השפע נשברות והשפע מגיע אל האדם במלוא עוצמתו.

להודות לך על משפטי צדקך

כשהאדם לוקח חלק קטן בתורה שהוא מצליח בו ונותן עליו הודיה, הוא עושה עצמו כלי לקבל עוד ועוד. יש להביא לזה ראייה נאה, כי הנה במסכת ברכות (ד, ב) הקשו שבמקום אחד כתוב שדוד המלך ע"ה עסק לאחר חצות הלילה בשירות ותשבחות, ובמקום אחר כתוב שעסק אז בתורה, וברד"ק על הפסוק בתהלים "חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך" כתב ליישב הסתירה שדוד המלך היה עוסק בשירות ותשבחות בענין התורה, ובלשונו: "חצות לילה אעיר משנתי ואקום ממיטתי להודות לך על המשפטים שנתת לי שהם ישרים וצדיקים".

מבואר מזה שההודיה על התורה כמוה כעסק התורה, כי הוא גופא ממשיכה על האדם את אור התורה. ואגב, לא רק בענין התורה הוא כך, אלא בכל מה שהאדם צריך. האדם סבור שרק הבכיות יועילו לו לקבל דעת או לזכות לתשובה. אמת שצריך להזייל עליהם דמעות, אבל זהו רק החלק הראשון, ואח"כ הוא צריך להודות עליהם ברוב שמחה. ההודיה והשמחה משקים את הזרעים הנמצאים בתוך האדם בפנים והרי הם מתחילים לפרות ולרבות, וכמו שאמר החכם: שמועה טובה תדשן עצם, כלומר את מה שכבר קיים בפנים.

ובכן עבודה פשוטה יש לנו ביום ל"ג בעומר. הן יודעים אנו שבעבר הקב"ה נתן

ומתחנן בפניו בדמעות שליש שיתמוך בו תמיכה הגונה. העשיר שואל אותו לכמה הוא צריך, ומיד הוא פותח את ארנקו ונותן לו. הנה תיכף ומיד לב העני מתהפך ומתחיל להודות לעשיר בדמעות של שמחה על שהוציאו מאפלה לאורה. נמצא שבאותו מפגש עם העשיר יש לו את שני ההרגשים. בתחילה יש לו שברון לב, וכיון שהוא מקבל תשובה חיובית, מיד הוא נעשה שמח וטוב לב.

הן כך הוא גם כשהאב מתחנן שיקבלו את בנו לישיבה. הוא מבקש בכל לשון של בקשה כשעיניו דומעות, כי הוא יודע שאם ידחוהו, יאבד כל תקוה. אך בו ברגע שהוא מקבל תשובה חיובית, תוגתו נהפכת לשמחה גדולה. וכן הוא בכל המצבים כאלה, ובכלל זה כשהאדם מתפלל בשמו"ע למי שהכל שלו.

השפע מגיע על-ידי השמחה

ואף ברכות התורה כך היא. האדם מתחיל בבקשה - הערב נא ה' אלוקינו את דברי תורתך בפנינו, ונהיה אנחנו וצאצאנו וכו' יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה וכו' והוא מבין שהוא צריך להזייל דמעות רבות לשם כך, ואז הוא מגיע אל הסוף, ונפשו מתרוננת - ברוך אתה ה' אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו וכו'.

ברכת התורה היא זו שמביאה הבנות וחיידושים בתורה, כל אחד לפי מדרגתו ולפי מה שהוא צריך לחייו. והחלק העיקרי שבו האדם מקבל את אוצרו המוכן לו, הוא החלק השני, חלק ההודיה. כשלב האדם מתחיל לשמוח בשמחת התורה, אז הוא מקבל את המוכן לו.

כעין זה הראוני לענין תפילת עלינו לשבח אשר דיברנו עליה במדור עיון תפילה

שכאשר האדם קיבל את מתנת ההודיה, הוא קיבל את המפתח לכל האוצרות, ומעתה בכל מקום שיחשך לו בחייו, יעסוק שם בשירות ותשבחות ויאיר לו אותו מקום באור גדול, ויראה שם ברכה והצלחה, וכל זה מפני שהמשיך לשם את אלקותו יתברך על-ידי שמחתו והודאתו. על כן מודה האדם להקב"ה על שנתן לו שכל איך להודות לו.

הילדים בכיתה א' כשמקבלים סידור או חומש במתנה, עושים להם מסיבה והם שמחים עד מאוד. ובכן כמה אנו צריכים להודות שקיבלנו ברכות של הודיה במטבע שטבעו חכמים! כמה אנו צריכים להודות על שקיבלנו מהלכים אמיתיים של הודיה! קיבלנו אז ישיר, קיבלנו נשמת, הלל, פסוקי דזמרה. אלמלא היינו מקבלים כל אותם מהלכים, לא היינו יודעים איך להודות ואיך היתה תפילתנו נראית?

האוצרות הטמונים בפסוקי דזמרה

אכן מאוד יועיל לזה כשהאדם יתחיל ללמוד את פירושי התפילות וההודאות ויראה כמה אור טמון בהן. ולמשל, בונה ירושלים ה' נדחי ישראל יכנס. כמה אור טמון בפסוק זה! לא רק לעתיד, אלא גם היום אין הקב"ה מזניח אף אחד, אלא את כולם הוא מכנס. איזה תיקון הוא פסוק זה לנשמה! הן מדברים אנו בלשון הווה - בונה ירושלים ה'. הקב"ה בונה בכל עת את חלקי הנשמה הפנימיים ומכנס את החלקים הנידחים ומחזירם לאדם.

כל פסוק הוא כך. הנה עוד דוגמא: מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל. הקב"ה חוץ מהתורה שנתן לנו בשעתה, הוא ממשיך ליתן לנו תורה בכל עת. הרי הקב"ה הוא היחיד שיכול ליתן תורה לאדם, הוא ואין בלתו. הנה בדורנו יכולים לשלוח

לנו תורה ביום זה, בין במה שרבי עקיבא התחיל ביום זה ללמד את חמשת תלמידיו שנשארו לפליטה, ואשר את תורתם אנו לומדים עד ימינו אנו, ובין במה שביום זה נתגלה אור גדול של פנימיות התורה, ובין במה שביום זה מתחילה להתנוצץ הארת קבלת התורה של אותה שנה. צריך אם כן האדם להודות לה' בין על התורה שכבר השיג ובין על מה שעדיין לא השיג, שהרי הוא יודע שהיא קיימת ושיגיע יום ושיג אותה.

ועל הכל אנחנו מודים לך

כעת נתבונן בדברים פשוטים של תורה שכבר נמצאים עכשיו בידינו ואשר אנו יכולים כבר עתה להודות עליהם בשמחה עצומה. האמת שיש על זה יצר הרע גדול שלא להודות על הדברים החשובים ביותר שהקב"ה נתן לנו. עד שהאדם מודה, הוא מודה רק על השינויים הגשמיים שנעשו אצלו, על הקשיים הגשמיים שלו שבאו אל פתרונם. הן אמת שצריך להודות גם עליהם, אבל איך אפשר לשכוח להודות על דברים רוחניים שהקב"ה נתן לנו!

הנה בספה"ק **בית אהרן** הביא בשם הרה"ק **רבי ברוך ממעז'יבוז** זיע"א שאמר: ועל הכל ה' אלוקינו אנחנו מודים לך - על כל ההודיות, אנו צריכים להודות על הזכות שיש לנו להודות לה'. האדם אומר בברכת המזון: אני מודה לך על שהנחלת לאבותנו ארץ חמדה טובה ורחבה, ועל שהוצאתנו ממצרים, ועל בריתך שחתמת בבשרנו ועל תורתך שלמדתנו, ועל חיים חן וחסד שחוננתו ועל אכילת מזון שאתה זן ומפרנס לכל, ואז הוא חותם את ברכתו ואומר - ועל הכל אני מודה לך על מתנת ההודיה גופה.

וסיבת הדבר פשוטה לפי האמור עד כה,

כך אנו צריכים להודות על מתנת ההודיה כי זה מה שיביא לנו עוד ועוד גילויים.

אגילה ואשמחה בחסדך

הנה ביום היארצייט של הגה"צ רבי אביגדור מילר זצ"ל דיברנו על עבודת ההודיה שלו שהיתה עד להפליא. דיברנו אז על האריכות ימים שלו בבריות גופא ונהורא מעליא ועל רוב נחת שרווה מילדי ונכדיו. והלום שמענו מיחודי אחד, שבאותם תקופה כאשר קשה היה עד מאוד לשמור על הגחלת היהודית באמריקה ארץ הזהב, היה ר' אביגדור מתפלל תמיד שלכל הפחות אחד מילדיו יישאר שומר תורה ומצוות.

היום אין אנשים מבינים זאת, ומפני שאין מבינים זאת, לכן הם מתהלכים שבורים ורצוצים, וכיון שהם מתהלכים שבורים ורצוצים, אינם נותנים הודיה, וכיון שאינם נותנים הודיה, אין השפע מגיע אליהם.

יהודי זה לא ציפה לכלום, ולכן היה די לו לראות ילד אחד שומר תו"מ כדי לרקוד בכיכר העיר מרוב שמחה. כך צריך האדם להבין שאינו ראוי לכלום - וכי ראוי אני לאיזה דבר?! הרי חטאתי עויתי ופשעתי! חובות רבים כל-כך יש לי להקב"ה, והרי הוא מעלים עין ונותן לי כל מה שאני צריך. כשהאדם חי באופן זה, אינו יכול להפסיק להודות לה', ומה נעשה אז? - הוא זוכה לברכה. זכה אפוא ר' אבגדור למשפחה כה חשובה. הוא לא ציפה לכלום. אילו היו בני אדם חיים כך, הלא היו מתהלכים תמיד כחתנים ביום חופתם.

אשמחה ואעלצה בך

יש לך אדם שילד אחד או כמה מילדיו התדרדרו במדרון חלקלק ר"ל, וכששואלים

דברי תורה בלחיצה אחת לכל העולם כולו. אך האמת שאין אף אחד יכול לשלוח תורה, כי התורה של הקב"ה היא והזכות נתונה רק בידו לשלוח אותה לאדם. מגיד דבריו ליעקב - הקב"ה שולח לכל אחד מה שהוא צריך לשמוע. ואם אין האדם ראוי - יש איזה דבר תורה שאם היה מגיע אליו, היה מאיר לו את דרכו, אבל אינו ראוי לכך - זה לא יגיע אליו. וכשהאדם מתאכזב לפעמים - "חבל שפלוני לא שמע דבר תורה זה; אילו היה שומע, היה נחסך ממנו צער רב", עליו לדעת שאינו קשור אליו. להקב"ה יש מערכת שלמה של הפצת דברי תורה - מגיד דבריו ליעקב.

כך כל פסוק מפסוקי דזמרה מלא וגדוש באוצרות. הנה כי כן, מדובר במתנה נפלאה שהקב"ה נתן לנו שיהיו לנו מהלכים של הודיה. ניקח לדוגמא פסוקי 'אשרי' שעליהם אמרו חז"ל שהאומר אותם שלוש פעמים ביום נעשה בן עולם הבא. אכן כל המתבונן בפירוש המילות של הפסוקים, נעשה לו טוב בלב.

הודיה גוררת הודיה

תחשבו על מי שנותן הודיה להקב"ה כל יום על מתנת האשרי, כי פעם אחת היה לו רע ומר בלבו מדאגת הפרנסה, וכשאמר אשרי והתבונן בפסוקים "עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו, פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון", נרגע לבו כי ראה עצמו עטוף באהבתו יתברך המספק לו צרכיו. מיני אז אינו מפסיק להודות על מתנת האשרי. הנה מה יהיה בסופו? - הוא יתחיל לומר אשרי. הוא יקבל גילויים נפלאים בפסוקי האשרי ממערכת הפצת התורה של הקב"ה, ועוד זאת יגלה שיש עוד פעם אשרי אחר תפילת שמו"ע (דבר שרבים אינם יודעים אותו עד יומם האחרון).

עצה זו שנקראת בטחון (כפי שהוזהר קורא לתרי"ג המצוות תרי"ג עצות) היא עצה שכל יהודי כבר טעם ממנה מעט. יקח אם כן האדם אותו משהו ויתחיל להודות לה' על אשר נתן לו עצה זו, שהרי עצה זו היא מפתח להביא על ידה כל טוב שבעולם.

כך איתא בזה"ק על הפסוק בטח בה' ועשה טוב, שכאשר האדם בוטח בה' באמת, הוא עושה טוב, היינו שהוא פותח מעיין של שפע וממשיך על עצמו טובה וברכה עד בלי די. --- אתה יודע איזו מתנה נפלאה היא?! ואפילו האדם נמצא במדרגה הנחותה ביותר, עדיין יכול הוא להודות עליה, שהרי הוא יכול לבטוח בה' שלא יזיחנו - "הקב"ה יודע ומכיר במצבי ולא יזיחני. איי עברו עלי קשיים! --- היה לזה חשבון, אך הקב"ה לא יזיחני, אלא יעשה בשבילי את הטוב ביותר בשבילי".

כשהאדם מתדבק במחשבות אלה ונותן אמון בהקב"ה מתוך ידיעה ברורה שככל שיתקרב אליו כך ייטב לו, ואם יש לו קשיים, זה רק מפני שהוא מתרחק ממנו, הרי הוא מקבל מרגוע לנפשו ונמצא שהוא נחלץ מכל צרותיו כי הבוטח באמת אין שום דבר שיכול לפגוע בו, אין שום דבר שיכול לגזול ממנו את חיותו ותענוגו, כי הוא יודע שהקב"ה הוא חי וקיים ושהוא יכול לבטוח בו כל עוד נפשו בו. כמה צריך להודות על זה!

הנה אף על זה יודה האדם ביום ל"ג בעומר. יוציא מפיו ויאמר: אני מודה לך ה' על מתנת הבטחון. והאדם הרי יכול למצוא בחייו האישיים זמנים ומצבים שהיה שרוי במיצר ובטח בה' וה' עזר לו. יעלה אותם שוב על לוח זכרונו ויתן עליהם הודיה. כך נעשה האדם בשמחה על המתנות שהקב"ה נתן לו, וזה מה שמביא את התנוצצות הארת התורה.

אותו למספר ילדיו, הוא עונה: "יש לי ב"ה עשרה ילדים. במקרה שנים מהם יושבים בכלל ועולים ומתעלים מיום ליום", ואעפ"כ כאבו דוקר את לבו על ילדיו האחרים שאינם הולכים בדרך התורה.

איננו מזלזלים בכאבו ח"ו, אבל אם חפץ בחיים הוא, יתן הודיה על אלו שהולכים בדרך התורה והמסורה ומרוויים אותו בנחת יהודית. --- "הידוע לך מה זה שילד אחד מילדיך שומר תורה ומצוות?! וכי דבר מובן מאליו הוא?!". כשהאדם חי בצורה כזאת מתוך הבנה שאין מגיע לו מאומה, הוא נעשה בשמחה, וכיון שהוא נעשה בשמחה, הוא נעשה כלי לאור ועם האור באה הישועה.

הודיה היא מעיין של ברכה, ועליו להודות לה' עליה גופא, וככל שיוסיף האדם להכיר בגודל המתנה, כך יוסיף להודות, וככל שיוסיף להודות, כך יוסיף להגיע אליו אור. בל נשכח שהודיה היא חלק מהתורה, כי האדם מחויב על-פי תורה, וכחלק ממצוות התפילה, להודות ולשבח לה'. ובכן ל"ג בעומר הוא הזמן שהאדם צריך להתבונן בזה ולהודות על זה בפה עד כדי שיתרוממו רגליו אל-על.

בטח בה' ועשה טוב

הנה עד כה דיברנו על פרט אחד של תורה, אך אין סוף לפרטי התורה שיש להודות עליהם. ניקח למשל את ענין הבטחון. הקב"ה נתן לנו במתנה את היכולת להתקשר אליו. מצות עשה דאורייתא הנכללת בפסוקים הרבה בתורה כמבואר בראשונים, באנכי ה' אלוקיך ובתמים תהיה עם ה' אלוקיך ובפסוק ובו תדבקו, וכן הלאה. מתנה היא אשר הגוי מופקע ממנה. הגוי יכול לעשותה אך רק באופן חיצוני.

שים עכשיו בצד את כל אותן פעמים שהתחלת ולא סיימת. עליהן תדון בחודש אלול. עכשיו תשים את מבטך אל המסכתות שסיימת.

בעל התניא מדבר הרבה בענין עצת היצר זו להיות טרוד כל-כך בשאיפות הרוחניות ולא לעצור אף פעם ליתן תודה להשי"ת על מה שיש.

הגיע זמן פרעון

עדיין לא התחלנו לדבר על השייכות שיש לכל יהודי לפנימיות התורה, אשר על זה צריך שיעור נפרד. כל יהודי כבר קיים פנימיות התורה, וזה הועיל לו והוסיף לו חיות על חיותו. ובוודאי צריך להודות על זה, כי אם אין האדם מודה, אינו יכול לקבל עוד, שהרי יש לו חוב שאינו פרוע. דומה הדבר למי שנכנס לחנות לקנות, שאם יש עליו חוב ישן תפוח, אין המוכר נותן לו עד שיפרע את החוב.

עלינו לזכור שלפני שבועות כל אחד מאתנו בעל חוב גדול, כי לא הודנו מספיק על ההצלחות הרוחניות, וזאת למרות כל הכישלונות שהיה לנו, כי אם נניחם בצד, נראה כמה הצלחות היו לנו, מה גם שכל דיבור אחד בתורה שווה כל הון דעלמא. עלינו להתבונן בזה ולהתחיל לרקוד מרוב שמחה ביום זה שבו מתנוצצת הארת התורה.

כאמור, עוד לא הגענו למתנת פנימיות התורה, אך זהו הבסיס, ורק כשהבסיס מושתל היטב, יכול האדם לבוא מזה להודיה על פנימיות התורה ועל תענוגי התורה. ידיעה פשוטה זו מועילה לאדם להודות על המתנות שהקב"ה נתן לו בנתינת התורה, ולהיות בשמחה גדולה עם התורה, ועל ידי כך להיעשות כלי לקבל את הארת התורה המתחילה להתנוצץ בזה היום.

מתחילים את השליש האחרון של ימי הספירה ברקידה, כדרך שהרה"ק רבי צבי הירש מרימנוב זיע"א היה רוקד קודם הסדר במשך חצי שעה, כי על-ידי השמחה אפשר להמשיך את אור התורה, בדומה למילתא דבדיחותא שמרככת את הלב ופותחת אותו לקלוט את חכמת התורה.

כי מי גוי גדול אשר לו אלוקים קרובים אליו

כן יודה האדם על כוח התפילה. הקב"ה נתן לאדם כוח לעמוד ולהתפלל והוא שומע את תפילתו - כי מי גוי גדול אשר לו אלוקים קרובים אליו כה' אלוקינו בכל קראנו אליו. כשאנו מתכוננים לקבל את התורה, אנו מתחילים בהודיה על כל הדברים האלה. כל אחד הרי יכול למצוא דברים שהתפלל עליהם ונושע. ואפילו אין האדם במדרגה להודות על הדברים שהתפלל עליהם ולא נענה, עכ"פ יש לו להודות על הדברים שהתפלל עליהם ונענה.

כך יש לו לאדם בלי שיעור דברים רוחניים שעליו להודות עליהם, וכשהאדם מודה על דברים רוחניים, הרי הוא מודה על התורה. כשהאדם מפרט זאת, הוא נעשה שמח עם התורה. למדת פרק אחד משניות בחי"ך? למדת כמה פרקים? סיימת מסכתא שלמה? סיימת כמה מסכתות? סיימת את כל הש"ס? איך יתכן שאינך מודה על כך? הקב"ה נתן לך דעת להבין את לימודך, הקב"ה נתן לך חשק ללמוד, הוא נתן לך כוח להתמיד בלימודך יום אחרי יום במשך כמה וכמה שנים. איך לא תתן לו תודה?

אי אפשר להמשיך הלאה בחיים מבלי לעצור כל שנה לפני קבלת התורה ולערוך סעודת הודיה. בל"ג בעומר שבו מתחיל להתנוצץ הארת מתן תורה, צריך האדם לקום ולהודות על כל המסכתות שלמד. ---

יום ראשון פרשת בחקותי (בחו"ל בהר) י"ד אייר תשפ"ב

שמחת ל"ג בעומר והבערת מדורות להולכים בדרך החסידות

ללמוד תחילה טור ובית יוסף, אע"פ שכל ההלכות ושיטותיהן פרוסות לפניו כשמלה, אין לו ההנאה המושלמת מלימוד המשנה ברורה, כי כל שורה במשנה ברורה בנויה על שיטה אחרת בראשונים ובפוסקים הקדומים עם הבנת הדברים. לו יבחר לעצמו סימן אחד ויתחיל מבראשית - כשיראה שהבית יוסף מביא מקור בגמרא, יפתח את הגמרא וילמד את דברי האמורא, את השאלה ואת התשובה, את הקושיא ואת התירוץ, ואח"כ יראה שיש שתי דרכים בראשונים איך ללמוד את דבריו, ולכל אחת מעלה וחסרון, זו יותר מדוייקת בלשון הגמרא, וזו יותר מובנת בסברא, ואז יראה את דברי הבית יוסף שבגלל שלוש קושיות ודיוקים הוא מכריע כדעת הרמב"ם והרי"ף ושיש לנהוג למעשה כמותם. ואח"כ יראה את דברי המגן אברהם והט"ז ושאר האחרונים המפלפלים בדברי הבית יוסף, ואז יגלה איזו אומנות נמצאת בלשון המחבר המכריע כהכרעתו בבית יוסף אך בלשון קצרה, ויבין שהרמ"א חולק עליו משום שנוקט כשאר הראשונים, המחבר פסק כרוב גדולי ספרד ה"ה הרמב"ם והרי"ף, והרמ"א פסק כשאר הראשונים, הרא"ש ור"ת וכו'. אחרי כל זאת כשיגיע אל דברי המשנה ברורה, יראה איך הוא פוסק הלכה למעשה - כדאי להחמיר, ולכן אם הציור הוא כזה, יש לנהוג כך, ואם הציור הוא כזה, יש לנהוג כך.

סוף דבר: מי שלומד משנה ברורה ואינו יודע כלל על מה דבריו מיוסדים, בדרך כלל לא יזכור כל הפרטים, ואפילו יזכור, יחסר

לכל ישראל האיר בסוד תורה הבהיר

נשאל נשאלתי: לכאורה רק העוסקים בתורת הנסתר כל השנה, מרגישים את יום ל"ג בעומר כיום טוב בשבילם. אך לא כן האנשים הפשוטים שאינם עוסקים בתורת הנסתר, כי הם אע"פ שירקדו סביב המדורה, לא ירגישו שזהו החג שלהם. ובכן, מה יעשה האדם הפשוט כדי שאף הוא ירגיש שיום ל"ג בעומר הוא יום טוב בשבילו?

הנה תחילה לכל נאמר שסברא זו שמי שאינו עוסק בתורת הנסתר יכול להרגיש כאילו הוא מופקע מהאור הגדול המאיר ביום זה, אולי היתה ניתנת להיאמר בטרם הפציע אור תורתו של הבעש"ט הק', אך בו ברגע שזרח אור זה בעולם, נעשו סדר החיים של כל אדם תלויים בתורת הנסתר, ומעתה כל יהודי מקבל בהירות בעבודת ה' על-ידי אור הבעש"ט הק' ותלמידיו ותלמידי תלמידיו, וזאת מבלי לדעת איך לייחד יחודים ומבלי להבין בעולמות העליונים. לו רק יציית למה שהצדיקים מורים לו, תהיה לו שייכות עם כל הדברים הנשגבים, כי **כל מה שכתוב בספרי הצדיקים**, בהנהגותיהם ובהדרכותיהם, איך לגשת אל התורה והתפילה, אל המצוות, אל השבתות והימים טובים, וכן הלאה, **הכל לקוח מתורת הרשב"י**, רק שהצדיקים קדושי עליון הודיעונו את המעשה אשר נעשה בטרם נדע איך הדבר פועל בעולמות העליונים.

כי עמך מקור חיים

משל לדבר: הלומד משנה ברורה מבלי

בקדושה ובטהרה. הן כך הביא המאור **ושמש** (פרשת אמור) מהמאורות הגדולים, **הבעש"ט הק' והרבי ר' אלימלך זיע"א**, שמי שלומד ואינו טובל במקוה התורה שלו הולכת לסטרא אחרא ר"ל. אמרו לו מה לעשות - "לך למקוה. אצלנו הקפידו ללכת למקוה". מה זה אם לא רבי שמעון? - רבי שמעון מסביר מה קורה כשהאדם לומד תורה. הוא אומר לנשמה שאם היא תלמד תורה כיאות, היא תתלהב ברוב קדושה, ותתקרב אל ה' באופן שהאדם יתנתק לגמרי מן החומריות.

דרך חיים תוכחות מוסר

כל היסודות האלו מהבעש"ט הק' ותלמידיו - כשאתה בא ללמוד תורה, תכין עצמך קודם לכן, הן על-ידי הרהור תשובה והן על-ידי טבילה במקוה. תלמד בעונה ולא תהיה אתה המאן דאמר. אל תלמד עם חבר שאתה מתווכח עמו יומם ולילה. עזוב אותו אם הוא כזה, כי אין זו התכלית. אתה בונה את עצמך במקום ללמוד את התורה. עזוב אותו או שתלמד איך ללמוד עמו בענווה. אם תמשיך להיות אתו בתחרות, יהיה לימודך שלא לשמה אשר עליו נאמר נוח לו שלא נברא. לימוד כזה מריח לקנטר. ברח ממנו כמטחוי קשת. בנגלה נאמר נוח לו שלא נברא, בנסתר רבי שמעון מסביר מילתא בטעמא, כי כך האדם מוסיף כח לסטרא אחרא ונמצא שכרו יוצא בהפסדו. התורה ניתנה להבדיל את האדם מחומריותו, כדי שבקומו מן הספר לא יתחשק לו לעשות עבירה או להסתכל בדבר האסור. וכן כתב ה'בית אהרן' זאת תורת המצורע - זאת תורת המוציא רע, ואם לאחר הלימוד עדיין האדם מרגיש שהוא נמשך לתאוות העולם הזה כבתחילה, יש לו לדעת מזה שלא עשה ולא כלום. היכן דבר זה כתוב? - בזוהר הקדוש. זה מה

לו החיבור והחיות. לעומת כן, מי שלומד משנה ברורה כדבעי - נניח שאינו לומד טור ב"י, אך עכ"פ יש לו ספר עזר או מגיד שיעור חי שמסביר לו מקור כל דבר ודבר - הלא יבין שיש מקור אחד שממנו הכל יוצא.

ולכל בני ישראל היה אור במושבותם

כמו כן כל ספרי החסידות, כולם לקוחים מהזוהר הקדוש. הכל בכל מאל"ף ועד תי"ו. כל קטע בספר חסידי המביא יסוד בעבודת ה', שרשו נעוץ בזה"ק. אין להסתכל על יסודות החסידות כעצות בעלמא, אלא כל דבר יש לו מקור. ולמשל, הנענוע בעת התפילה, הלא מקורו קדוש בזוהר פרשת פנחס. ההתלהבות בעת התפילה, התפילה בקול, התפילה באופן זה או באופן אחר, כל דרך ומנהגה, הכל לקוח מתורת רבי שמעון. אלא **שהחכמה שהקב"ה נתן לצדיקים היתה שיוכלו לצמצם אורו של רבי שמעון באופן שכל אחד יוכל לקיים הדברים להלכה למעשה.**

הגענו עצמכם! הן לא כל אחד מסוגל ללמוד ארבעה טורים עם בית יוסף, וכי מפני כך ייפטר מללמוד ההלכות הנוגעות למעשה?! - בוודאי שהוא מחויב ללמוד את כל הפרטים כדי שידע מה מותר ומה אסור ולא ייכשל באיסורים דאורייתא...

כעין זה הורו לנו הצדיקים - למד לכל הפחות יסוד אחד. הגם שלא למד ספרי החסידות בפנים, עם כל זה שמע מה יש לו לעשות פחות או יותר. הוא הבין שלפני שהוא מתיישב ללמוד, עליו לחזור בתשובה. הוא שמע זאת מאה פעמים ואחת והוא עושה כן אע"פ שאינו מכיר את שורש הדברים. האדם צריך בעת לימודו להתקרב אל ה', ולכן אינו יכול להכנס מן השוק ולהתיישב מיד ללמוד. הוא צריך ללמוד

הצדיקים משתעשעים עם הקב"ה ובו היה דוד המלך מנעים בזמרותיו להקב"ה. ואף בבית המקדש היה כך - בחצי הראשון של הלילה היו שורפים את האברים ופדרים ובוה מבצעים את הדינים, ובחצי השני היו מכינים את עצמם. וביום לאחר תרומת הדשן, אז הוא זמן של רחמים, הזמן שבו יורד השפע לעולם.

אך מה שנחוץ לאדם הפשוט הוא, שבלילה ישקיע עבודה בק"ש שעל המטה. הנה אצל הגה"ק מצאנו זיע"א היה עיקר ההתלהבות בתפילת ערבית. בלילה צריך לבער את הדינים, ואין זה דבר פשוט. בלילה צריך האדם להתפלל ערבית כדבעי ולקרות ק"ש כיהודי, וכשהוא עולה על יצועו, עליו לקיים שויתי ה' לנגדי תמיד, ואח"כ יקום השכם בבוקר ויאמר מזמורי תהלים. זה מה שעליו לעשות, וכי נחוץ לו לדעת איך ממתיקים את הדינים?! אע"פ שלא יידע, ימתיק את הדינים על-ידי מזמורי התהלים שיאמר לפנות בוקר. בכל אופן מקיים ההולך בדרך החסידות כל מה שכתוב בתורת רבי שמעון.

ואח"כ כשהאדם יתפלל בהתלהבות לאחר שעשה הכנה ראויה, ממילא ייעשה היחוד. אין נחוץ לכל יהודי לדעת איזה יחוד נעשה אז. אבל **אם יביא את ההרגשים שלו, נשמתו תתדבק עם הרבונו של עולם. זה מה שיקרה.**

תיקון האדם תלוי במחשבה

בשם משמאל (שבועות תרע"ב) כתב: איתא בזוה"ק שאין מחשבת האדם פועלת בעולמות העליונים אלא המעשה הוא הפועל, אף דבלי כוונה מה יתרון למעשה, ורבי שמעון מאריה דספר הזוהר אזיל בתר כוונה (כידוע דעתו שדבר שאין מתכוון בשבת פטור), מכל מקום **העיקר הוא המעשה,**

שהתורה עושה מן האדם, ואם הדבר לא נעשה אצלו, סימן הוא שאין זו תורה.

אותן דברים פשוטים שהבעש"ט הק' לימד אותנו, הם כולם תורת רבי שמעון. הגישה אל התפילה, ההכנה לתפילה. ניקח לדוגמא דבר אחד כדי להבין מה מונח בהדרכותיהם והנהגותיהם של הצדיקים. כשהצדיקים אומרים שהאדם צריך להשקיע עבודה בק"ש שעל המטה, עם וידי ותשובה, וכפי שאמר **בעל התניא** שאין לו לאדם לעשות חשבון הנפש כל היום כי אם בלילה לפני עלותו על יצועו. הנה אלמלא דבריהם יכול היה האדם לומר שדבר של מה בכך הוא - ביקשו לקבוע זמן אחד ביום לחשבון הנפש ובמקרה קבעוהו לפני השינה, וכן מה שצריך לקרות ק"ש לפני השינה כפי הנראה הוא בגלל המבואר במסכת **ברכות** שבלילה מגיעים המזיקים וק"ש היא חרב פיפיות כנגדם, וכפי הנראה אומרים עוד כמה פרקי תהלים כדי להפחידם. הדברים נכונים, אבל רבי שמעון מסביר בזוהר הקדוש למה זה מפחידם.

אח"כ אמרו הצדיקים לאדם: קום השכם בבוקר ותעשה הכנה לתפילה כדי שתפילתך תהיה בהתלהבות. הנה כל אחד והסגנון שלו לפי החצר שאליה הוא שייך, ועיקר הדבר הוא שיש כאן עבודה שלמה. צדיקי החסידות שסללו דרכים שונות, לקחו את תורת רבי שמעון ואמרו: "אינך צריך ללמוד תורת הסוד. הבה ונאמר לך מה יש לך לעשות למעשה".

איש איש על עבודתו

למי שלומד תורת הסוד, יאמרו: "בתחילת הלילה יש דינים, וכשיש דינים צריך להרוג בהם על-ידי ק"ש שעל המטה ועל-ידי וידו ותשובה. החצי השני של הלילה הוא זמן המתקת הדינים אשר בו

שלימות המצוה, אלא משום שכך ייעשה התיקון בעולמות העליונים והאדם עצמו יודרך.

נמצאנו אומרים שדרכי החסידות אשר הן הנהגות והדרכות איך לגשת אל התורה והתפילה ולכלל תרי"ג המצוות, שורש כולן באור זה שגילה הקב"ה על-ידי אותו תנא אלוקי. לאחר שרבי עקיבא איבד כ"ד אלף תלמידים והעולם היה שמש, הלך אל רבותינו שבדרום ושם האיר את נשמת רבי שמעון, ואח"כ הביא רבי שמעון את האור לעולם שכל יהודי יידע כמה גבוהה נשמתו ומה יש לו לעשות בזה העולם, ואח"כ הביא הקב"ה אור נוסף שכל יהודי תהיה לו שייכות לתורה זו.

מלמד שהיו מצדדים פניהם כלפי הנר המערבי

עוד ידוע בשם צדיקים שכל יסודות החסידות מופיעים באור החיים הק', אלא שכדי למצוא אותם צריך להתייגע ולהתפלל לסייעתא דשמיא. מסופר על החסיד ר' משה ווייס זצ"ל [המכונה ר' משה בטלון] ממעתיקי השמועה, שפעם התאכסן אצל יהודי אחד המתגורר בחיפה, ואותו יהודי הלך בליל שבת לשולחנו הטהור של ה'בית ישראל' מגור, וכשחזר מהשולחן הטהור, מסר לו את דברי התורה שהשמיע הצדיק. אמר לו ר' משה: "אינו נכון; הוא לא אמר כך". הלה התפלל - "הרי אנכי הייתי שם; לא אתה, ובאזני שמעתי שזהו אשר אמר". אך ר' משה בשלו: "לא כך אמר הצדיק".

למחרת בבוקר כשבעל האכסניה חזר שוב מבית מדרשו של רבו ה'בית ישראל', אמר לר' משה: "צדקת! אמש לא דייקתי מספיק. הרבי לא כך אמר, אלא כך אמר..."

והיינו שעל-ידי המחשבה והכוונה פועל המעשה עוד יותר מאשר בלי מחשבה וכוונה, ומכל מקום העיקר מה שפועל בעליונים הוא המעשה.

ונראה דכל זה הוא לתיקון העולמות העליונים, אבל לתיקון שלימות האדם, עיקר התיקון תלוי במחשבה וכוונה, שאם יודע טעם המצוה הוא מתענג ונדבק בה והלב מתרגש ומתפעל ובוזה נעתק טבעו מחומריות לרוחניות ונשלמת נפשו. אף שמחשבה לבד ג"כ אינה כלום, מכל מקום עם המעשה יש לאדם יתר תועלת מהמחשבה.

איזה דברים מאירים! כשהאדם מתרגש ומתפעל, אם הוא מדברים שאינם ראויים, כגון מדבר עבירה, הרי זה מחזק את חומריותו עד מאוד, ונמצא שהוא יונק את חיותו ממקם רע, כי מעתה לבו הולם חזק יותר ומהירות דמו עולה והכל בגלל אותו דבר חומרי, וכיון שחומריותו מתחזקת, ממילא נשמתו נחלשת. אכן זוהי הסיבה שכאשר האדם כועס, נשמתו נחלשת והוא צריך לטבול במקוה, כי הכעס מרתיח את דם האדם ומחזק את החומריות, וכשהחומריות מתחזקת, הנשמה נחלשת.

ומידה טובה מרובה כשהאדם מתרגש ומתפעל מדבר מצוה, כי אז הוא נעשה מלא חיות מצד הקדושה וחומריותו נחלשת, נפשו נשלמת ומתקרבת אל בוראה.

הנה השם משמואל מראה לנו בענין דרך החסידות שאומרים לאדם שהתורה והתפילה שלו תהיינה עם התלהבות וחיות ועם ההכנה הראויה, שהמצוות תהיינה באופן זה, שהשבתות תהיינה באופן זה. הכל נעשה בחשבון. לא רק מפני שזהו

ומעתה נשאל: אחד קיבל במתנה דירה נאה ורחבה עם כל מה שצריך, רק דבר אחד לא קיבל - את המפתח לפתיחת הדלת. הנותן חתם עמו על חוזה שהא מעביר את הדירה לבעלותו, אך את המפתח לא נתן לו. המקבל שואל אותו: "מה עם המפתח?". והנותן עונה: "את המפתח תקבל בפעם אחרת". אכן כעבור חצי שנה, ערך הנותן מעמד מכובד ובמהלכו מסר את המפתח למקבל. המקבל פתח את הדלת ונכנס לדירה וכמה התרחב לבו בראותו דירה נאה ומקובלת עם שולחן וכיסאות ומיטות מוצעות ועל השולחנות כל מיני מטעמים. הנה בוודאי ייחרטו שני התאריכים בלב המקבל, הן התאריך הראשון בו קיבל את הדירה, והן את השני בו קיבל את המפתח...

הקב"ה נתן לנו את תורתו בחג השבועות, וכשנתנה לנו, אף את המפתחות נתן לנו. אכן כן, כל עוד בית המקדש עמד על מכונו ובני ישראל היו עולים אליו לרגל, היו המפתחות בידם. הם היו דבוקים בהקב"ה ומייחדים יחודים והיו יודעים איך ללמוד ואיך להתפלל, איך להתבטל להקב"ה ואיך להנצל מן העבירות ואיך לעשות את השבת, וכן הלאה כל עניני החסידות היו ברורים להם מחמת האור הגדול שהופץ מבית המקדש.

ומשנחרב הבית ונכבה האור, האיר הקב"ה את העולם בנשמת רבי שמעון אשר גילה את כל אותם יסודות בעולם כדי שנוכל להגיע לדביקות בהקב"ה ושכל אחד יוכל להיות בן עלייה אף גם זה שעובד לפרנסתו בשוק. רבי שמעון הרי חזר לעוד י"ב חודש במערה **כדי לראות שגם כשהאדם חורש בשעת חרישה וקוצר בשעת קצירה, הוא יכול להיות קרוב להקב"ה, בטל ומבוטל אליו ועושה רצונו בלב שלום, בחיות ובהתלהבות. הקב"ה נתן**

ועתה אמור נא לי איך ידעת". אמר לו ר' משה: מקובלני מרבתיי **שכל יסודות החסידות מופיעים באור החיים הק'**, והנה אתה אמרת לי יסוד שאינו מופיע בשום מקום באוה"ח הק', לכן ידעתי שלא יצא הדבר מפיו (כידוע שר' משה בטלן היה בקי גדול באוה"ח הק' והיה מדייק בו בכל תיבה וכל אות).

באוה"ח הק' מופיעים כל היסודות בהדרכה, כל עניני הצדיקים, כל המושגים בלימוד תורה לשמה, כל המושגים בקדש עצמך במותר לך, הכל כתוב באוה"ח הק'. הכנה למצוה, שמחה, וכן הלאה. כל יסוד שנוגע לחיי האיש היהודי ומקורו בספרי החסידות, מופיע באוה"ח הק'. וכבר נדפס מהצדיקים שהבעש"ט והאוה"ח היו שני חלקי נשמה, ואילו היו מתראים פנים אל פנים, מיד היינו נגאלים. אכן ידוע שמן השמים סיבבו שלא יתראו פנים אל פנים. אור אחד היה להם, אלא שהבעש"ט הק' היה בבחינת תורה שבע"פ ולאוה"ח הק' היה כח לצמצם את האור ולעשות ממנו מעין תורה שבכתב, כידוע שלא הוליד בנים והכניס את כח ההולדה שלו בספרו.

והנה היכן שנסתכל בדברי האוה"ח הק', נראה שהוא מלא וגדוש בזוהר. כל יסוד שהאוה"ח הק' מביא, פעם יביאנו עם הציון לדברי הזוהר, ופעם יביאנו בלעדיו, אבל הכל כתוב בזוהר. יש ספרים שכבר הולכים אל האר"י ז"ל ומהרח"ו, אך האוה"ח הק' הולך מיד אל הזוהר - בזוהר כתוב כך, צריך לעשות כך.

מסירת מפתח

נמצא מעתה שבלי הצדיקים שלימדונו איך לעבוד את ה' כראוי, היה האדם הולך ותועה, והרי כשתועים בגופי תורה, רע ומר הוא, כי אז יכולים ללמוד ולהתפלל ולהשאר מרוחקים עד מאוד מהקב"ה.

לו: את זה תעשה ואת זה לא תעשה, את זה תעשה בצורה זו ואת זה תעשה בצורה זו. איזה אור נעשה לו! אין זה אומר שאין לו יצר הרע מעתה. זה אומר שיש לו דרך, ומעתה הגם שיירדם באמצע הדרך, יוכל להתעורר ולהמשיך הלאה. אע"פ שהיום התעצל ולא התקדם, מכל מקום יודע הוא שדבר זה אינו עובד ודבר זה עובד. הוא יודע שאם הוא רוצה להרגיש טעם בתורה ומצוות הוא צריך להיות שמור. אין הוא תועה. הוא יודע שאם עיניו לא יהיו טהורות, לא יוכל להתקרב אל ה'. הוא לומד אוה"ח הק' פרשת אחרי-קדושים ומבין היטב מה יש לו לעשות. ואפילו ירגיש אבוד בגלל חוסר הצלחה, אף על זה יהיה לו מהלך, שכן אורו של רבי שמעון מלמדנו באיזה שברון לב על האדם להתפלל, וכמו כן הוא מלמדנו שהקב"ה אינו מזניח אף יהודי אע"פ שחטא והתרחק.

הכרת היעד פותרת ספיקות

כשהאדם יודע לאן הוא רוצה להגיע, החיים מאירים לו פנים. ועל זה אנו מדליקים מדורות - לשמוח עם המתנה שהקב"ה נתן לנו. היום הזה הקב"ה מסר בידינו את מפתחות ההצלחה. על האדם לשמוח ביום זה לא רק על היכולת להצליח, אלא גם על ההצלחות שכבר יש לו. לכל אחד יש הצלחות נפלאות. כל יהודי פשוט כבר הרגיש פעם טעם בתפילה, כל אחד יודע שהוא צריך לנסוע לצדיקים. הכל מקורו בזוהר הקדוש. אפילו הא דצדיק גזור והקב"ה מקיים מקורו בזוהר הקדוש, ובכן מי הוא זה שלא נסע לקברי צדיקים או אל הצדיקים שבין החיים וראה ישועה.

וזה לשון הזוהר (בראשית מה, ב): וּמָאן דִּיְדַע לְקַשְׂרָא יְחַוְּדָא דָא, זִכְאָה חוּלְקִיָּה, רְחִים לְעִילָא, רְחִים לְתַמָּא, קוּב"ה גְּזִיר וְאִיהוּ מְכַבֵּל [מי שיודע לקשר יחוד הזה

לנו את המפתחות שגם כשימיט חושך, נדע מה עלינו לעשות.

הן אור גדול הוא. הנה כל מה שאנו לומדים בספר חובת הלבבות איך לבטוח בה', הכל מקורו בתורת רבי שמעון. הוא לימדנו מה נקרא בטחון, מה נקרא השגחה פרטית, ואח"כ הגבילוהו כפי הוראת הבעש"ט שלא נטעה בזה אלא תהיה לנו הבהירות שמלוא כל הארץ כבודו ואף הדברים הגשמיים כולם נאצלו מאלקותו יתברך.

כאור החמה מזהיר אדוננו בר יוחאי

ל"ג בעומר הוא יום מלא אורה, כי בו קיבלנו את המפתחות. מדליקים מדורות אש. כך כתב הבני יששכר שמטעם זה מדליקים מדורות ורוקדים סביבן, כי בו ביום הואר העולם - לכל ישראל האיר בסוד תורה הבהיר כאור החמה מזהיר אדוננו בר יוחאי.

בלי אורו של רבי שמעון היה האדם הולך ותועה ביער. אפשר לראות כן לפעמים איך האדם תועה. יום אחד הוא מחליט ללמוד מסכתא עם כל הראשונים. כשרואה שאינו הולך לו, הוא מחליט ללמוד מסכתא בבקיאות. אח"כ רואים שהוא מתחיל לקום באשמורת הבוקר, כעבור תקופה קצרה, הוא מתחיל לקום בשעה מאוחרת דווקא. יום אחד הוא מחליט שלא לדבר עם אף אחד כדי שיוכל להיות דבוק בה', ואח"כ כשרואה שאינו יכול לסבול, הוא נשבר ומתחיל לפטפט עם בני אדם כאילו כדי לפצות על כל מה שהחסיר, ואח"כ הוא מתחיל לעסוק הרבה בחסד. וכשהאדם תועה, בדרך כלל הוא נעשה ככעס, כי הוא מרגיש שאינו מצליח ונפשו עגומה עליו.

כשהאדם מקבל דרך, מלמדו בא ואומר

הסביבה לא כל-כל איכותית אך יהיה לו יותר זמן ללמוד. יש לו ספק אמיתי. הנה אם ילך לשאול איש ירא איזו הצעה לקבל, ישאל אותו האיש: "התוכל לומר לאן אתה רוצה להגיע?". ובכן בדרך כלל האדם לא יידע כלל לענות על השאלה. הוא יאמר: "מה השאלה לאן אני רוצה להגיע? אני רוצה לגמור את החודש!".

--- לא זוהי השאלה. זה לא היעד שאליו אתה רוצה להגיע. זה רק רצון שיש לך לסלק את צער החובות או להביא לחם לפי הטף, אך לשם אתה רוצה להגיע! חשוב טוב! לאן אתה רוצה להגיע בחייוך? אתה הולך להשקיע עכשיו עשרים שנה מחייוך; אתה יכול לומר לי לאן אתה רוצה להגיע? התרצה שכל הצלחתך תסתכם במה שלא צברת חובות?! והנה אם אינו בר דעת, יענה ויאמר: "אני רוצה לבנות את עצמי. אני לא רוצה להשאר תקוע כל החיים במקום אחד. אני רוצה להתקדם הלאה". --- שמה? הבה נשמע! - "שאוכל אח"כ לעשות יותר כסף". --- ומה יהיה אם יהיה לך יותר כסף? - "אני רוצה לבנות את הפירמה האישית שלי". --- לשם אתה רוצה להגיע!

אכן אם כל שאיפת האדם היא להגיע לשם, שיבחר לו באמת בעבודה זו שתכניס לו הרבה מאוד כסף, ובע"ה כשיקימו מצבה על עפרו, יכתבו: "הודי זה הגיע ליעדו, מאז גיל שבעים העניינים התחילו לזוז ומאז הרוויח כפליים". עוד זאת ניקח בחשבון שיש אנשים שמשקיעים את כל חייהם בקרקעות ועדיין משלמים טבין ותקילין, כך שהם לא יגיעו אף פעם ליעדם ורק בניהם אחריהם ירוויחו מן ההשקעה...

אם אין האדם יודע לאן הוא רוצה להגיע, אין הוא יודע את התשובות לשאלות רבות בחייו, אבל **אם האדם יודע**

אשרי חלקו, הוא אהוב למעלה ואהוב למטה, הקב"ה גוזר והוא מבטל]. **סְלֶקָא דַעְתִּין, דְּאִיהוּ מְקוּטְרָגָא בְּמַאֲרִיה** [הכי יעלה על הדעת שהצדיק יקטרג על רצון רבונו, כי יבטל רצונו של הקב"ה?!]. **לְאוּ הֵי, אֶלָּא בְּגִין דְּכַד אִיהוּ קָשִיר קְשִירִין, וְיַדַע לִיחְדָּא יחודָא, וְכָל אַנְפִין נְהִירִין, וְכָל שְׁלִימוּ אִשְׁתַּכַּח, וְכֹלֵא אֲתַבְּרָכָא כְּדָקָא יְאוּת, כֵּל דִּינִין מִתְעַבְרִין וּמִתְבְּטְלִין, וְלֹא אִשְׁתַּכַּח דִּינָא בְּעֵלְמָא** [אינו כן, אלא כשהצדיק קושר קשרים ויודע ליחד יחודים, ומאירים כל פנים ונמצא כל השלימות, והכל מתברך כראוי, הרי כל הדינים עוברים ומתבטלים, ולא נמצא שום דין בעולם]. **זְכָאָה חוּלְקִיָּה בְּעֵלְמָא דִּין, וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי, דָּא הוּא לְתַמָּא דְכְּתִיב בֵּיה וְצַדִּיק יִסוּד עוֹלָם, דָּא הוּא קִינְמָא דְעֵלְמָא, בְּכָל יוֹמָא קְאָרִי עֲלוּי כְרוּזָא וְאַתָּה תְּגִיל בָּהּ בְּקוּדוּשׁ יִשְׂרָאֵל תְּתַהַלֵּל** [אשרי חלקו בעוה"ז ובעוה"ב. כל מה שאמרנו בהצדיק, הוא מה שפועל למטה בעוה"ז, וע"כ כתיב בו, וצדיק יסוד עולם, כי הצדיק הוא קיום העולם. בכל יום מכריזים עליו כרוז, ואתה תגיל בה' בקדוש ישראל תתהלל].

הנה לנו **שהא"ב שכל יהודי חי אתו, רבי שמעון בר יוחאי לימדנו**. ולא רק מה צריך לעשות לימדנו, אלא **גם לימדנו לאן צריך להגיע**. כשהאדם עומד בפני פרשת דרכים ורוצה לדעת אם לפנות ימינה או שמאלה, תמיד יציגו בפניו השאלה: "לאן אתה רוצה להגיע? - אם יהיה לך ברור לאן אתה רוצה להגיע, תוכל לדעת לבדך לאן לפנות".

ישראל לא ידע עמי לא התבונן

משל למה הדבר דומה, האדם אומר שיש לו שתי הצעות עבודה ואינו יודע את מי לקבל - כאן משלמים יותר, כאן עובדים פחות שעות, כאן הסביבה יותר טובה, כאן

ותקשר את כל המדות. לשם אתה צריך להגיע - להיות יהודי דבוק בה'.

וכשתדע שזהו יעדך, תדע מה יש לך לעשות. מעתה כל פעם שיהיה לך איזה קושי ותצטרך לשבור את מדותיך, תבין שזה מה שיחזק את קרבת האלוקים שלך. מעתה תדע שכל אחד ובכל מצב, אף שאינו יכול ללמוד ולהבין, יכול להתקרב ליעדו, ואף זה יסוד הוא דאיתא בזה"ק (פרשת קדושים): **מֵאֵן דְּתִיאֹבְתִיָּה לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא וְלֹא אֲשַׁכַּח מֵאֵן דְּיוֹלִיף לֵיהּ, וְהוּא בְּרַחֲמֵי תְּוֹמָא דְּאוֹרֵייתָא לְעֵי בְּהּ וּמְגַמְגֵּם בְּהּ בְּגַמְגוּמָא דְּלֹא יָדַע, כֹּל מְלָה וּמְלָה סְלָקָא וּקְבִ"ה חֲדֵי בְּהִיא מְלָה וְקָבִיל לָהּ, וְנִטְע לָהּ סַחְרֵינִיָּה דְּהִוָּא נַחְלָא, וְאַתְעֵבִידוּ מֵאֵלֵין מֵלֵין אֵילֵין רַבְרַבִּין וְאֶקְרוּן עֲרַבֵי נַחַל. הַה"ד בְּאַהֲבַתָּה תִּשְׁגָּה תְּמִיד** [מי שתשוקתו היא לעסוק בתורה ואינו מוצא מי שילמד אותו והוא באהבת התורה מדבר בה ומגמגם בה בגמגום שאינו יודע, כל מילה ומילה עולה והקב"ה שמח במילה ההיא ומקבלה ונוטע אותה מסביב אותו הנחל, שהוא בינה, ונעשים מאלו המילים אילנות גדולים ונקראים ערבי נחל. זהו שאמר באהבתה תשגה תמיד].

אמור מזמורי תהלים, אמור פסוקים בחומש, אמור קטעים בזהר הקדוש. הן היום יש הרבה אסופות של קטעים נפלאים מהזהר המלהיבים כל הנפשות להשי"ת. כשהאדם יודע שיעדו הוא להתקרב אל הקב"ה, הרי הוא מבין שאם כפי שהוא עכשיו אינו יכול לרכוש עוד ידיעות בתורה, הלא יוכל לשיר להשי"ת או למסור משהו להשי"ת. הוא יכול לומר: "רבונו של עולם! אני מתאפק מאיזה רצון כי אני אוהב אותך, שהרי אתה מחיה אותי ונותן לי כל צרכי הגם שאיני ראוי". אדם כזה נמצא קרוב כל-כך אל היעד...

לאן הוא רוצה להגיע, יוכל תמיד לדעת אם ההצעה שהגיעה לפתחו תקרבנו אל היעד או תרחיקנו.

כי באו בניים עד משבר

ברוחניות הוא אותו דבר ממש. לאן אתה רוצה להגיע בסופו של דבר? לרכוש הרבה ידיעות בתורה?! אם זהו היעד שלך, אולי אין כדאי לך לשאת אשה, כי זה יפריע לך מלהגיע אל יעדך. "לא לא לא, אני כן רוצה להתחנות". למה? "כי אני רוצה גם לקיים מצוות". --- אהה! אתה רוצה גם ללמוד תורה וגם לקיים מצוות? ובכן לאן אתה רוצה להגיע? - "אני רוצה להשאר בכולל כל החיים".

--- סליחה! זה לא נקרא יעד. לצערנו יש הרבה בני אדם ששמים זאת ליעד, להשאר כל החיים בכולל, ומה יקרה אם יתברר להם שאינם יכולים להשאר כל החיים בכולל? הלא הם ירגישו אז ככשלוך! הרי מסיבה זו יכולים לראות בני אדם באמצע שנותיהם שמקבלים 'משבר' נורא, וכל כך למה? כי קבעו לעצמם יעד ברור להגיע שמה, וכיון שרואים שלא יוכלו להגיע שמה, אינם יודעים לאן עליהם להגיע והרי הם מרגישים כעלה נובל השט במימי האוקיינוס ועולה ויורד עם גלי הים.

קרבת אלוקים לי טוב

רבי שמעון לימדנו לאן צריך להגיע בחיים. רבי שמעון החדיר בנפש כל יהודי - **אתה צריך להגיע לדביקות, אתה צריך להתקרב אל ה' יותר ויותר.** קרבת האלוקים שלך צריכה להבנות, כך שלא תהיה בת חלוף, אלא תלך ותתחזק בקביעות, עד שתהיה לך קרבת אלוקים גם בעסקך בעניני חולין וגם כשעוברים עליך קשיים. קרבת האלוקים שלך צריכה להתחזק עד שתהפוך לדביקות, ואז תיחד יחודים

זה ונעשה ברור לכל מה היעד שאליו צריך להגיע ומה הדרכים להגיע אליו. על כך אנו שמחים ביום זה כי אין שמחה כהתרת הספיקות. רבי שמעון גילה לנו אור זה. בלי רבי שמעון לא היינו מעלים בדעתנו בעקבתא דמשיחא שצריך להיות כך וש אפשר להיות כך. בוודאי מדליקים אז מדורות. **מדליקים אותן כאות הוקרה לריבונו של עולם על המתנה היקרה שנתן לנו בדמות נשמתו של רבי שמעון בר יוחאי.**

כל יום אנו יונקים מאור זה. הנוסח שאנו מתפללים, הלשם יחוד שאומרים לפני כל מצוה, ההתלהבות בציצית ותפילין ובשבת ויו"ט. כל אחד הרי טעם זאת, וזהו הרי הקשר שיש לו לאדם עם הקב"ה. נקודת הקשר שלו עם הקב"ה היא אותם דברים שלמד לעשותם כראוי. שמחה גדולה היא. וככל שמוסיפים להתבונן ולשמוח בזה, כך מוסיפים לקבל מאור זה. ואע"פ שאין האדם יודע איך הוא מקבל מאור זה, הדבר נעשה ממילא כיון שהוא מתדבק בו, וזה יועיל לו להיות יהודי אמיתי וללכת בדרך ישרה ולא בדרך עקלתון...

כשברור לו לאדם שהיעד שלו הוא קרבת אלוקים, וכל התרי"ג מצוות הן תרי"ג עצות לכך כדאיאתא בזוהר, וכל מה שהוא עושה הוא בשביל תכלית זו, הרי הוא יודע מה עליו לעשות, וכמו כן הוא מבין את כל דרכי החסידות. הוא מבין למה הביטול חשוב כל-כך, הוא מבין למה האדם צריך לזכור תמיד למאס כל דבר שמריח ממנו כוחי ועוצם ידי, הוא מבין שכל הדרכים מובילות אותו אל הביטול, כי האדם בא לידי קרבת אלוקים רק כשהוא נכנע לה' ומבין שהוא עצמו אינו יכול כלום.

אין שמחה כהתרת הספיקות

היוצא לנו מכל זה שביום ל"ג בעומר **נתגלה בעולם אור התורה באופן שבני ישראל יוכלו להגיע לרוממות נפלאה** גם בלי ללמוד נסתר ויותר מזה גם בלי ללמוד חלקים הרבה בנגלה. הן מפני כך אמרו אצל חסידים שלפעמים יכול האדם הפשוט להגיע הרבה יותר גבוה מהלמדן, כי **הדבר תלוי בקרבת האלוקים שלו וביראת חטאו ובהכרתו שאינו כלום.** ביום זה ירד אור בהיר

יום שני פרשת בחקותי (בחול"ל בהר) ט"ו אייר תשפ"ב

תועלת אורו של רבי שמעון לכל אדם

הגם שהוא יודע מה שכתוב בתורה לקיים מצוות עשה ושלא לעבור על מצוות לא תעשה, ושם יעשה כן, ייטב לו ואם לאו - לאו, אינו רואה זאת בחוש. אך כשהאדם פותח את ספר הזוהר ומסתכל ורואה איך רבי שמעון מדבר אליו "תא חזי" - בוא ותראה! לא בוא ותשמע, והוא פותח לו **השמים לראות מראות אלוקים, מה נעשה עם כל מצוה שהאדם עושה ועם כל עבירה שהוא עושה, אע"פ שאין לו השגה בכל אותם דברים נשגבים, דבר אחד הוא רואה בוודאי - שיש מי שיודע, ודבר זה מעניק לו חיזוק גדול באמונה.**

והאמת שיש כמה וכמה דרגות בדבר, יש את אלו שעוסקים בתורת הנסתר לאחר שמילא כרסם ב"ש" ופוסקים וכבר יש להם השגה בה, ויש את אלו שלא הגיעו לדרגה זו, אך עכ"פ טעמו מעט, ויש את אלו שאומרים זוהר בלי להבין. אך האור שרבי שמעון הביא לעולם הוא גם למי שאפילו אינו אומר זוהר בלי להבין, ולא מיבעי לאלו שלומדים ספרי חסידות או ספר האוה"ח הק' אשר מביאים את דברי הזוהר תמידין כסדרן, אלא גם לאלו שאף אותם לא למדו מעודם, אף להם מאיר אורו של רבי שמעון, כי לכל ישראל האיר בסוד תורה הבחיר ואפילו לפחותים.

ויאמר אלוקים יהי אור

כשהקב"ה מביא אור לעולם, כל מי שנמצא בעולם נהנה מאותו אור. מזה שיש מדרגות רבות כל-כך כלפי מעלה אנו יכולים להבין כמה נחות יכול האדם להיות ועדיין ליהנות מאותו האור. כי כשהקב"ה

ההבנה שיש מי שמבין

נקלעתי פעם באיזה מקום שישבו בו יתומים קטנים אשר כאב היתמות ניכר היה בעיניהם ושאלו שאלות באמונה ובטחון, מה עליהם לחשוב? האם הם צריכים לבטוח שמעתה יהיה להם רק טוב נגלה? וכן הלאה, והיה שם אחד שניסה לענות להם כשהוא מציג להם חשבונות והסברים שונים. כשהסתיים המעמד, ניגש אליו אחד שהיה נוכח שם ושאל: "הנראה לך שהילדים הקטנים הבינו את תשובותיך?". נדמה היה לו שעכ"פ חלק מהתשובות היו עמוקות מכדי שילדים קטנים יוכלו להבין. השיב לו הלה: "איני יודע אם הבינו את כל התשובות, אבל דבר אחד הועלת, שראו שיש תשובות ושיש אנשים שהתשובות נהירות להם".

תא חזי

תשובה זו נכונה גם כלפי השאלה שנשאלה בשיעור הקודם מה שייכותו של האדם הפשוט אל הזוהר הקדוש. **כשהאדם עושה מצוה או ח"ו עבירה, הוא מטלטל את כל העולמות העליונים.** כשהוא עושה מצוה כל העולמות מקבלים שפע חדש והשכינה מתמלאה שמחה, הגאולה מתקרבת והנפש מיתקנת. מהפכה נעשית כשהאדם עושה מצוה. וח"ו כשהאדם עושה עבירה, ג"כ נעשית מהפכה בעולם אלא שלצד שני, ואח"כ צריך להתייגע הרבה כדי לתקן את הפגמים שנעשו על-ידי העבירה ולקבץ הנידחים מארבע כנפות הארץ.

והנה האדם הפשוט בעל ראייה פשוטה,

כל זמן שאבוקה בידי

יותר מזה, אע"פ שהאדם עצמו אינו רואה, הלא איתא בגמרא שהסומא יכול לברך ברכת יוצר המאורות כי הגם שאינו רואה, הוא נהנה מפני שאחרים מדריכים אותו בדרך הישרה, וזה לשון הברייתא (מגילה כד, ב): אמר רבי יוסי: כל ימי הייתי מצטער על מקרא זה והיית מממש בצהרים כאשר ימשש העור באפלה, וכי מה אכפת ליה לעוור בין אפילה לאורה? עד שבא מעשה לידי. פעם אחת הייתי מהלך באישון לילה ואפלה, וראיתי סומא שהיה מהלך בדרך ואבוקה בידו. אמרתי לו: בני, אבוקה זו למה לך? אמר לי: כל זמן שאבוקה בידי בני אדם רואין אותי ומצילין אותי מן הפחתין ומן הקוצין ומן הברקנין.

אף בענין אורו של רבי שמעון כך הוא. הגם שאין האדם רואה, סוף כל סוף העולם מואר יותר ואחרים שרואים יכולים להדריכו בדרך הישרה. אכן כן, **כל עצה או הדרכה שהאדם מקבל מצדיקי הדורות, הלא מקורה קדוש באור זה, ואם כן כמה הוא צריך להודות על אור זה!**

הנה **בכל הספרים**¹ מבואר שנשמת רבי שמעון היא נשמת משה רבינו שחזרה ובאה לעולם לגלות סתרי תורה, וכפי שמשא הגיע לשלמותו על-ידי שברח מפרעה ומהאנשים הרעים שביקשו את נפשו עד שקרא לו הקב"ה ואמר לו הגיע הזמן שתחזור ותציל את בני ישראל ותמסור להם את התורה על ההר הזה, כך רבי שמעון הגיע לשלמותו על-ידי בריחתו והסתרתו במערה י"ג שנים ואז יכול היה לגלות את סתרי התורה אשר כפי שנתבאר די לו

הביא את האור לעולם, העולם נעשה מואר, ואם אמנם הדבר תלוי מאז בבחירת האדם וככל שיוסיף להתקרב אל האור, כך יהנה ממנו יותר, **מכל מקום העולם כולו נשתנה, וכל מי שיש לו איזו שייכות לתורה ולמצוות, יהיה לו איזה הרגש של קרבת אלוקים בגלל אותו אור**, הגם שהוא עצמו לא יבין מה זה.

וכפי שכל אחד מבין שכאשר הוא נכנס לחדר שדולק בו האור, אע"פ שלא למד כלום מעודו, האור מאיר לו והוא רואה את אשר לפניו. כך כל מי שנמצא בזה העולם, אורו של רבי שמעון מאיר לו ממילא, אלא שככל שיבין יותר וילמד יותר, כך האור יחדור בו יותר ויוכל להתענג ולהתפעל ממנו באופן שיזדכך מזה.

ואפילו מי שעוצם את עיניו מראות, אף הוא ירגיש את האור בלבו. אם רק יקיים מצוה אחת וישתדל לעשותו לשמה ולא לקנטר, כבר ירגיש את האור בלבו. כשהקב"ה גילה איזו קרבת אלוקים יכולים להרגיש על-ידי קיום מצוה ממצוות ה', **הגילוי הוא לא רק האותיות הכתובות בספר, אלא הגילוי הוא שהאדם ירגיש אותו בין למד בין לא למד. אם התקרב האדם אל הקב"ה, מיד ירגיש את הקרבה.**

כשהאדם היה עולה לבית המקדש ועוצם את עיניו, היה מרגיש את הקדושה מבלי לראות בעינים. כך גם בנפש, כיון שהביא הקב"ה אורו של רבי שמעון בעולם, אע"פ שהאדם לא פתח מעיניו את הספר - קיימת מצוה? ברור כשמש שנהנית מהאור ואם כן אתה צריך להודות עליו דוגמת פוקח עוורים.

ד. בן הרה"ק רבי יוסף דוד מאליק ונכד רבי צבי אריה מאליק ז"ע, וחתן רבי שלמה מסאווראן ז"ע.

וכפי שרבי שמעון אומר תמיד, כשהקב"ה רוצה להעניק מתנה לאדם, מה הוא עושה? הוא מזמן לו עני הגון. האדם עסוק באיזה ענין והנה אחד מטריד אותו. הוא חושב לעצמו: "מה אתה מטריד אותי עכשיו? בכלל איפה הדרך ארץ שלך? הרי כבר היית אצלי אך לפני שבועיים, שכחת?". --- הקב"ה שלח לך מתנה, איך אתה מרשה לעצמך לקחת את הסיכון ולא לתת לעני?

זה נכתב מפורש כל-כך בספר הזוהר, עד שאי אפשר שלא להזכר ממנו בשעת מעשה. זה מקבל צורה חיה בבחינת תא חזי. האדם מתחיל כאילו לראות בחוש - כאן אני מחריב עולמות וכאן אני בונה עולמות.

אכן כך הוא גם לאידך גיסא. רבי שמעון מדבר על מי שפוגם באופן מבהיל - אתה מחריב הכל. זה מקבל צורה חיה כל-כך ולאדם יש תועלת גדולה מזה ומקבל חיזוק גדול באמונה, כי כשהקב"ה מאיר אין שום הסתרה. כל הסתרה שיש לו לאדם, בין מפני שהוא שרוי במצוקה גופנית או נפשית ובין מפני שהוא שרוי במצוקה רוחנית, כגון שיצרו מפתהו לדבר עבירה, כיון שהשמים נפתחים והאור מאיר, ההסתרה נעלמת ואתה עמה כל הנסיונות.

הנה אם אירע לאדם איזה דבר שיתכן שהוא נחשב כצרה, בו ברגע שהקב"ה פותח את השמים והאדם רואה למה צריך להיות בדיוק כך, אין לו שום נסיון באמונה, שהרי הוא רואה שמדובר בטוב נגלה. הנסיון באמונה הוא רק בגלל ההסתרה. כך הוא ממש לענין נסיון לעבור עבירה. יש לו לאדם נסיון רק מחמת ההסתרה. בו ברגע שהכל נגלה לפניו והוא מבין שאי אפשר לעשות דבר כזה, מיד נסיונו נחלש וכוח האמונה שלו מתחזק לגודל הבהירות.

לאדם לראות שאחרים מבינים כדי שירגיש את האור בלבו.

היה לנו לעינים

ראו נא כמה פעמים מסביר הזוהר מה נעשה כשהאדם נוטל כמה פרוטות ונותן לעני. פעמים אין שיעור. הנה בעל התניא כתב שבנגלה סתם מצוה זה צדקה וסתם עבירה זה עריות. וכשמסתכלים בזהו"ק מבינים למה הוא כך. כשהאדם מבין מה עשה כשנתן צדקה, פשוטו כמשמעו. רבי שמעון מסביר כל פעם כמה קשה מצבו של העני שהוא איש מסכן חסר חיות, וכשהאדם הולך נותן לו צדקה, כיון שהחיה את נפשו, החיות אצל הנותן עצמו התעוררה, וזוהי הסיבה שהצדקה תציל ממות, ואף מי שמלבין שינוי לחבירו הוא בכלל הזה, כי הוא נותן לו חיים, וכשהאדם נותן חיים לזולתו, חיותו שלו עצמו מתעוררת.

זה לשון הזוהר (פרשת וירא): כֹּל בַּר נֶשְׁ דְּאִיהוּ צַר עֵינָא לְגַבֵּי מִסְפָּנָא, יְאוּת הוּא דְּלֵא יִתְקַיֵּים בְּעֵלְמָא. וְלֹא עוֹד, אֶלְא דְּלִית לִיה חַיִּים לְעֵלְמָא דְּאִתִּי. וְכֹל מֵאן דְּאִיהוּ וּוְתָרְן לְגַבֵּי מִסְפָּנָא יְאוּת הוּא דְּיִתְקַיֵּים בְּעֵלְמָא, וְיִתְקַיֵּים עֵלְמָא בְּגִינְיָה, וְאִית לִיה חַיִּים וְאוֹרְכָא דְּחַיִּי לְעֵלְמָא דְּאִתִּי [כל אדם שהוא צר עין כלפי העני, ראוי לו שלא יתקיים בעולם. ולא עוד, אלא שאין לו חיים לעולם הבא. וכל מי שהוא טוב לב לעני, ראוי לו שיתקיים בעולם, והעולם יתקיים בזכותו, ויש לו חיים ואריכות ימים לעולם הבא].

הנותן צדקה לעני עושה נחת רוח ליוצרו, ואף עושה יחוד למעלה, וכמו שכתב האר"י ז"ל שיד הנותן היא היו"ד של שם הוי"ה, חמש האצבעות של הנותן הן הה"א, הפרוטה היא הוא"ו, וחמש האצבעות של המקבל הן הה"א האחרונה.

השבועות וקודם ראש השנה משום תכלה שנה וקללותיה, ולכאורה אינו מובן כלל מה ענין כליון הקללות לקריאת התוכחה, וכי מפני שקוראים את התוכחה נפטרים מן הקללות?! אולי להיפך! אולי דווקא מעוררים בכך את הקללות!

מבאר בעל ארץ צבי: **הקללות השונות בתוכחות** אינן דברים נפרדים זה מזה, אלא **כולן שורש אחד להן והוא מה שהאדם נעזב למקרים ומסולק מהש"ת**, כמו שכתוב אף אני אלך עמם בקרי. **כשהאדם מתרחק מהקב"ה, אינו זוכה להשגחה פרטית להנצל מכל מקרי הטבע הבאים לעולם**, והרי הוא מושלך לסדרי הטבע (אשר מתנהלים אף הם על-ידי הבורא יתברך, אבל סדר קבוע להם). ובכן כאשר התורה מונה כל אשר יקרה - לא ירד גשם מן השמים, ומה שכבר צמח יאכל הארבה, ויבואו אויבים וכו' - מדובר בהנהגה המיועדת לאותם בני אדם שעזבו את הקב"ה, ואם אתה עוזב את הקב"ה, אף אתה תיכנס לעולם זה. אתה רוצה לדעת איך נראה עולם זה? - אומרים הפסוקים: הבה ונראה לך איך הוא נראה. מזיזים את המסך והזוועה מתגלית לעינייך - אנשים כורעים תחת נטל הפרנסה, בבוקר יאמר מי יתן ערב ובערב יאמר מי יתן בוקר וכו'.

הרה"ק מקאצק זיע"א אמר על זה שאם האדם כבר הושלך לעולם חשוך זה והוא **מתחיל להתבונן שאפילו עולם זה מתנהל על-ידי הש"ת**, כי אין שום כוח בלעדיו, אלא שבעולם זה הוא מכניס את מי שמתרחק ממנו כדי שירצה לצאת ממנו ולחזור להתקרב אליו, הנה **בזה חוזר ונעשה לו אור**, ובזה פירש הפסוק (תהלים קלט, יב): "גם חושך לא יחשיך ממך", שגם החושך לא יחשיך כל שהאדם יודע שהוא ממך.

הכין לנו הדרך

על זה **אנו מודים להש"ת על שהביא לנו אור זה להקל מעלינו את הנסיונות**. התקרב אל האור, למד ספרי חסידות המביאים את כל יסודות הזוהר, שגן את המובא בדברי הזוהר בענין מה נעשה כשהאדם מקיים מצוה ומה נעשה כשהוא עובר עבירה, **וכיון שתעשה כן בזמנים הטובים שלך, יתמעטו ניסיונותיך בהרבה ותצליח בזה ובבא**.

הרה"ק רבי פינחס מקאריץ זיע"א הודיה **לה' שהוריד את נשמתו לעולם לאחר שכבר נתגלה ספר הזוהר**. הוא הרגיש - תאר לעצמך מה היה קורה אילו באתי לעולם ועדיין הוא חשוך... לאן הייתי הולך? הרי הייתי נתקל כל רגע בדבר אחר והייתי נחבל ונחבט... הזוהר הרי היה עלום מן העין עד לתקופת זמנו של בעל הטורים. על כך אמר הרה"ק מקאריץ: "אני מודה לה' שאצלי כבר היה אור". כך צריך האדם להרגיש.

פלא הוא הדבר שאין כל-כך הרבה זמן מאז שהזוהר נתגלה עד שהתחיל להתפתח על-ידי האר"י ז"ל ותלמידיו ואח"כ על-ידי הבעש"ט הק' ותלמידיו. אמנם האור כבר האיר מאז גילה רבי שמעון את סתרי התורה כפי שנתבאר, אבל כשהגיע הזמן שיתגלה יותר, הוא התגלה. ועלינו להודות להש"ת בפרט ביום זה של הוד שבהוד שהגענו לעולם לאחר שכבר האיר האור, כי אלמלא כן איך היינו נראים, איך היינו נראים...

תכלה שנה וקללותיה

הוספה לכך אנו מוצאים בדברי הגה"צ **אב"ד קאז'ניגלוב** זצ"ל בספרו **ארץ צבי** (פרשת בחקותי): חז"ל אמרו **במסכת מגילה** (לא, ב) שקוראים את התוכחה קודם חג

לו - "אתה מתחצף?! עכשיו תסתלק מהישיבה עם התפילין שלך ולא תחזור עולמית... וכעין זה יכולים לראות שרבים מסתבכים כלכלית בגלל זה, מתעוררת בעיה קטנה, מיד כל הבנקים חוסמים את חשבונותי, וכיון שכן, הוא מוכרח לקחת הלוואות מן הצד ואז מאשימים אותו... הנה כל זה יסוד אחד הוא שהגם שבתחילה היה לו לאדם רק קושי קטן, כיון שהוא נמצא חנוק בפנים, אותי קושי קטן גורר אחריו עוד קשיים, וכך הוא הולך ומסתבך ואינו רואה דרך החוצה.

אף כאן, כשהאדם נמצא באותו עולם שמשליכים לשם את כל המתרחק מהקב"ה, כפי שהוא יכול להכשל שם בעצים ואבנים, כך הוא יכול להכשל ר"ל בחייבי כריתות ומיתות ב"ד, כי עולם חשון הוא, וכחשון, חשון מכל עבר.

צוהר תעשה לתיבה

ובכן, מה היא העצה? - הנה פעמים הרבה כשהאדם נמצא במצב כזה הוא מחפש לשנותו בכל דרך אפשרית. --- חדל! אתה טורח לחינם. לעולם לא תוכל לשנות את מצבך. כל ההשתדלויות שבעולם לא יעזרו לך כי נעזבת למקרי הטבע. **עצור הכל והתחל להתבונן שהקב"ה הוא זה שהכניסך לעולם חשון זה בעבור שהתרחקת ממנו. במקום לחתור תחת ההסתרה אשר בוודאי לא יועיל לך כי חשון שם, גש לחלון ופתח אותו כדי להחדיר אור בעולמך...**

מבאר בעל ארץ צבי: כשקוראים את התוכחה, האדם שם לבו שכל היסורים הפוקדים אותו אינם דברים נפרדים, אלא הם באים עליו מפני שהוא נכנס לעולם חשון העוזב למקרי הטבע, והרי הוא מבין אז שהקב"ה עשה לו כן מפני שהתרחק

נמצא בידינו עד כה שני שלבים, הראשון, שתוכחה פירושה שהקב"ה מראה לאדם איזו הנהגה תהיה לו אם יתרחק ממנו - אשר הלכו עמי בקרי, אף אני אך עמם בקרי. והשני שאם יזכור בתוך החושך שהוא ממך, יסתלק החושך.

וירא את עניינו

ובזה מפרש בעל ארץ צבי לשון הפסוק (דברים כו, ז) "ונצעק אל ה' אלוקי אבותינו וישמע ה' את קולנו וירא את עניינו וגו'", ולכאורה תמוה: וישמע ה' את קולנו - לחיי, אבל וירא את עניינו - הרי גם לפני זה ראה, כי ה' רואה הכל. וכמו כן תמוה לכאורה מה שאנו מבקשים בתפילת שמו"ע "ראה נא בעניינינו", הרי הקב"ה רואה הכל. וכן יש לשאול על לשון הפסוק באיכה (ה, א) "זכור ה' מה היה לנו הביטה וראה את חרפתנו". אך התשובה היא **שזהו העונש למתרחקים מהקב"ה לעזובם למקרי הטבע עד שידמה להם כאילו אינו רואה**, ועל כן מבקשים שיזכור ה' ויביט ויראה את חרפתנו, דהיינו **שיחזור ויתבהר לנו שהוא רואה גם רואה ומשגיח עלינו בהשגחה פרטית.**

ומוסיף שם בעל ארץ צבי הוספה נפלאה והוא יסוד גדול: **כשהאדם מרגיש שהוא עוזב למקרים ולא קיים עדיין בעצמו גם חושך לא יחשיך ממך, אין היסורים הפוקדים אותו יכולים לסלק ממנו את זוהמת החטא שנדבקה בו, ולא זו בלבד, אלא עדיין יש כוח בעבירה הראשונה לגרור אחריה עוד עבירות. וסיבת הדבר פשוטה כי האדם מרגיש שנבלט החוצה מעניי הכבוד.**

דוגמא לדבר יכולים לראות אצל מי שצועקים עליו בישיבה, שהרגשת הריחוק גורמת לו לחזור על איוולתו שוב ושוב. צועקים עליו מעט והוא מחזיר; צועקים עליו עוד והוא מחזיר כפליים, ואז אומרים

פנה אף אתה את פניך אלי", **הקב"ה מיד יאיר לו פנים ויתקיים בו גם חושך לא יחשיך ממך**, ואז כל המשחיתים כלים והולכים.

מסיים בעל ארץ צבי שמטעם זה הקללות כלות על-ידי קריאת התוכחה, כי כשקוראים את התוכחה מבינים שכל הצרות והיסורין מקורן בהתרחקות מה' אשר מחמת כן נעזבים למקרים, וכיון שמבינים זאת, מלאכי המשחית כלים והולכים וממילא תכלה שנה וקללותיה. עד כאן דברי בעל ארץ צבי.

אם בחקותי תלכו

הנה אף יסוד זה דוגמא הוא לראות איך אורו של רבי שמעון מאיר לנו ומה התורה יכולה לעשות לנו כל שרואים אותה בראייה אמיתית. אכן ההסבר שהמקובלים אשר כל דבריהם מיוסדים על תורת רבי שמעון נותנים לאם בחקותי תלכו, הוא ההסבר הנ"ל. האמת שהראשונים כבר שואלים איך יתכן שהטובה שהתורה מבטיחה להולך בדרכה היא טובה גשמית? הרי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, וכבר אמרו שיתכן שילך האדם לדבר מצוה ויפול מן הגג וימות כי אריכות ימים שהתורה מבטיחה היא לעולם שכולו טוב. מדוע הבטיחה התורה למקיים את מצוותיה להיות לו מזון וכסף והצלחה בעולם הזה. וכן נשאלת שאלה זו בענין פרשת והיה אם שמוע כמבואר.

ותשובת רבינו מנחם ריקאנטי ז"ל שאם אמנם בוודאי יקבל האדם שכרו בעולם הבא, מכל מקום **התורה מגלה לנו שהמציאות היא שהתורה והמצוות קשורות לכל העולמות ולשפע, ולכן מציאות היא שכאשר האדם מרחם על הבריות, מרחמים עליו מן השמים - עוררת את מדת הרחמנות.** דבר מציאותי

ממנו ושאינן צרותיו קשורות לא לראובן ולא לשמעון ולא לאף אחר בעולם. **כשהוא מבין זאת, ממילא נעשה לו אור, וכיון שנעשה לו אור, ממילא מתעוררת עין של מעלה לראותו** על דרך "וירא את עניינו", ודין גרמא לכלות ולבער מן העולם את מלאכי המשחית שנבראו מן החטא ואשר גררו אותו לעוד עבירות.

אכן כן, **די לו לאדם לקרות את פרשת התוכחה כדי שיפקחו עיניו ויבין שכל העובר עליו הוא מחמת התרחקותו, ובו ברגע שהדבר מתברר לו - באה ישועתו.**

היציאה מעולם החושך

דוגמא מצויה: האדם מחפש עבודה או שידוך, ופעם אחרי פעם הוא מקבל סירוב ברגע האחרון כשכבר היה בטוח שהנה הוא הולך לברך על המוגמר. בפעם השלישית הוא מתחיל להרהר - "הדבר נראה לי מוזר. חייב להיות שאחד תוקע לי רגליים". הוא מתחיל לברר ואכן נודע לו הדבר שיש מי שמקפיד להוציא עליו שם רע. מיד הוא מתחיל לזעום על פלוני - "בלי מעשיו יכול הייתי להתקבל לפני שנתיים..." והאמת, שאם יסלק את פלוני מדרכו, הכל יסודר במהרה, כי יש רק דבר אחד שגורם עיכובים לאדם (כך אומר לנו בעל ארץ צבי ומקור יסוד זה בוזהר הקדוש), והוא מלאכי המשחית שנבראו על-ידי חטאי האדם. הם המה שתוקעים רגליים לאדם. הללו סובבים את האדם מסביב וכל אימת שהוא הולך לראות הצלחה בגשמיות או ברוחניות, מיד הם דואגים להפילו.

כשהאדם יבין זאת ותתעורר בו האמונה שהקב"ה הכניסו לעולם כזה שבו הוא נעזב למקרים ולכן הוא נראה כפי שנראה, ויתפלל לה': "ראה נא בעניי, הביטה וראה את חרפתי, חזרתי והפניתי את פניי אליך,

ובכן רבי שמעון לימד אותנו שאין מדובר בשתי קצוות בלבד, כלומר, או שהאדם הוא אדם פשוט ואין לו שום שייכות לאור הגנוז, או שהוא צדיק וקדוש וצופה עתידות. לא כך הוא הדבר, אלא יסוד אחד הוא לכולם, והוא שאם האדם יקיים את בחקותי תלכו, דהיינו שיהיה עמל בתורה וימשיך ללכת בו ולא לעמוד במקום אחד, כל אחד לפי מדרגתו, לא רק יזכה לגשם כמו שנאמר ונתתו גשמיכם בעתם, אלא אף יבין איך הגשם הגיע.

זוהי הפרשה המסבירה שהקב"ה לא העלים לגמרי את סדר הנהגתו, אלא כה אמר: **אני גונז את האור בתורה, ואם תדבק עצמך בתורה, תידבק לעולם שאפשר לראות בו דברים המוסתרים מאחרים.**

פיתוח העדינות להבחין בדברים עדינים

משל למה הדבר דומה, כשאחד מדבר עם חבירו שיחת נפש, דרך יש לו לראות על-פי תנועות פניו ועיניו אם הוא מתחבר או אינו מתחבר, מקבל או אינו מקבל וכן הלאה. אין צריך להיות בשביל זה בעל מדרגה. צריך רק לעדן קצת את החושים כדי להבחין בדברים עדינים. הנה כל אחד מבין שדבר זה הוא מציאות בבריא, אלא כשהאדם תלוש מכל הסוגיא, אינו רואה בעיניו. הוא אומר לחבירו דבר הפוגע בו עד עמקי נשמתו, אך אינו שם לב לכך, כי אינו מבחין על פניו שהוא נפגע, ולכן הוא ממשיך הלאה בדרכו כאילו לא אירע מאומה. רק כשהאדם מתעדן מעט, אז הוא יכול להבחין - "אני רואה שפלוני ממשיך להראות לי פנים שוחקות, אבל נדמה לי שאין פניו כתמול שלשום... איני יודע מה אמרתי לו שפגע בו, אבל בטוח הנני שאמרתי לו משהו שאינו ראוי..." כשהאדם

הוא. חוץ מזה תקבל שכר בעולם הבא, אך כעת אין מדברים עליו. **כעת מדברים על מציאות התנהגות העולם.** אם תהיו עמלים בתורה, יגיעו לכם כל הדברים הטובים. ונמצא קושיא מעיקרא ליתא, כי פרשת אם בחקותי תלכו ופרשת והיה אם שמוע אינן עוסקות בשכר, אלא במציאות הדברים.

והאמת שיש בזה עומק יותר גדול על-פי תורת רבי שמעון, והוא **שאינו הגשמיים והרוחניות נבדלות זו מזו, שהרי יש רק מקור אחד של שפע,** וכשיריד לעולם שפע ממקור טוב, הלא הוא בא ממקור רוחני, **וכיון שכן האדם מצליח הן בתורה והן בענייניו הגשמיים,** ובכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך. אבל לא זהו השכר המוחכה לו לאדם. אלא כך הוא הסדר, **כשיש שפע, יש כל מה שצריך.** כשיש צדיק בעיר, יש לה זיוה הודה והדרה, כי הצדיק משפיע ברכה גם על סביבתו, אך לא זהו שכרו של צדיק, אלא **זוהי המציאות שכל מקום שיש רוחניות, יש כר פורה לצמיחת כל דבר טוב.**

הנה גישה זו אינה גישה לפרשת בחקותי בלבד, אלא זוהי הגישה לכל התורה והמצוות, שיסתכל האדם בזה האופן.

אור הגנוז בתורה

כעת נשלים בעוד פרט אחד את הבהירות שאנו זוכים לה על-ידי אורו של רבי שמעון. הן ידוע לכולם ושחים על כך תמיד בהתפעלות בפרט בחצרות החסידים שהצדיקים עינים צופיות להם לחזות עתידות ולראות את העומד לפנייהם בתוך תוכו וכל מה שעבר עליו מאז יום הוולדו. הנה כוח זה שרשו באור הגנוז אשר אמרו חז"ל שגנוז בתורה וכפי שהאדם מרבה לעסוק בתורה, כך נגלה לו אותו אור.

לשים לב לאותו חסרון, כי לא התנהג בביטול, וכיון שכן נסתמו עיניו. ודבר זה קיים בהרבה דברים בחיים, כגון מי שקנה דירה ולא שם לב לאיזה חסרון גדול ובגלל זה הוא הולך ומסתבך, וכן הלאה.

מאמונה לראיה חושית

רבי שמעון גילה לנו שכל דבר אם בתחילה יתחיל להאמין, בסוף יוכל לראות בחוש. תא חזי! אתה מקיים מצוה, בסוף תראה לכמה ברכה זכית בגללה. הקב"ה יגלה לך. האמנת שאם תתן צדקה זה יביא לך טובה גדולה, עשית זאת הגם שהיה לך קשה, תזכה לראות זאת בחוש, וכשתראה זאת במצוה אחת, יגררו מצוות אחרות אחריה. תראה שהקב"ה משיגח עליך, תראה הנהגה של שחר ועונש. האם תראה זאת תמיד? - מסתבר שלא. הרי תמיד מנסים את האדם. אבל לא תחיה בעולם התוכחה. בין עולם התוכחה לבין העולם דאם בחקותי תלכו יש מדרגות לאלפים, וככל שהאדם יותר מרגיש שהוא חי בהשגחה מלמעלה, הוא רואה יותר דברים. הקב"ה אומר לנו: לך בדרך הנכונה, האמן שיכולים לראות ושאינן חייבים לחיות בחושך. ואם אתה פוגש עצמך בתוך החושך, תפתח את החלון, ואני האיר לך יותר. אם אתה תדליק אש על המזבח מלמטה, אני אביא אש מלמעלה.

הבהירות שהאדם יכול לזכות לה בחייו, הבהירות שהוא יכול לזכות לה בתורה אשר תביאנו לידי יראת שמים ולאבהת ה' עד שלא יוכל לעבור עבירה, גנוז בתורת ה'. הקב"ה הביא לנו אור זה בעולם. ככל שהאדם מוסיף לקיים את בחקותי תלכו, כך הוא יכול לראות ולהרגיש זאת יותר. זוהי ההבטחה שנתן לנו הקב"ה ואור זה של רבי שמעון הועיל לנו שנוכל לממש אותו אור וליהנות ממנו.

מפתח את הרגישות לזה, לאט לאט הוא מתחיל לראות זאת בחוש.

מלמד דרדקי הלא צריך לשים לב לקשיים המתפתחים בעוד באיבם. הרי זו אחת מהצרות הקשות (ועוד חזון למועד להרחיב בזה בע"ה). פותחים ארגונים ומזילים הון רב כדי לעזור לילדים, אך הצרה היא שמגישים עזרה רק כשהקושי כבר הגיע לגודל עצום והחורבן כבר נעשה. על המלמד להבחין בקושי כשהוא מתחיל להכות שרשים, עוד לפני שהוא עולה על פני הקרקע. הקב"ה ביקש מכל אחד מאתנו שנהיה אנשים עדינים, אנשים שמבחינים בדברים עדינים.

האמת שהדבר קיים אצל כולם, אך כל אחד במה שחשוב לו. כל אחד במה שחשוב לו מפתח אותה רגישות להבחין בדברים עדינים. ולמשל, העוסקים בבגדים יבחינו בין רגע אם הבגד שלפניהם הולם את האדם או לא, אם הוא שייך ל'מאדע' החדשה או לישנה, וכהנה כל מיני הבלים. כך כשהאדם משקיע עצמו בעסק התורה, הוא מתחיל להבחין כל מה שהקב"ה מדבר אליו. אדם כזה יאמר: אתה לא ראת כלום?! בסדר! אבל התורה אומרת אם בחקותי תלכו, אם תהיו עמלים בתורה ותרצו לראות כל דבר כראיית התורה, הקב"ה יעזור לכם שתחילו להבחין בזה. אין זה שונה מכל דבר שבתורה שכאשר האדם עושה אתערותא דלתתא, נעשה אתערותא דלעילא, שפירושו שאם האדם ישתדל להבחין במה שצריך, הקב"ה יעזור לו להבחין.

נבאר זאת במילים פשוטות: יש שהאדם קיבל איזו החלטה, כגון שסגר איזה שידוך, ואח"כ הוא אומר - "איך יתכן שלא שמתי לב בתחילה לחסרון פלוני? נו! הכל משמים. כנראה נגזר עלי צער ועגמת נפש". אך אנו נאמר שיש לפעמים שהאדם לא היה ראוי

יום שני פרשת אמור - פסח שני - י"ד אייר ה'תשפ"א

מהות ההתקשרות לרבי שמעון בר יוחאי

משה קיבל תורה מסיני

בהכינונו את עצמנו לקראת יום שמחת רשב"י, הזמן גרמא להתבונן בשייכות של כל נשמת ישראל לרבי שמעון. הן מדובר בשייכות עמוקה ואמיתית, וראוי להתבונן בה כדי להבינה ולו במעט.

הנה בתורה אנו מוצאים שהקשר בין הרב לתלמידו הוא קשר אמיץ מאוד, וכך מתחיל **פרקי אבות**: "משה קיבל תורה מסיני". הקב"ה היה הרב ומשה התלמיד. אחר-כך נעשה משה הרב "ומסרה ליהושע". וכן הלאה "יהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה". סדר מסודר הוא איך התורה עוברת מדור לדור על ידי מעתיקי השמועה.

והנה יכולים היינו להבין שמדובר בענין טכני בלבד, שכן דור הולך ודור בא, וצריך שיהיה מי שיעביר את התורה לדור החדש. אולם לפי האמת הוא ענין הרבה יותר עמוק, **ועצה עמוקה הוא מפי מסבב כל הסיבות שהתורה תימסר מרב לתלמיד דווקא, כי כך הנשמות שבות להתחבר זו עם זו.**

שורש כל הנשמות אחד

הן ידוע ששורש כל הנשמות כולן אחד הוא וכולן חצובות מתחת כסא הכבוד, אלא שברדתן לזה העולם שהוא גשמי, הן מתפרדות ומתחלקות על ידי צמצום המקום כאשר כל אחד נמצא במקום אחר, ועל ידי צמצום הזמן כאשר כל אחד נמצא בדור אחר, ועל ידי צמצום הנפש כאשר כל

אחד נמצא בגוף אחר, כל אחד ונפשו המיוחדת לו, כל אחד והתכונות המיוחדות לו.

הוא אומר: בזה העולם יתכן שייפגשו שני בני אדם החרדים לדבר ה', ולא ימצאו עניין משותף ביניהם. כל אחד מהם מדבר בשפה אחרת, כל אחד מתעניין בדברים אחרים, ולכל אחד תכונות אחרות ודעות אחרות כי כשם שפרצופיהן אינם שווים כך דעותיהן אינן שוות.

אכן **התורה שניתנה לישראל במתנה, דומה במהותה לְדָבָר, כי יש בכוחה לחזק ולדבק את נשמות ישראל, ולא באופן חיצוני כפי שמדביקים היום שני חלקים שונים זה לזה, אלא באופן פנימי מאוד. כשהאדם לומד תורה ונשמתו חוזרת ומתקרבת לשורשה, באופן ממילא הפירוד שבניה לבין שאר הנשמות, הולך וקטן.**

צמצומי הגשם שבדרך כלל מפרידים בינו לבין אחרים, וכגון מה שאינו סובל איך פלוני מתנהג כך ופלוני מתפלל כך, והוא נעשה בגלל כן בכעס ובשנאה עליהם, עד שהוא מרגיש שהוא רוצה לומר להם כפי שאברהם אמר ללוט: הפרדו נא מעלי, חפשו לכם מנין אחר להתפלל בו ולא תרגיזוני יותר. כל אותם צמצומים מקורם בחומר שמכניס את האדם במסגר כלשון הכתוב "הוציאה ממסגר נפשי", ולכן כשהאדם לומד תורה, היות שהוא מתקרב לשורשו, כל אותם דברים שגרמו לו עד עכשיו לראות את עצמו שונה מאחרים, מיטשטשים והולכים, ואז הוא מתחיל לראות שהוא והם אחד הוא. ואכן **לו יצויר**

את חיותו מנותן התורה, לפיכך נעשה התלמיד קשור לרב בקשר אמיץ מאוד. וכל כמה שהתלמיד מוסיף להבין זאת, הוא נעשה יותר קשור לרבו, וקשר זה אמיתי מאוד, והוא מוסיף כח ברבו להשפיע עליו, כי הוא כמו אבר מאברי רבו וככל שהוא קשור אליו הוא מקבל כח להשפיע עליו.

גוטע ברידער קענען פועל'ן

סוד היה עובר אצל חסידים שגוטע ברידער [רעים דבקים מאחים] יכולים לפעול טוב אחד לשני. סוד על-פי קבלה היה זה, סוד אמיתי. כי כשאחים ורעים אוהבים זה לזה באהבה אמיתית, זאת על ידי שכל אחד נותן לשני ומחזקו בכל מיני חיזוק, נופלים המחיצות המזויפות שביניהם, ואז ממילא הם יכולים להשפיע זה לזה. זה היה הסוד: כשגוטע ברידער יצליחו להסיר את המחיצות שביניהם, אז כפי שהאדם יכול להכניס חיות בעצמו ובאברי גופו, כן יוכלו המה להכניס חיות זה אצל זה.

כעין זה פירש האדמו"ר רבי אברהם מסטריקוב זיע"א מה שנאמר בפרשת שלח "ויקרא משה להושע בן נון יהושע", ופירש רש"י: "התפלל עליו י-ה יושיעך מעצת מרגלים". כי הנה השאלה נשאלת מדוע לא התפלל גם על שאר המרגלים שיינצלו מעצה זו. ובתרגום יונתן נמצאת תשובה לשאלה זו, וזה לשון התרגום: "וכדי חמא משה ענוותנותיה, קרא משה להושע בר נון יהושע". פירושו: כאשר ראה משה את ענוותנותו של הושע, אזי קרא לו יהושע לאמור י-ה יושיעך מעצת מרגלים.

פירש האדמו"ר מסטריקוב: אין זה סתם ענין של ענווה, אלא עניינו שכדי שתהיה השפעה לתפילת הרב על תלמידו, צריך התלמיד שיקטין עצמו בפני הרב ויתקשר

שכל בני ישראל מדבקים עצמם בתורה לגמרי, היה חילוקי הנשמות מתבטל, ולא זו בלבד שהיה נעשה התיקון השלם, אלא העולם הגשמי אף היה מתבטל. הן אפילו לאחר ביאת המשיח העולם הגשמי עדיין יהיה קיים ויהיו חילוקי נשמות, שהרי יהיו אז כהנים לויים וישראלים. אך לא יצויר שיהיו כולם מתדבקים לגמרי בתורה, כי אז לא היה נשאר שום חילוק בין הנשמות.

חיבור נשמות הרב והתלמיד

כעת נבין בענין הרב והתלמיד, שעל ידי שהרב משפיע מתורתו לתלמידו, נעשה קשר הדוק בין נשמותיהם, קשר עמוק של אהבה, וכפי שמבואר הרבה בספרי החסידות בדברם בענין התקשרות לצדיקים, שבלב התלמיד מתעוררת אהבה גדולה לרבו, זאת מפני שהוא מרגיש שהוא מקבל את חיותו מרבו והוא נמשך אחריו.

אמור מעתה: בעוד בתחילה דיברנו בענין ההתדבקות לתורה באופן כללי, שכאשר בני האדם מתדבקים בה הפירוד ביניהם מתבטל, הרי שכעת אנו מדברים באופן פרטי כאשר הרב מחיה את תלמידו שאז מתחברים שתי הנשמות זו בזו ואומר לדבק טוב. וכיון שהתלמיד מתדבק ברבו, ורבו ברבו, והוא ברבו שלו, נמצא שבסוף כולם נעשים דבוקים זה בזה עד לנותן התורה שהיה רבו של משה. ולמשל, כשהאדם לומד את פסוקי התורה בחיות, הוא מתדבק במשה שמסר לו את התורה, ועל ידי משה הוא מתדבק בהקב"ה רבו של משה.

אמנם בסופו של דבר ירגיש האדם שהוא מקבל את חיותו מהקב"ה, אבל הדרך להרגיש כך עוברת תמיד מהרב, כי בלי הרב לא היה האדם מרגיש מעולם שהוא מקבל את חיותו מהקב"ה, וכיון שהרב המשיך לו

אינך רוצה?" השיב רבי מאיר: "אינני צריך לעולם", בהתכוונו שיש לו ב"ה פרנסה בהרחבה. השיבו רבו: "אבער די וועלט דארף דיר" [אבל העולם צריך לך], שאל ר' מאיר: "וכי רבנות לעמבערג מצפה לי?" אמר לו רבו: "אם לא לעמבערג, יהיה סמוך ללעמבערג". וכך הוה, לא עבר שבוע וחצי וכבר באה משלחת מהעיירה גלינא הסמוכה ללעמבערג. נסע לרבו והביע בפניו את התפעלותו על רוח הקודש שהופיע בבית מדרשו. הגיב לו רבו: לא! דאס קענען גוטע ברידער אויך [את זאת יכולים גם אחים ורעים לפעול]. באותו מעמד היה נוכח גם המשב"ק רבי צבי הירש ראפיארט ז"ל^ה, ושאל בדרך בדיחותא: אם כן מי שצריך לישועה יגיש ענינו לחבירו הטוב להתברך על ידו בלב שלם ואז ברכותיו יתקיימו, כפי שהרבי אומר, ולא יהיה עוד צורך בטלטולים מרובים ובטירחה יתירה כדי לבוא לאדמו"רים כדי להיושע בעניינים גשמיים. השיבו הרה"ק: **כדי להיעשות חבר וידיד נאמן עד לברך אותו בלב שלם, באופן שיתקיימו הברכות, מוכרחים להגיע לאהבת ישראל אמיתית, ובכדי לבוא למדריגה כזאת צריכים מקודם להיעשות רבי.**

רעיון עמוק הוא עד מאוד. הרה"ק מטשארטקוב נתכוון לומר בזה שהכל תלוי עד כמה הנשמות קשורות זו בזו. **כששתי נשמות קשורות זו בזו, יכול האחד להתפלל על השני ולהמשיך לו ישועה.** אלא שכדי שיווצר קשר אמיתי בין שתי נשמות, מוכרח הדבר שיהיה האחד משפיע והשני מקבל, כי **הקשר העמוק והאמיתי נעשה רק כשהתלמיד מקטין עצמו לרבו ומרגיש שאת כל חיותו הוא מקבל ממנו.** וכפי שאמרו חז"ל שהגם שהאב נתן לבנו את גופו, צריך הבן להחזיר את אבירת רבו

אליו עד שתהיה ביניהם התקשרות נפש בנפש. כשמשה רבינו ראה את יהושע מקטין עצמו לפניו, הבין שעליו יוכל להשפיע, לכן התפלל עליו שייצל מעצת מרגלים, מה שאין כן שאר המרגלים שלא הקטינו עצמם כמותו.

בדרך משל: יש לך מגיד שיעור שיש שלושים תלמידים, כמה מהם יושבים ומציירים ציורים, כמה מהם מביטים על השעון בכל עת לראות כמה זמן נשאר לסוף השיעור, יש מי שמכין את הקפה למגיד שיעור, ויש מי שמבין כל מילה שניה מדברי המגיד שיעור. אך יש תלמיד אחד שמקבל בשקיקה כל מילה היוצאת מהמגיד שיעור והוא מרגיש שכל כח הבנתו קיבל ממנו. כל כמה שהתלמיד מקבל יותר מרבו, כך הוא נעשה יותר קשור אליו, ואפילו לאחר עשרים שנה ימשיך להיות עמו בקשר כי לא יוכל להתנתק ממקור חיותו, וכשהתלמיד מרגיש כך, מוסרות המחיצות בינו לבין רבו, וממילא יכול רבו להתפלל עליו. משה רבינו ראה על יהושע שהוא מקבל אמיתי ולא מש ידו מתחת ידו, אמר: אם כן אוכל להתפלל עליך שלא תיכשל בעצת מרגלים.

הרבי הוא גוטער ברודער אמיתי

על הגאון **רבי מאיר שפירא** זצ"ל מסופר שבתחילת דרכו מיאן להקשיב להצעות משרת הרבנות בקהילות ישראל. לאחר שמעריציו לחצו עליו קם ונסע לרבו הרה"ק **רבי ישראל מטשארטקוב** זיע"א בלוויית חותנו הרה"ח רבי משה ברייטמאן ע"ה. בהיכנסם יחד לקודש פנימה והציעו לפניו השאלה, השיב הרה"ק מיד בחיוב. הגיב על כך חותנו, אבל חתני איננו רוצה בכל העניין. שאל אותו הרה"ק: "מאיר'ל, למה

ה. ראה לדוגמא לקוטי הש"ס להאר"י הק' ז"ל תחילת מס' שבת.

נשמתו לאותו רב, וממילא ירגיש את שייכותו וחיבורו להקב"ה, כי הרב רק לימדו עד כמה הקב"ה אוהב אותו.

ובכן, על ידי גילוי זה שהתנא האלוקי רשב"י הביא לכל מילה בתורה בהסבירו מה נקרא יהודי, יצק רשב"י דבש על כל אות מאותיות התורה. אם יהיה האיש עובד ובעל מדרגה ופרוש מהבלי העולם הזה, הלא ימצא מטעמים נחמדים כל-כך בתורת רשב"י ותיקוד אשו בקרבו באהבתו יתברך. ואם עדיין לא יהיה האיש במדרגה זו, הלא רשב"י הוריד את האור אפילו לפחותים. ואפילו לא יהיה לאדם שום שייכות לפנימיות התורה, להבין את סדר העולמות ואת טעמי המצוות על פי פנימיות התורה, הלא גילה לו רשב"י מה נקרא יהודי. עלה בידי רשב"י בגודל קדושתו, להוריד את אורו הגדול לכל יהודי באשר הוא שם, וכך הוא ספר הזוה"ק הבלול מדברי אגדה שכל אחד יכול להבין עכ"פ את פירוש המילות שלהם, עם דברי קבלה העמוקים מאוד מאוד.

רחימותא דרחים קוב"ה לישראל

זה שאנו יכולים היום לבטא את אהבה הגדולה שיש להקב"ה לבניו, הלא נזקף הוא לזכות הזוה"ק. וכך איתא **בזוה"ק** (פרשת שמות): **אלמלי הווי ידעין בני נשא, רחימותא דרחים קב"ה לישראל, הווי שאגין ככפיריא למרדף אבתריה** [אם בני אדם היו יודעים האהבה שאוהב הקב"ה לישראל, היו שואגים כאריות לרדוף אחריו להתדבק בו]. וכן כל היסודות שאנו מכירים מספרי החסידות, כולם נובעים ממקור קדוש זה.

כוחו של הרב לצמצם דיבורי תורה קדושים כאלה ולהוציאם באופנים כאלה שהיהודי הפשוט יוכל להבינם ויתלהב מהם, גורם לכך שהיהודי הפשוט יוכל ליטול

קודם לאבידת אביו, כי רבו מביאו לחיי העולם הבא נותן לו מבט נכון בתורה, מבט נכון ביהדות, הסתכלות אמיתית על שבת קודש, על יראת שמים, ומפני כך הוא מרגיש קשור אליו עד מאוד.

והנה ככל שיוסיפו דברי תורתו של הרב לחדור יותר עמוק בלבו ומוחו של התלמיד, כך ילך הקשר עם תלמידו ויתחזק, כי ירגיש שדברי הרב מדברים לנשמתו ומחיים אותו פשוטו כמשמעו. יכולים לראות זאת לפעמים, בדרך משל, כאשר יש לרב 'חוש הומור', שעל ידי זה מתעוררים בתלמידו הרגשים של שמחה ותענוג, וכשמוחו ולבו נפתחים לרווחה, דברי התורה חודרים בהם עמוק עמוק. וכבר אמרו כן **חז"ל** על רבה שהיה פותח את שיעורו במילתא דבדיחותא כדי לפתוח את לב תלמידיו באופן שדברי תורתו יחדרו לאחר מכן עד לשיתין.

אור היקוד הם יוקדים

עד כאן ההקדמה, ומכאן - נקפוץ אל תוך מדורת אש ל"ג בעומר, אשו של רבי שמעון בר יוחאי.

בני ישראל יודעים שהתורה היא חייהם ואורך ימיהם, היא הכל בשבילם, היא הצלחתם בגשמיות וברוחניות, והיא מקור לכל שפע שיכול להגיע אליהם בזה ובבא.

כשאדם אומר ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך, הוא יודע שאם יעשה כן, טוב יהיה לו בעולם הזה ויתארכו ימיו בעולם הבא. וכן כשהוא אומר והיה אם שמוע תשמעו, הוא יודע שאם יקיים מה שנאמר קודם לכן בפרשת ואהבת, יתקיים בו ואספת דגנך ותרושך ויצהרך. אך עדיין אינו מרגיש כל זאת בלבו, ורק **הרב המשפיע עליו יכול להחדיר פרשת קריאת שמע בלבו עד שיתחיל להרגישו ממש. כשיתחבר לרבו, הוא ירגיש את שייכות**

באופן כזה, במתיקות כזאת, לראות איך המצוות פועלות ואיך הן מדברות לכל אחד ואחד. שיבין את חשיבותו, שיבין את גדלותו, שיבין שאין כדאי לו להתלכלך נשמה גדולה כזו...

חס ושלום שתשתכח תורה מישראל

זהו רבי שמעון! השואל אתה איזו שייכות יש לך לרבי שמעון?! הלא כל חיזוק שיש לו בדורותנו, מקורו ברבי שמעון, וכן הוא להדיא **בגמרא** שרבי שמעון פעל באמירתו "חס ושלום שתשתכח תורה מישראל", שיתעוררו לבותיהם של ישראל בכל דור ודור ויתלהבו לכבודו יתברך.

הגעו עצמכם! היתכן בדור חשוך כזה להחזיק את עצמנו בחום ובחיות?! הלא כשמסתכלים על אלו שאינם עוסקים כלל בתורת רשב"י וראים איך בקושי רב יש להם איזו שייכות לתורת ה'. הם אמנם באים לבית הכנסת להראות נוכחות ואף שומרים את השבת, אבל הכל נעשה בקרירות וביבשות העצמות. אמנם כן, היתכן שבדור קר מזג כזה יהיו עדיין בני אדם שיתלהבו בקדושת השבת ונפשם תוקד כיקוד אש בקיימם מצוה ממצוות ה'?! הלא מפליא לעשות הוא. אכן רשב"י הוא זה שפעל לנו כזאת. איננו קולטים זאת, אבל זהו האמת, שהרי כל דיבור וכל יסוד שנמצאים בידינו מספרי הצדיקים, מקורו בתורת רשב"י.

רב שכל חכמתו הימנו

לכשנתבונן נראה דבר פלא, אם יהיה לו לאדם בצעירותו, כגון בתקופת בחרותו בישיבה קטנה, איזה רב שהוא קונה ממנו רוב חכמה, הגם שבשעתו יהיה להוט אחריו ואף יזכור את אהבת נעוריו בעת חתונתו ויזמינו בהזמנה אישית ואף ירקוד אתו בריקוד נלהב באשר הוא העמידו על רגליו,

חיות. הן זהו עבודת הרב המוסר את התורה לתלמידיו, וכרש"י ובעלי התוספות בשעתם. האדם יודע עד כמה גדול מעלתו של דף גמרא, אך אינו יודע מה לעשות שהרי אינו מבין מה כתוב בדברי הגמרא. מגיעים רש"י ותוספות ומסבירים אותם בכזה מתיקות, בכזה חיות. מעתה ירגיש האדם שהגמרא מדברת אליו, מה שלא הרגיש כן בתחילה. זה נקרא רב.

וכשהאדם מוצא ספר חסידי שמתייחס למצבו הפנימי ואומר: אל תתייאש! יש סוגיא בתורה שעוסקת במצבך, והוא חוזר על דיבורים אלו שוב ושוב ונוטל מהם חיות ומשנה דרכיו. וכפי שהיה באחד מן המקשיבים ששמע את דברי ה"מאור **ושמש**" בביאור הפסוק: "ועבדתם את ה' אלוקיכם וברך את לחמך ואת מימך והסירותי מחלה מקרבך", כי הנה יש לתמוה מה זה שפתח בלשון רבים "ועבדתם" וסיים בלשון יחיד "וברך את לחמך וגו'", ביאר ה"מאור ושמש" שכוונת התורה שאם יקפיד האדם להתפלל במנין איזוהי עבודה שבלב זו תפילה, הקב"ה יברך את לחמו ואת מימיו. כששמע כזאת, שינה אותו יהודי את סדר יומו לגמרי כדי שיוכל להתפלל שלוש פעמים ביום במנין, ומיני אז נפתחו לו אוצרות השפע ואינו יודע מחסור. אותו יהודי מתייחס מאז אל ה"מאור ושמש" כאל רבו, שהרי הוא זה שהאיר את חייו, בזכותו יש לו רוחניות ובזכותו יש לו גשמיות, ועורך סעודה בכל שנה ביומא דהילולא שלו.

זה נקרא רב! הלא דיבורי התורה כתובים בפרשת משפטים, אבל צריך היה לרבינו ה"מאור ושמש" שיצוק דבש על כל אות מאותיות הפסוק ויגלה את הפירוש הטמון בו.

רשב"י הגיע והסביר כל מצוה שבתורה

אין רוקדים על עשר חתונות, כי כשעושים כן, אין זוכים לאותו קשר הדוק שבין הרב לתלמיד, וממילא אין יכולים לזכות לכל אותו שפע שמגיע מן הרב לתלמיד.

אתה שואל את האדם איזה ספר חסידי הוא לומד, והוא עונה שאינו יודע. הוא אמנם קורא עלונים שונים המלקטים מכל הבא ליד, אך מעולם לא למד ספר אחד מהחל ועד כלה להתחבר לאותו צדיק ולמשמש בדבריו למצוא בהם כל מיני טעם. בשום ירצייט אינו מרגיש שזה רבו, עד שייחשב לו אותו יום כיום שמחה והשתטחות. כי הכל אצלו רק לפי הרוח הנושבת ברחוב. אם כולם נוסעים לציון פלוני גם הוא נוסע. מה השייכות שלך לאותו צדיק? איני יודע, אך שמעתי שאפשר לפעול שם ישועות, ובמקרה אני זקוק עכשיו לישועה, לכן אני נוסע...

לא זהו הכח הגלום בקשר שבין הרב לתלמיד. אם תבחר לך צדיק אמת שיתלוה אליך כשאתה בן חמש וכשאתה בן חמש עשרה, כשאתה בן עשרים וחמש וכשאתה בן שלושים וחמש, תתחבר לאותו צדיק והוא יהיה לך לרב שממנו תינזק את חיותך לעולמי עד.

לא מפני שאינו מחזיק מצדיקים אחרים ח"ו אינו פונה אליהם, אלא להיפך, מפני שהוא מחזיק מהם ומבין את גודל ערכם, לכן הוא נשאר במקומו ושואב ממנו חיותו, ולומד את הספרים השייכים לאותו מקום, ונוסע לקברי הצדיקים של אותו מקום. סופו של דבר, אינו מתהלך כמבולבל, שהרי הוא יודע מהיכן הוא יונק את חיותו. אזי הצדיקים יכולים להשפיע לו טובה וסייע בעדו, ודבר זה אין לו הפסק כפי שאמרו הצדיקים שבעיקר צריך האדם לצדיק בשביל העולם העליון.

ככל שיעבור הזמן והטרדות יתגברו עליו ויזדקק לחיזוקים אחרים בתורה כדי להחזיק את עצמו בחיים בתור בעל הבית בעמיו, הרגשותיו לא יהיו עוד כלפי רבו זה כפי שהיו בתחילה, ואע"פ שעדיין יזכור אותו ויזמינו לשמחותיו, לא יהיה זה כי אם בגדר זכרון בעלמא.

ובכן, מהו הדבר שנשתנה אצלו? התשובה היא שמה שנשתנה הוא חלקו בתורה, כך שמהיום הוא זקוק לדברי תורה אחרים. בתור בחור היה לו הדבר החשוב ביותר להבין פשט בתוספות, ואם עד שהגיע למגיד שיעור זה, לא זכה להבין פשט בתוספות וכמעט שנתייאש והלך לו, הרי שבהגיעו למגיד שיעור זה, הלה הראה לו פנים מאירות ושוחקות, והודות לסבלנותו, התחיל להבין פשט בתוספות ונעשה מהמובחרים בישיבה. בטוח היה מאז שזה האיש שהשלים לו את כל צרכי נפשו, שהרי בזכותו זכה להצליח בישיבה ולקבל בבוא העת שידוך טוב.

אך לאחר מכן, כשבנה את ביתו והוצרך לעצה טובה בענין שלום בית, לא היה מוצא מעתה תועלת ברבו זה, ומעתה הוצרך ללכת לרב אחר אשר הוא זה שהעמידו על מקומו. וכמו כן בהמשך חייו כשהוצרך לדעת איך אפשר להשאר יהודי חסידי כשעובדים על המחיה ועל הכלכלה, הוצרך לרב אחר. נמצא שחיותו בהמשך הגיעה ממקומות אחרים, פעם לקחה ממקור זה ופעם לקחה ממקור אחר, והיות שלקח את חיותו ממקורות שונים, אינו מרגיש מעתה שיש לו רב מסוים שממנו כל חיותו, כי המקורות מתחלפים.

לו חכמה ישכילו זאת

אולם אצל החסידים הקפידו להצמד לרב מסוים שממנו יונקים את כל החיות.

המחובר לטהור טהור

וכבר כתב בספה"ק **"תפארת שלמה"** (פרשת צו) בענין מה ששנינו במסכת זבחים שהעור והטלפיים והקרניים לבדם אינם עולין על המזבח, אך עם לא פירשו עדיין מן הגוף, הם עולים יחד עם הגוף. זה בא לרמז שאף אם האדם עצמו מחמת מעשיו אינו ראוי לעליה, כל שהוא מחובר לצדיק הוא עולה עמו כי כל המחובר לטהור טהור.

כל שהיה קשור לאותו צדיק וינק ממנו את חיותו, והיה נהיר ובהיר לו בכל עת שהוא מחובר להקב"ה דרך צינור זה, הוא זוכה לעליה יחד עם הצדיק.

הסיבה שרבים אינם מרגישים שייכות לרבי שמעון, היא מפני שהפסיקו ללמוד תורת רבי שמעון. פעם שמעו יסוד אחד מרבי שמעון, אחר כך סגרו את הספר, ורק כעבור שנה לקראת ל"ג בעומר שבו ופתחו את הספר למצוא איזה חיזוק לרבע שעה, ומיד המשכו בדרכם. הם לא התקשרו אף פעם עמו להחשיבו כרב.

ער קען מיר און איך קען אים

תורת רשב"י מלווה את האדם החל מהרגע הראשון שהוא בא לעולם, ועד סוף ימיו ואפילו בעולם האמת. רבי שמעון הלא הסביר כל חלק מחלקי התורה. כל כתבי הארז"ל, כל ספרי החסידות הבאין אחריהם המאירים כל מין יצר השייך בעולם ומזהירים כל מצוה ממצוות ה', כולם מקורם ברשב"י שגילה את פנימיות התורה.

יש מי ששמע בילדותו טעם מצות לולב מהמלמד שלו, וכשגדל שמע טעמים יותר עמוקים על-פי קבלה מרב אחר שמצא לו. בעקבות כך עזב את מלמדו הראשון, כי הרגיש שאינו זקוק לו יותר, שהרי עכשיו

מצא רב המתאים למידתו... מדוע אבל עזבת את רבי שמעון כשזקנת? מדוע עזבת את הדרך כפי שרבי שמעון מסביר את התורה? הלא דבריו נובעים כמעייין ואין להם גבול! יש לו תלמידים ותלמידי תלמידים. הן לכל קושי שנמצא בעולם נמצא תשובה ופתרון בספרי החסידות. האמן נא שרבי שמעון הוא רבם של כל רבותינו. כך הרגישו הצדיקים בכל הדורות, כך היו אומרים במילים מפורשות, וכך היו מתייחסים לל"ג בעומר כיום חג.

וכיון שזהו רבם בוודאי אפשר לפעול ביום זה, כי יש לנו שייכות עמו, ומעין מקצת דמקצת ממה שאמרו הצדיקים "ער קען מיר און איך קען אים" [הוא מכיר אותי ואני מכיר אותו], שהרי ממנו אנו חיים.

בין התקשרות אמיתית למוזייפת

אין לנו להסתכל על ההתקשרות לרבי שמעון כדבר זול שאפשר לעשותו על ידי נדבת ח"י רוטל וכדו'. לא יתכן שבמשך כל השנה כולה יסיח את דעתו מרבי שמעון, ורק בהגיע ל"ג בעומר כשירצה להרגיש שייכות עמו, ידחוף עצמו בתוך המערה ויאמר שם כמה שורות בספר הזוהר ובכך ייצא ידי חובתו.

מי שעושה כן, סימן הוא שהוא מרגיש שעליו למצוא שייכות עם רבי שמעון, אך אינו יכול למששה כי הוא רחוק ממנה. דומה הוא לאותו חסיד שמשוקע בעסקיו ואין לו לא תורה ולא תפילה ולא עבודת ה', ואחת לשלוש שנים הוא בא אל רבו, וכדי שלא ירגיש שם כנטע זר, הוא תורם ביד נדיבה כדי ששמו יופיע בחדר הקפה וכדו' ויתנו לו מקום של כבוד.

הלא חסיד זה אינו מרגיש שום שייכות. ומאידך, אותו חסיד שצועד בבטחה בדרכו

התלמיד לרב, יהיה נזהר מטבע הדברים ללמוד כל השנה את תורת רשב"י ולמשמש בה תדיר, וממילא כשיגיע יום ל"ג בעומר, לא יצטרך לשום חיזוק. הוא יוכל להמשיך בסדרי לימודו כרגיל עד יום ל"ג בעומר, **וביום ל"ג בעומר יתלהב כמו מעצמו, שהרי הוא יודע ומרגיש שזהו רבו ושממנו הוא יונק את חיותו...**

של אותו צדיק ודברי תורתו משמשים אותו כתמרורים בכל אשר הוא פונה, כי הוא כשרק דורך על מפתן בית מדרשו, הוא מרגיש תיכף ומיד שזהו מקור חיותו, וזאת למרות שאין לו מה לתרום לבית המדרש.

מי שיודע ומבין את עומק הקשר שבין

יום שלישי פרשת אמור - ט"ו אייר ה'תשפ"א

אור תורתו של רבי שמעון בר יוחאי

לגולה עמוקות בדין

דהוא ראשי תיבות בש"ן, ואזי הדינים נמתקים. ע"כ.

אכן רשב"י גילה את סודות התורה, ולכן הוא יכול לפטור את כל העולם כולו מן הדין. וכן אנו מוצאים פעמים הרבה בזוהר שלרבי שמעון היה כח כביר להכרית את המקטרגים. כל פעם שהשטן ביקש להפוך את העולם על פיו, נעמד כנגדו רבי שמעון ועיכב בעדו.

ואנכי לא כן עמדי

אולם הרה"ק מקאמארנא הוסיף שם דברים, וזה לשונו: והנה הבנתי מדברי קדשו של אחי הנ"ל, שדוקא על ידי פנימיות התורה נמתקים הדינים, ואנכי לא כן עמדי, רק כשיתחדש איזה דבר בגמרא ופוסקים גם כן הדינים נמתקים, והיינו מטעמא דידוע דאורייתא מגבורה עלאה קא נפקי, והיינו מבינה, ושם דינים נמתקים בשרשם. והנה כשאדם מחדש איזה דבר, הוא בחינת בינה, שהבין עכשיו דבר שלא היה מבין מקודם, ונמתקים על ידי זה הדינים מישראל.

כמה נפלאים דברי הרה"ק מקאמארנא! כי מדבריו שמענו שלא זו בלבד שאין צריך להגיע לגילוי פנימיות התורה דווקא בשביל המתקת הדינים, עוד זאת אנו רואים שגם כשמחדש איזה דבר, אין צריך שיהיה חידוש

להרה"ק רבי צבי הירש מזידיטשוב זיע"א המכונה 'שר בית הזוהר' היה אח ושמנו הרה"ק רבי אלכסנדר סנדר מקאמארנא זיע"א אבי הרה"ק רבי יצחק אייזיק מקאמארנא זיע"א, והיו שני האחים הקדושים מרבים לעסוק בתורתו של רשב"י הלא היא פנימיות התורה, ובזה סללו דרך בעבודה לצאצאיהם אחריהם לבית זידיטשוב וקאמארנא.

והנה בספר "זכרון דברים" להרה"ק רבי אלכסנדר סנדר מקאמארנא^א (ד"ה משה) מצאנו יסוד נפלא, וזה לשונו: נראה על פי אשר שמעתי אחד קדוש מדבר, הוא הרב הגדול מו"ה שמעון אשכנזי מדאברמיל^ב פירש על מה שנאמר בפייט "לגולה עמוקות בדין", היינו כשהקב"ה רואה ח"ו שדינים מתגברים על ישראל, הוא מתחיל לגלות רזין דאורייתא והדינים בטלין.

ואמר אחי הרב הקדוש מוהר"צ [מזידיטשוב זי"ע] ואת גולן בבשן למנשי (דברים ד, מג), כלומר - אם רואה הקב"ה שהשטן מתחיל לנטות כלומר להשכיח זכותן של ישראל, ויהיה פירוש למנשה כמו נשני אלוקים את כל עמלי (בראשית מא, נא), אזי הקב"ה ברוב רחמיו מגלה נ' שערי בינה

א. הבא על החתום על מכתבי קודש של הרה"ק רבי דוד משה מטשארטקוב זי"ע.

ב. גדול בתורה בנגלה ובנסתר, בנו הרה"ק רבי יצחק אייזיק זי"ע העיד עליו שהיה לו לב שורף לעבודת הש"ת. מתלמידי ה'חזוה' מלובלין ושל אחיו הרה"ק מזידיטשוב זי"ע. אחיו הק' מינהו לשמש ברבנות בכמה קהלות.

חדו חצדי חקלא

ואמנם אחר כל הדברים האלה בספר "זכרון דברים", מופיעה הגהה מבנו הרה"ק רבי יצחק אייזיק מקאמארנא, זה לשון קדשו: ואני השפל יצחק בנו, בעצמי שמעתי מפי מורי דודי הקדוש (הרה"ק רבי צבי הירש מזייטשוב) כי בודאי המתקת הדינים הוא בכל דברי תורה בפשט להמית עצמו, לעיין היטב בדיוק אפילו בלא חידוש, וכן בכל הדברים, אבל להכרית המשטינים ומקטרגים והקליפות אי אפשר בלתי רזין דאורייתא הנקראין מחצדי חקלא.

הנה בדבריו אלו מצאנו יסוד גדול ביהדות אשר על ידו נוכל להבין מהו כוחו של רשב"י להכרית את המקטרגים. יסוד הדברים הוא שאין אנו משיגים מה נעשה בשעה שהאדם מחדש איזה חידוש בתורה. יתכן שיחפש האדם אמרת שפר על הפרשה כדי שיהיה לו מה לומר בשולחן השבת, והוא עצמו לא יעלה בדעתו שאם על ידה יזכו היושבים על השולחן להבנה חדשה בעבודת ה', הרי שכח עצום ונפלא נמצא בה ואין לתאר ואין לשער מעלתה.

בתחילה נגדיר את היסוד: כשהתנוצצה במוח האדם הבנה חדשה בתורה, אפילו תהיה אותה הבנה פשוטה ביותר, נעשה באותו רגע גילוי אלוקות, שהרי הביא דבר תורה שהיה עד עכשיו בהעלם - לידי התגלות. וכיון שנעשה גילוי אלוקות, הדבר פשוט שהקליפה מתבטלת, כי הקליפה באה מן החושך וההסתר, וכשנעשה גילוי אלוקות, היא מתבטלת.

התנוצצות השכל במוח - משל ונמשל

משל להסביר עד היכן הדברים מגיעים: גד הוא בחור עם כשרונות נדירים. הוא

מרפסן איגרא המיישב שלוש סתירות ברמב"ם, אלא כל שהבין איזה דבר חדש בתורה, דבר שלא הבינו מקודם, הגם שחבריו הבינוהו מיד ואינם רואים זאת כחידוש, נמתקים על ידי כן הדינים מישראל.

הקב"ה חדי בפלפולא

ומוסיף הרה"ק: ועוד הקב"ה חדי בפלפולא, ובשעת חדוה אין דין לישראל, כן נראה לי בכוונת אותו הצדיק נשמתו עדן.

ובענין מה שהזכיר מאמר החכמים הקב"ה חדי בפלפולא, יש להביא את דברי הגאון "חיי אדם" בהקדמתו, שאין הכוונה דווקא לפלפול של גג על גג, וממשיל זאת למי שיש לו תינוק בן שנתיים, שהגם שהוא משתעשע עמו כל פעם שהוא מוציא איזה דבר חכמה מפיו, אין תענוגו מתקרב לאותו תענוג שיקבל ממנו כשיגדל ויהיה לאיש ויראה אותו עולה וגדול בתורה וביראת שמים ובכל מידה נכונה, והנחת רוח שתהיה לו אז, תהיה פי אלף מאותה נחת שהוא מקבל ממנו עכשיו.

אף בענין הלומד כך הוא, כי אם אמנם הקב"ה שמח בפלפולא, אבל אין זה רק כמו שהאב משתעשע ושמח כשמדבר בנו איזה דבר חכמה, אבל אין זה תכלית אהבתו לבנו... אלא בוודאי עיקר רצונו יתברך שיידיע מצוות התורה.

עכ"פ יסוד הרה"ק מקאמארנא אחד הוא, שעל ידי שמחדש אדם איזה חידוש בתורה, הוא משתיק את המקטרגים משתי סיבות: א. משום שהוא ממתיק הדינים בשורשם. ב. משום שהוא גורם לשמחה בשמים, ובשעת חדוה אין דין לישראל.

**קומי נא התעוררי נא בעד הנפש
חינה**

יש ושואלים את האדם איזה מין אדם הוא, והוא עונה: אני איש רגיל, פעם עולה ופעם יורד, פעם אני קם בזמן ופעם לא...

הנה מי שמשיב כך, סימן מובהק הוא שהשכל עדיין לא נכנס אצלו, כך שאינו מרגיש שאם לא יתאמץ יותר מדי יתהפך העולם. יתכן שהדבר נובע מיאוש, ויתכן שהוא נובע מחוסר אמונה שיוכל להגיע למדרגה גדולה, ויתכן גם שהוא נובע מהרגשתו שדי בכך בשביל להיות יהודי, ואין צריך לעבוד יותר מזה.

יש מציאות שבה **אור התורה מאיר בשכלו של אדם**, ואז הוא שומע את התורה אומרת לו: **התעורר נא! אינך יודע מה מחכה לך! אינך יודע אלו תענוגים נמצאים בתורה! פתח נא את מוחך והתחל לעבוד כמו שצריך**. כשאתה משתטח על ציון הרשב"י תבקש מהקב"ה שיעזור לך להשתנות ולהיות מאתה אדם רוחני, ואז לא תצטרך לבקש על עניינים גשמיים, כי כשהשינוי יתחולל בך לא יחסר לך מאומה...

התנוצצות השכל כיצד?

יש הבנה שחסרה לנו, **וכשאותה הבנה מתנוצצת במוח, נתגלית בה האלוקות שבתורה, וכשזה נעשה, נעשית התגלות אלוקית בעולם**, והרי מפני כך הוא נהפך לאדם אחר, כי הוא מכיר את מי שאמר והיה העולם. אם הוא סובל למשל מנסיון הכעס וכל מה שהוא עושה אין עוזר לו, כשאורו של הקב"ה יאיר במוחו, ממילא לא יבוא לידי כעס, ולא מפני שהבטיחו לו כסף אם לא יכעס, אלא משום שנקלט לו במוחו היטב למה אין על מה לכעוס.

עצמו אינו משים לבו לכך, כי הוא נולד אתם. אבל הוריו ומוריו שמים לבם שמדובר במוכשר בלתי מצוי. ברם, חסרון אחד יש לו לגד, הוא מתנהג כילד קטן ומבזבז את זמנו לריק. אין הוא בחור רע בכלל, אבל את כשרונותיו אינו מנצל.

מתיישרים עמו הנוגעים בדבר ואומרים לו: דע לך בחור יקר! קיבלת מן השמים כשרונות מבורכים, מתנות נפלאות, יכול אתה לנצלם כראוי ולהגיע להשגים כבירים. חבל שתבזבז את זמנך בשביל מריבות ושעשועי ילדים.

מה לעשות והוא עדיין עלם צעיר, בקושי בן י"ד. הוא אמנם שומע את הדברים ומתיישר ללמוד בהתלהבות. אך אין עוברים עשרים דקות, ושוב הוא מתחיל להשתובב עם חבריו. מתברר שמישהו הזיז לו את שולחנו, ובוזה היה די להחזירו לסורו.

שוב מתיישרים לדבר עמו, והפעם כבר עושים לו מבצע ומבטיחים לו שיקנו לו איזה ספר וכדו'. אך אינו מבין. הולכים להתייעץ עם מחנכים מהשורה הראשונה, והתשובה המתקבלת היא, שאין מה לעשות, יש להמתין בסבלנות עד שיגדל מעט, ואז יוכל להבין בשכלו במה דברים אמורים והשינוי יתחולל בו...

הנה אותו יום ששכלו של גד יגדל כדי מידתו והשינוי יתחולל בו להבין באמת ששום דבר אינו חשוב יותר מלימוד התורה, יהיה יום חג בשבילו, ובדרך כלל יזכרנו במשך כל ימי חייו.

כשהשכל נכנס למח, יש לו כח לשנות את האדם מן הקצה אל הקצה, ומהות אותו שכל היא הבנה בתורה. שהרי התורה מדברת אל האדם תדיר ודיבוריה מרחשין בפיו כמה פעמים ביום בעת אמירת ק"ש וכדו', אלא שהאדם אינו קולט אותם במוחו.

הוא מבינו בהבנה יותר חזקה משהיתה לו עד כה, וכיון שכן הוא יחליש יותר את כח הקליפה.

כך לימדנו רבי שמעון בר יוחאי בזוה"ק, שחילוק גדול יש בין המקיים את המצוה מתוך הבנה על פי נגלה, לבין המקיים את המצוה מתוך הבנה על פי נסתר. וזה לשון **הזוה"ק** (פרשת בהר): **בְּתַרְיִן זֵינִין אֶקְרוּן יִשְׂרָאֵל לְקוּב"ה: עֲבָדִים, דְּכָתִיב עֲבָדֵי הִם. וְאֶקְרוּן בְּנִים, דְּכָתִיב בְּנִים אֲתֶם לֵה' אֱלֹהֵיכֶם. בְּזִמְנָא דִּידַע לִיה בְּר נֶשׁ לְקַב"ה בְּאוּרַח פְּלָל, פְּדִין אֶקְרִי עֲבָד, דְּעֲבִיד פְּקוּדָא דְמֵאֲרִיָּה, וְלִית לִיה רְשׁוֹ לְחַפְּשָׁא בְּגִיזוּי וּבְרִזִין דְּבִיתִיה. בְּזִמְנָא דִּידַע לִיה בְּר נֶשׁ בְּאוּרַח פְּרִט, פְּדִין אֶקְרִי בֵּן רְחִימָא דִּילִיה, כְּבִן דְּחַפֵּישׁ בְּגִיזוּי, בְּכָל רִזִין דְּבִיתִיה.**

פירושו: בשני אופנים נקראים ישראל להקב"ה, נקראים עבדים, כמו שכתוב, עבדי הם. ונקראים בנים, כמו שכתוב, בנים אתם לה' אלוהיכם. כי בזמן שאדם יודע את הקב"ה בדרך כלל, נקרא עבד שעושה מצות אדונו, ואין לו רשות לחפש באוצרות ובסודות ביתו. **ובזמן שיוודע את הקב"ה בדרך פרט, אז נקרא בן האהוב שלו, כבן המחפש בנסתרות בכל הסודות של ביתו.**

אם כבנים רחמנו כרחם אב על בנים

רשב"י האיר בנו בדבריו אור נפלא, וכה אמר: היהודי הוא אמנם עבד לאדונו, ולכן הוא צריך לעשות אע"פ שאינו מבין. אבל יחד עם כן, רצונו של הקב"ה שלא יעשה מצוותיו רק כעבד, אלא גם יחזור להבין את טעמיהן וסודותיהן, כי אז יעשה אותן מתוך אהבה כבן אל אביו.

ובזה יש להביא מדברי הרה"ק מקאריץ זיע"א, **שלפעמים נמצא האדם במצב של עבד, ולפעמים הוא נמצא במצב של בן.**

ובשפה יותר פשוטה: יש לך איש צעיר לימים שנכנס לעולם המסחר, וכיון שאינו מנוסה, הוא עושה טעויות הרבה. הנה הגם שיעירו לו רבים שהוא טועה, לא ישמע ולא יבין. אבל אם ילך לקורס בן עשרה שיעורים שמתנהל על פי השקפת התורה, וישמע שם מדוע אין לעשות כך וכך, כל דבר עם טעמו ונימוקו, מיד יפסיק לעשות אותם דברים פזיזיים שעשה עד כה, כי לא רק שמע אלא אף הבין [נישט נאר גיהערט, נאר דערהערט].

יתכן שעד שהאדם יקבל את השכל יעברו חודשים או שנים, אך כשזה יקרה, ייעשה האדם מחובר לאותה ידיעה (זה מה שנקרא דעת) וממילא יפסיק לחזור על טעותו. ובכן, **רצון הקב"ה שתהיה לאדם דעת בתורה, דהיינו שישמע ויברר וילבן, ויחזור וישמע, עד שירגיש שנתפס במוחו להבין מה מועיל ומה אינו מועיל, מה נכון על פי התורה ומה אין נכון, וכשזה יקרה, תתנוצץ בו רוח הקודש וישנה דרכיו.**

ראו נא כמה בני אדם שינו את מהלך דיבורם, כמה בני אדם שינו את דרכי עשייתם, כמה בני אדם שינו את עריכת סעודת השבת. מה גרם להם לעשות את השינוי? היכן שהוא זכה לגילוי אלוקות במוחו, והוא זה שחולל בו השינוי. וכי ספק יש שהוא מכרית את הקליפות?! בוודאי הוא מכרית את הקליפות, שהרי עד כה שלט בו החושך ולא ידע היכן לשים פעמיו, ועכשיו האור דחה את החושך והנה הוא רואה את כל קו האופק.

בנים אתם לה' אלוהיכם

כעת נתקדם בצעד נוסף: פנימיות התורה, היינו כשהאדם הבין דבר מה על פי האמת, ולכן היא נקראת גם תורת האמת. כשהאדם מבין דבר מה על פי האמת שבו,

להיות בן. איננו קולטים עד כמה תורת הפנימיות תופסת מקום של כבוד בשולחן ערוך ונושאי כליו. ראו נא כמה המגן אברהם ושאר נושאי כלי השו"ע מביאים ממנהגי האריז"ל. הלא כל מנהגיו בנויים על תורת רבי שמעון. אילולי אורו של רבי שמעון, הגם שהיה האדם מקיים את כל הכתוב בתורה, היה נשאר בבחינת עבד. רבי שמעון לימדנו באורו הגדול שאנו יכולים להיות בנים של מקום, אנו יכולים לשיר שירות ותשבחות בסעודת השבת ולהיות קרובים למלך באופן שאין לתאר בשכל.

סוכה - וימינו תחבקני

דוגמא נוספת: חג הסוכות. התורה אמרה "למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציאי אותם מארץ מצרים". מתיישב לו האדם בסוכה, מברך אשר קדשנו במצוותיו וצונו לישב בסוכה, ודי לו בכך. אינו שואל שאלות, אינו מעורר מהומות, הרי כך צוה ה' לעשות וכך הוא עושה. עבד נאמן הוא.

אמנם עבד נאמן הוא, אבל מה עם "וימינו תחבקני"? הלא כשהאיש הישראלי יושב בסוכה, הקב"ה עוטף אותו, הקב"ה מחבקו, הקב"ה נמצא עמו. ועוד זאת - האושפיזין עילאין קדישין באים להתארח אצלו. ובסוף החג, הקב"ה אומר לו: השאר אתי עוד יום אחד לפני שניפרד. הנה לפתע קיבלה המצוה משמעות חדשה, לפתע קיבלה התורה כולה משמעות חדשה, לפתע קיבל האדם לב חדש. והכל כלול בפסוק אחד - בנים אתם לה' אלוקים.

וכך זה הולך ממצוה למצוה. איננו קולטים עד כמה פנימיות התורה מוסיפה חיות לכל מצוה כדי שנוכל לקיימה בתורת בנים. וכאמור, אין פירושו של דבר שאם אין

כשמוחו נעול ואינו מרגיש שום הבנה, הוא עובד את בוראו כשור לעול וחמור למשא. ומאידיך, כשנפתח לו צוהר ויש לו הרגשים, אז הוא עובד את בוראו כבן. ואמר הרה"ק זיע"א, שבכוונה תחילה הקב"ה נוטל לפעמים מן האדם את מדרגותיו, כדי לתהות על קנקנו, לראות אם הוא יכול לעבדו גם כעבד. אך לא זהו עיקר התכלית, אלא עיקר התכלית הוא, שילמד האדם את פנימיות טעמי המצוה, כי אז יעבוד את בוראו כבן, וממילא תהיה ההתגלות האלוקית בעולם יותר חזקה.

סעודת שבת - חדותא דמלכא קדישא

למשל, סעודת שבת קודש. אם ילך האדם אך ורק על-פי הכתוב בתורה בגלוי, יקדש על היין כמו שנאמר זכור את יום השבת לקדשו ואמרו רבנן זכרהו על היין, ויקיים מצות "וקראת לשבת עונג" על ידי אכילת מטעמים ותו לא. זהו עבד. צריך לאכול סעודה - הוא אוכל סעודה; צריך לאכול שלוש פעמים ביום - הוא אוכל.

ולמען האמת: אתקינו סעודתא דמהינותא שלימתא חדותא דמלכא קדישא... דא היא סעודתא דזעיר אנפין עתיקא קדישא... חקל תפוחין קדישין אתיין לסעדא בהדיה... צדיק! אינך יודע מי נמצא עמך בסעודתך! הקב"ה יושב עמך! ולא דבר של מה בכך הוא... בני היכלא דכסיפין למחזי זיו דזעיר אנפין... נפשות ישראל כוספים לראות את פני המלך. רעווא דרעווין... אינך קולט מהי סעודת השבת! הנה אתה מניח חלה על השולחן ומיד הברכה שורה עליה, ולא רק זה, אלא סעודה זו נעשית מקור הברכה, כי מיניה מתברכין שיתא יומין...

אכן כן, אפשר להיות עבד, ואפשר

השבת נועדה לקרבני אל בוראי, ובזכות אורו של רשב"י זכיתי להכיר שכן הוא, כמו כן אגיע מעתה להכרה שכאשר אני עוסק בכיבוד אב ואם קשה, אני צריך למצוא דרך איך להתקרב על ידו אל הקב"ה.

ברכת המזון - מתנה יקרה ונפלאה

דוגמא נוספת: ברכת המזון. יהיה מי שיברך ברכת המזון מפני שכך כתוב בשולחן ערוך. עוד זאת יזכור שמי שאינו מברך, נקרא גנב, כי לה' הארץ ומלואה, וכל הנוטל בלי רשות, הוי כגנב.

ובכן, מה כתוב בתורת הנסתר? היודע אתה כמה יוכל להתקרב האדם אל השי"ת כמברך ברכת המזון?! הקב"ה מעניק לו היכולת להזכיר לעצמו שהוא זה שזן אותו ומפרנסו ומספק לו את כל צרכיו. הלא זה מיישב את דעתו באופן נפלא. קודם שבירך היה מלא דאגות, וכיון שבירך, התמלא בטחון בה' שלא יזניחנו. הוא מודה לה' על שנתן לו הזכות לברך ברכת המזון - אלמלא מצוה זו איך הייתי נראה? הוא יוצא ברקידיה של שמחה...

כמו כן הוא מודה אז לה' על הארץ ועל המזון, ועל בריתך שחתמת בבשרנו ועל תורתך שלמדתנו. הוא מדבר כבן לאביו, ואז הקב"ה אומר: אתה מברכני, ואני אברכך. המברך יתברך. כשהאדם מברך בשמחה, הקב"ה מוריק עליו את אוצרות השפע שלו.

ונתן לנו תורת אמת

פנימיות התורה היא ההבנה הפשוטה והאמיתית. הגעו עצמכם! אם אין האדם מרגיש שהוא בן למקום, וכי מפני כך הוא מפסיק להיות בן?! הלא מציאות היא שגם כשהוא יבש כעץ ומתהלך בעצבות מחמת

האדם יודע ומכיר, אינו עושה. חס ושלום! בוודאי מתחילים לקיים את המצוות כעבדים, אבל כשהאדם קולט שכל מצוה אפשר לקיים בתורת עבד ואפשר בתורת הברך, הוא מגיע להכרה שאינו מוכרח להשאר עם התפיסה שהיתה לו בילדותו על השבת והמועדים ועל שאר מצוות התורה, אלא הוא יכול להתקדם ולהתחיל לקיימן **מתוך הרגשת אהבה בלב.**

חדות ה' היא מעוזה

ראו נא כמה בני אדם לומדים רק מפני שהם יודעים שמחויבים ללמוד. הם אמנם לומדים, אבל הם רק בגדר עבדים. מה עם קרבת האלוקים? מי שעובד את ה' בתורת בן, כשירגיש מרוחק מאביו, יתיישב ללמוד, ואז יתקרב אל ה' עד שלא יוכל לסגור את הגמרא. וכל כך למה? **כי ירגיש שבבואו ללמוד את התורה, הקב"ה מגלה לו את סודותיו,** ולא דבר יבש בעלמא הוא. אין דבר יבש בתורה. כל תיבה וכל אות שהאדם לומד בתורה, זה עוד סוד שהקב"ה מגלה לו מפני שהוא בן.

כפי שהאדם מבין בעת רקדו בשמחת תורה עם ספר התורה בידיו שלא שייך לעשותו כמי שכפאו שד, אלא הוא מוכרח לעורר את הרגשות בלבו על ידי פסוקי התהלים "תורת ה' תמימה משיבת נפש, פיקודי ה' ישרים משמחי לב" וכדו'. כמו כן הוא צריך להבין נוכח כל מצוה שהוא מקיים, שהוא מתקרב על ידה אל בוראו. הוא אמנם עושה אותה בשביל הקב"ה, אך לא כפי שהעבד עושה זאת לאדוניו, אלא כפי שהבן עושה זאת לאביו.

יאמר האדם לעצמו: כפי שלא ידעתי בתחילה שמצות סוכה נועדה לקרבני אל בוראי, ובזכות אורו של רשב"י זכיתי להכיר בכך, וכפי שלא ידעתי בתחילה שסעודת

את ה' מתוך ידיעה זו, הוא ממלא את העולם בחסדים גלויים. אנו מודים ומשבחים בפני מורנו רבי שמעון שלימדנו זאת. הרי הוא סידר עולם חדש. קולו זימר עריצים והכרית את הקוצים. באורו זה שהביא לעולם הכרית את כל המקטרגים. וכל פעם שהאיש הישראלי יושב ולומד ומבין עוד הבנה בעבודת ה', נתחזק קולו של רבי שמעון המכרית את העריצים.

מסיבה זו מרבה הפיוט "ואמרתם כה לחי" לעסוק בענין תורתו של רשב"י, סיני סיני לו נקרא, דרש כל תעלומות, וכן הלאה, כי על ידי אור תורתו, סודר העולם מחדש. וזהו ידע כל הנסתרות, וממילא - דבריו עושים פירות, וכיון שכן ביטל כמה גזירות ואות הקשת לא נהיה. וכעין זה: לכל ישראל האיר בסוד תורה הבהיר, וממילא כאור החמה מזהיר, וכן הכרית את הקוצים והציל את הלחוצים.

ומסיבה זו נחוץ כל-כך ללמוד שוב את כל אותם מאמרי הזוה"ק שכבר למדנו בעבר. כי היות שיש לנו יסוד גדול זה, אין מסתבר שלא נגלה איזו הבנה חדשה, ולו הקטנה ביותר, באותם מאמרים, וכשנעשה כן, נמתיק דינים ויאיר אור חדש לו ולכל הנלווים אליו.

תורתו מגן לנו, היא מאירת עינינו, הוא ימליץ טוב בעדנו, אדוננו בר יוחאי.

העבירות שבידו, הוא עדיין בנו של מקום. אלא שהוא אינו מחובר אז לאותה ידיעה אמיתית. **נמצא שפנימיות התורה, מגלה לאדם את הידיעה הפשוטה והאמיתית. פשוטו כמשמעו.**

הוא מה שאמרו לנו הצדיקים מזידיטשוב וקאמארנא: כשהאדם משיג דבר תורה שלא השיג קודם לכן, באותו רגע נעשה גילוי אלוקות, וכיון שכן, נמתקו הדינים בשורשם ובא חסד לעולם. לכן אמר רבי שמעון: למה תישארו רק עם הנגלה? למה תישארו עם הפירוש בפסוק "בנים אתם לה' אלוקיכם" אותו הכרתם בילדותכם? הלא תוכלו לפרשו כפי האמת! הרי כל המצוות נועדו להועיל לאדם להכיר את בוראו בהכרה יותר בהירה (כדאיתא ב"זוה"ק שתר"ג המצוות הן תר"ג עיטין - עצות).

למד בספרי הצדיקים אשר צמצמו אור זה באופן שכל יהודי, ואפילו הפשוט ביותר, יוכל להבינו. אל תעשה חסד לשם סיפוק, אל תעשה חסד כדי להוכיח לעצמך שאינך רע כל-כך. עשה חסד מתוך הכרתך במה שמתחולל בשעה שאתה עושה חסד. תאהב את אחיך מתוך הבנה והכרה מזה זה יהודי. כך תלמד מצוה אחרי מצוה ותשאל מה אומר עליה רשב"י? אני חייב לדעת איך אוכל לקיימה באופן שיבטא אצלי יותר הפסוק בנים אתם לה' אלוקיכם.

קולו זימר עריצים

כשהאדם מבין זאת, ומתרגל לעבוד

יום רביעי פרשת אמור ט"ז אייר תשפ"א

חס ושלום שתשתכח תורה מישראל

העיד רבי שמעון על עצמו שבתחילה היה הוא זה שהקשה קושיות, ועכשיו נתהפכה המציאות, והוא זה שמתרץ תירוצים.

אשריך שראיתני בכך

יש להבין את גודל המדרגה שהגיע אליה רבי שמעון לאחר ישיבתו במערה. הרי קושיותיו של רבי פנחס בן יאיר לא היו סתם קושיות, אלא הן התחילו לאחר תירוציו על קושיותיו של רבי שמעון קודם ישיבתו במערה. רבי פנחס ידע את כל י"ב התירוצים על הקושיות של רבי שמעון, ואחרי כל אותם תירוצים, נולדו לו קושיות חדשות חזקות ועצומות. העיד רבי שמעון על עצמו, שעכשיו לאחר שהיה במערה, הגיע להשגה גדולה כל-כך, עד שלכל קושיא שהקשה לו רבי פנחס בן יאיר, ענה הוא כ"ד תירוצים.

רבי שמעון גילה בזאת שמה שהעלה אותה מדרגה נפלאה בהשגת התורה, הוא הצער שנצטער בהיותו במערה. לא נתכוון לומר שהתעלה כל-כך עד שהפסיק להרגיש צער הגוף, כי אדרבא, הלא ראינו שכאשר דמעותיו המלוחות של רבי פנחס בן יאיר נפלו על סדקי גופו של רבי שמעון, הם צרבו לו וגרמו לו לצווח, אלא נתכוון לומר שכדאי היה לו כל הצער הזה, כי בזכותו הוא הגיע למדרגה גבוהה כזו, וכפי שאמר לחותנו "אשריך שראיתני בכך".

עשה תורתך קבע - הוי גולה למקום תורה

והנה בענין השגה בתורה יש לכאורה

שם קנית הודך והדרך

בפיוט בר יוחאי^ג נאמר שרשב"י זכה להוד והדר בתורה על-ידי ישיבתו במערה. **בר יוחאי, מושב טוב יִשְׁבֶּתְךָ וכו' בְּמַעְרַת צוּרִים שְׁעַמְדָּתְךָ, שָׁם קָנִיתָ הוֹדְךָ וְהַדְרָךְ.** והוא מיוסד על אגדת חז"ל במסכת שבת (לג, ב), שם מבואר שבגלל גזירת קיסר רומי להרגו, הוצרך להסתיר עצמו עם רבי אלעזר בנו במערה, וישבו שם מכוסים בעפר יומם ולילה ועסקו בתורה.

עוד איתא שם, שכאשר רבי שמעון יצא מן המערה, יצא חותנו רבי פנחס בן יאיר לקבל פניו. הכניסו לבית המרחץ כדי לנקות את גופו, וראה שכל גופו מלא סדקים שנוצרו משהייתו הארוכה בחול. היה רבי פנחס בוכה ונתרו דמעותיו על גופו של רבי שמעון וצרבו לו את פצעיו. אמר לו רבי פנחס לרבי שמעון: "אוי לי שראיתך בכך". השיב לו רבי שמעון: "אשריך שראיתני בכך, שאלמלא לא ראיתני בכך, לא מצאת בי כך".

ואיתא שם: מעיקרא כי הוה מקשי רבי שמעון בן יוחי קושיא - הוה מפרק ליה רבי פנחס בן יאיר תריסר פירוקי. לסוף, כי הוה מקשי רבי פנחס בן יאיר קושיא - הוה מפרק ליה רבי שמעון בן יוחי עשרין וארבעה פירוקי.

הקושיא הלא היא חסרון בהבנת התורה, והתירוץ הוא השגה יותר בהירה בתורה, השגה בהירה כל-כך, עד שאפשר להסתכל על שני דברים הדומים זה לזה ולהבין בבירור שהם שני דברים שונים לחלוטין.

ג. בעל 'נחלת שמעון' עה"ת מתלמידי הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק ז"ע.

שהיא **כתוצאה ממעשה האדם העושה את מה שהורו לו חז"ל לעשות**, והיינו כשהוא מתיישב עם הספר ומתייגע בתורה, ויש **השגה שהיא מעבר להשגה הפשוטה, אשר בשבילה לא יועיל לו לאדם יגיעתו בלבד, אלא יצטרך לסייעתא דשמיא.**

ואכן **כדי לזכות לסייעתא דשמיא יצטרך להרבות בתפילה כדאיתא בסוף מסכת טהרה (ע, ב)**, "מה יעשה אדם ויחכם, ירבה בישיבה ויבקש ממי שהחכמה שלו", וכן יחזור על תלמודו מאה ואחת פעמים כמו שאמרו **חז"ל (חגיגה ט, ב)** "אינו דומה שונה פרק מאה פעמים לשונה פרקי מאה פעמים ואחד", וכפי שפירש בעל **התניא (פ"טו)**, שדרכם היתה לחזור על תלמודם רק מאה פעמים, וכשהאדם מוסיף על מה שהוא מחויב, הוא מגלה דעתו שהוא מתבטל לגמרי להקב"ה, וממילא הוא זוכה לסייעתא דשמיא.

ואמנם **עיקר הדרך לזכות לסייעתא דשמיא הוא הביטול**, ולכן אי-אפשר ליתן בזה כללים ברורים מה יעשה האדם כדי לזכות לסייעתא דשמיא, כי הוא דבר המסור ללב, אלא שהתפילה כמו גם החזרה יותר מן המקובל, יכולים לעורר את הרגשת הביטול בלב כאמור.

והנה אצל רבי שמעון אנו רואים שהשגתו בתורה היתה בבחינת לאוקמי גירסא. הודך והדרך. להודיע שהשגתו בתורה היתה מעל ומעבר להשגותיהם של חכמי דורו. והרי ראינו שעלה בהשגתו אפילו על השגת חותנו רבי פנחס בן יאיר כמובא לעיל.

השגה בתורה כיצד?

וביתר ביאור: יש ידיעה ויש השגה. ידיעה היא מה שהאדם רוכש באופן טבעי על ידי יגיעת מוחו, והשגה היא מה שהמוח משיג על ידי הארה שמימית. והנה תורת הסוד היא השגה, שהרי כל אחד יכול

מקום לשאול: מצד אחד אמרו **חז"ל (אבות א, טו)** עשה תורתך קבע ומלאכתך עראי, ופירש ב"תפארת ישראל" בדרך משל שיקבע מקום ללימודו, כי מי שאין לו מקום קבוע, אלא פעם לומד כאן ופעם שם, אינו יכול ללמוד בישוב הדעת, והרי זה כעין מה שאמרו **חז"ל (ברכות ו, ב)** הקובע מקום לתפילתו אלוקי אברהם בעזרו, שפירושו הפשוט שיעמוד במקום קבוע ויתפלל. ומצד שני אמרו **חז"ל (שם ד, יד)** הוי גולה למקום תורה, והיינו שלא יעמוד במקום הנוחות שלו, אלא יעקור את רגליו וילך לישיבה, וכך יצליח בתורה.

לכאורה שני המאמרים נראים כסותרים, כי מצד אחד צריך האדם לעשות הכל כדי שתהיה לו דעת מיושבת בעת לימודו, ומצד שני הוא צריך לעקור את רגליו כדי שלא להשאר עם כל הנוחיות שיש לו בביתו. והאמת שאין זו סתירה גדולה, כי הדברים פשוטים שהכוונה שבלכתו בגולה ייזחר לקבוע לו מקום ללימודו. אך עם כל זה אנו רואים שיש בזה שני עניינים הפכיים, האחד לשמור על יישוב הדעת בעת הלימוד, והשני לייסר את הגוף.

יגעתי ומצאתי - לאוקמי גירסא

ולבאר למה משמשים שני העניינים, יש להביא מה שאמרו **חז"ל במסכת מגילה (ו, ב)**: אם יאמר לך אדם, יגעתי ולא מצאתי - אל תאמן, לא יגעתי ומצאתי - אל תאמן, יגעתי ומצאתי - תאמן. הני מילי - בדברי תורה. אבל במשא ומתן - סייעתא הוא מן שמיא. ולדברי תורה לא אמרן אלא לחדודי, אבל לאוקמי גירסא - סייעתא מן שמיא היא.

והנה איך שנפרש לאוקמי גירסא, אם כפירוש **רש"י** שהכוונה שלא תשתכח ממנו, ואם כדברי **שאר הראשונים** שהכוונה שיכוון לדבר הלכה, אנו רואים מזה **שיש שני חלקים בהשגת התורה, יש השגה פשוטה**

מתחילה, שבשביל לרכוש ידיעת התורה באופן טבעי, בבחינת יגעת ומצאת תאמין, צריך האדם לקבוע מקום בלימודו כדי שיהיה מיושב בדעתו. ובשביל לזכות להשגה שהיא למעלה מידיעה, אשר בשבילה צריך האדם לסייעתא דשמיא, לזאת צריך האדם לגלות למקום תורה ולהסתפק בפת במלח ומים במשורה.

הוחבא בתוך מערה שם למד סתרי תורה

וכעת נבאר מה נקרא "הוי גולה למקום תורה". ביאורו שהאדם רואה שהקב"ה הכניסו למצב מסוים שכרוך בקשיים נוראים. הן רבי שמעון לא העלה מעולם בדעתו שימצא את עצמו יושב טמון במערה שלוש עשרה שנה. הוא ישב עם חבריו התנאים ואפילו לא העלה ביניהם את הנידון שבעקבותיו הוצרך להסתיר עד יעבור זעם. רק כששמע אומרים מה נאים מעשיה של אומה זו, התעורר למחות על הדברים: לא כן, אלא כל מה שהם עושים, לטובת עצמם הם עושים. מאז הדברים התגלגלו כפי שהתגלגלו, הלשינו עליו והוצרך לברוח, ואם בתחילה עוד החביא עצמו בבית המדרש, כשהבין שמחפשים אחריו ויגלו את מקום מחבואו, הוצרך לברוח ולהטמין את עצמו במערה.

הוא ישב שם ולא התאונן בדיבור או במחשבה. הוא לא חשב לעצמו: לו הייתי יושב בבית המדרש ולומד, לו הייתי יושב עם משפחתי סביב שולחן השבת, הייתי יכול להועיל הרבה יותר לי ולמען כבודו יתברך... חבל שאני נמצא כאן... חבל שבני עובר עכשיו טראומה קשה כזאת, ומי יודע מה ייצא ממנו בגלל כן...

לקרוא את הזוהר הקדוש, ואף לקרוא את ביאור התיבות ולשמוע שיעורים, אך כל זה יועיל לו רק בשביל לזכות להשתעשע עם התיבות ולא בשביל לקבל השגה⁷. השגה מקבלים מן השמים, אי-אפשר לקחתה בידיים. **אכן היראים האמיתיים היו יוצאים מכליהם כשהיו לומדים קבלה, כי היו זוכים להשגה שמימית, ודווקא אותם צדיקים לא לימדו קבלה ברבים, כי ידעו שהתיבות הן רק לבוש חיצוני ומה יועיל למסור את הלבוש החיצוני לאחרים אם הללו לא מילאו כריסם בש"ס ופוסקים...**

רבי שמעון זכה להשגה בתורה אשר אין לנו שום שייכות אליה, ועליה העיד הוא עצמו **שזכה לה על-ידי התייסרות ויגיעת הגוף**. הן כל אחד יכול להכריח את עצמו למצוא תירוחן לקושייתו של רבי פנחס בן יאיר, זאת על ידי שייגע את מוחו שעות רבות וירקע ברגליו בארץ וכו', אבל עדיין אין זה אומר שימצא כ"ד תירוצים לכל קושיא. כשרבי שמעון תירץ כ"ד תירוצים לקושייתו של רבי פנחס בן יאיר, היה זה על ידי השגה שמימית, ולזאת זכה רק על ידי זיכוך הגוף י"ג שנים במערה.

לא היה חסר כלום לשאר התנאים הקדושים בני דורו כרבי מאיר ורבי יהודה ורבי יוסי, אשר אנו צריכים להודות לה' רק על הזכות להוציא את שמותיהם מפינו, ועם כל זה זכה הוא למה שלא זכו הם, וזאת על ידי הזדככות הגוף, וכפי שהוא העיד על עצמו באמרו לחותנו: אלמלא ראיתני כך, לא מצאתני כך, אלא הייתי נראה כשאר התנאים וכל אימת שהיתה מתעוררת בי קושיא, הייתי מקשה לך והיית מתרץ לי י"ב תירוצים.

ומעתה יתבאר לענין מה ששאלנו

ד. חברו הגה"ק המקובל רבי שמעון לביא זצוק"ל ממגורשי ספרד, הקים עולה של תורה בעיר טריפולי שבלוב ובמדינה. כשראה את מצב היהדות בלוב ויתר על משאלת נפשו לעלות לארה"ק והשתקע שם.

לו ישכיל לקבל את מצבו באהבה, ישיג יסודות ביהדות, יסודות באמונה, יסודות בתפילה, יסודות בבטחון ויסודות בקרבת אלוקים. אילו היה יושב תחת גפנו ותחת תאנתו, הגם שהיה חוקר בכל היסודות האלו, אינו מוכרח שהיה מבינם בפנימיותו, ועכשיו שגלה למקום תורה וקיבל את מצבו באהבה, יבינם בפנימיותו היטב. ואם עד כה היה הוא שואל שאלות ביסודות הדת ואחרים היו נותנים לו תשובות לשאלותיו, הרי שמעתה ואילך אחרים ישאלו והיו יענה. ולא בפנים נפולות ושפה רפה ידבר: לצערי הייתי אף אני במצב זה ואין חכם כבעל הנסיון, אלא בפנים זורחות מאושר ידבר: אני זכיתי למפתח זה והשתמשתי בו להכנס לפני ולפנים, אף אתה יכול לעשות כמוני ויערב לך מעתה ואילך.

שם קנית הודך והדרך. שם אפשר לקבל השגה שאי-אפשר לקבל באופן אחר. אם טובלים את המצב בשמחה ומנצלים אותו כראוי בתפילה להקב"ה ובהתבטלות אליו, זוכים לסייעתא דשמיא.

משא ומתן באמונה

כעת אנו באים לאגדת כרם ביבנה (שבת קלח, ב): תנו רבנן: כשנכנסו רבותינו לכרם ביבנה אמרו: עתידה תורה שתשתכח מישראל, שנאמר (עמוס ח, יא) הנה ימים באים נאם ה' אלוקים והשלחתי רעב בארץ לא רעב ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי ה', וכתוב (שם יב) ונעו מים עד ים ומצפון ועד מזרח ישוטטו לבקש את דבר ה' ולא ימצאו. רבי שמעון בן יוחי אומר: חס ושלום שתשתכח תורה מישראל, שנאמר (דברים לא, כא) כי לא תשכח מפי זרעו. אלא מה אני מקיים ישוטטו לבקש את דבר ה' ולא ימצאו? שלא ימצאו הלכה ברורה ומשנה ברורה במקום אחד.

כך עבר חודש ועוד חודש, שנה ועוד שנה. לא היה נראה לו כלל שהמצב הזה הולך לבוא אל קצו. אך הדבר לא גרם לו להרהר אחר השכינה ח"ו. אם כך רוצה ה', אשב פה טמון בחול ואלמד בחברותא עם בני. מה רע בזה?

יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין

כך כתב רבינו המהרש"א על דברי רבי שמעון (סוכה מה, ב) "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי עד עתה, ואילמלי אליעזר בני עמי - מיום שנברא העולם ועד עכשיו", שזה משום שסבל את הצער והיסורים במשך כל שלוש עשרה השנים שישב במערה. והיינו שקיבלם באהבה, וכיון שקיבלם באהבה, המתיק את כל הדינים של כל הדורות.

כעין זה יש שהאדם מוצא את עצמו נקלע למצב קשה שלא מרצונו, והמחשבה חולפת לו במוחו: אלולי הייתי במצב זה, הייתי יכול לשבת וללמוד ולחזור על תלמודי ואף להשתלם במקצוע ההוראה...

אומר לו הקב"ה: ראה נא! אילו בשביל לרכוש ידיעות בעלמא - צדקת, אבל אתה הלא חפץ אתה לזכות להשגה שמימית, ובשביל כך הלא זקוק אתה לסייעתא דשמיא, ואם כן אינך יכול לשבת במנוחה וללמוד, כי הביטול אינו מגיע משם.

עכ"פ הקב"ה דורש מן האדם את שני החלקים. מצד אחד הוא מחויב לקיים "יגעת ומצאת תאמין", דהיינו לשבת וללמוד, לשנן ולכתוב ולסכם וכן הלאה כל מה שיעזור לו לרכוש את ידיעות התורה. אך ברגע שנקלע למצב שהטרדות מכבידות עליו ואינו במקומו ואין דעתו מיושבת עליו, יידע שיש לו מפתח נפלא בידו לזכות להשגות נפלאות בתורה.

הלכה כרבי יהודה או כרבי מאיר. אבל **להשגה שמימית בוודאי יזכה, כי ההשגה באה על ידי הביטול, ואל הביטול מגיע האדם דווקא באותם מצבים קשים.**

מבשרי אחזה אלוה

רבי שמעון אמר לחבריו התנאים: הביטו נא עלי! וכי היה לי כל מה שצריך כדי לקנות את ידיעות התורה?! הרי מרוחק הייתי מביתי ומעיירי ולא היה לי מה להכניס לפי חוץ מחרובים ומים, וראו נא לאיזו השגות בתורה זכיתי. אני מבטיח לכם שלא תשכח מפי זרעו. הקב"ה יכניס את בניו למצבים קשים, ויבקש מהם: אל תנסו לשנות את מצביכם, במקום זאת תשנו את לבכם ואת מוחכם ותזכו להשגה בתורה.

הלא דבר הוא שנוגע לאדם בכל עת. **בכל מצב שהוא נקלע, עליו להבין שהיות שהקב"ה הכניסו למצב זה, מוכרח הדבר שיזכה בו לאיזו השגה בתורה, מוכרח הדבר שתתורץ לו איזו קושיא. עליו רק לחפש את הקושיא, למצוא באיזו סוגיא הוא נמצא. אולי יתברר לו שהוא נמצא בסוגיא של ריבית, אולי בסוגיא של תשובה, אולי בקבלת יסורים באהבה, אולי בכוונת התפילה. ילמד את הסוגיא ויראה מה קשה לו ואז יקבל השגה מלמעלה, אך זאת בתנאי שיהיה לו ביטול אמיתי להקב"ה.**

תורת רבי שמעון אורו של עולם

עוד דבר אנו רואים, והוא נפלא עד מאוד: אורו של רבי שמעון, לא לעצמו בלבד היה, אלא לכולם, ולא רק לבני דורו, אלא לכל הדורות הבאים אחריו. ומכאן ילמד כל אדם, שכל אימת שהוא עובר באיזה מצב, הוא יכול לזכות בו להשגה שתאיר לו רק לעצמו, אלא לו ולבני דורו ולכל הדורות הבאים אחריו.

כמה הדברים נפלאים! החכמים טענו שבשביל לקנות את התורה צריך לעשות את התורה קבע, צריך להיות עם דעת מיושבת. בית המקדש בתפארתו, יש רבנים, יש גדולי הדור המלמדים תורה, יש לשכת הגזית, העולם מאיר. אך כל זה הולך להתבטל, היוקר יאמיר ובני האדם יהיו אפופי טרדות, איך יוכלו לקנות את התורה? כשראו החכמים ברוח קדשם איך ייראה העולם בעקבתא דמשיחא, כאדר כולם יתהלכו כמבולבלים עמוסי טרדות ודאגות, אמרו שהתורה לא תוכל לקנות שבייתה אצלם. אולי יוכלו להעביר את הסדרא, אולי יוכלו לומר תהלים, ואפשר שגם יוכלו להקשיב לשיעור דף היומי. אבל הצליח בתורה כפי שהיה בדורות הראשונים? זה לא יתכן, שהרי לתורה יש כללים איך לקנותה, והכללים האלה לא יתקיימו אז.

על זה אמר להם רבי שמעון: חס ושלום שתשתכח תורה מישראל. אמנם צדקתם שהתורה לא תהיה אז במקום אחד. לא יראו אז את בני האדם יושבים ומתייעים בתורה ח"י שעות ביום והולכים ממדרגה למדרגה וקונים את כל הש"ס ומפרשיו דבר דיבור על אופן. אבל ההשגה בתורה יהיה וכמה דווקא בדורות אלו עמוסי הטרדות. **אותו יהודי שיחזיק אז באמונה - היש מי שיכול לתאר לאיזו השגה נפלאה יגיע? היש מי שיכול לשער לאיזו קרבת אלוקים יזכה אז?! הוא אמנם לא יוכל לומר את דברי התורה מפיו בבחינת חידודי, כי יחסרו לו התנאים שבביל לקנות את ידיעות התורה באופן מסודר. אבל ההשגה שלו תהיה לאין ערוך.**

אין זה סתירה. הם אמנם ישוטטו, אבל התורה לא תשתכח. עוד תראו אותו יושב בבית החולים ליד מיטת החולה ולומד משניות. לא תהיה לו אז ישוב הדעת, וממילא יהיה לו קשה עד מאוד להכריע אם

יהיה זה בהיותו בן תשע. הוא יצא אז עם זקנתו, אם אמו, לטייל ברחוב, לא לפני שהוריו הזהירוהו להחזיק בידה היטב. הם הזהירוהו על כך מפני שרצו שהוא לא ילך לאיבוד, אך הוא חשב לתומו שהזהירוהו על כך מפני שרצו שהוא ישמור על הסבתא.

טיילו להם הנכד והסבתא כשהם מחזיקים זה בידה של זו, עד ש... פתאום עזבה הסבתא לרגע אחד את ידו של הילד, פנתה לעבר הכביש המהיר ללא שום סיבה הנראית לעין, והתחילה לחצות את הכביש לבדה. לפתע הגיעה מכונית במהירות מן הצד, התנגשה בה, והיא נספתה במקום.

הילד עמד והסתכל איך כל אנשי ההצלה מטפלים בזקנתו, אך אף אחד לא שם לבו אליו. בטוחים היו כולם שהוא אחד מאלו שבאו לספק את סקרנותם. אף אחד לא קישר בינו לבין הזקנה שנמחצה על הכביש. רק כשהמקום התפנה לגמרי וראו אותו עומד לבדו, ניגשו לשאול אליו מי הוא, ואז נתברר שהוא נכד הזקנה ושהוא התלווה לה אל מותה.

אף אחד לא חשב אז שצריך לקחת אותו לטיפול אצל איש מקצוע כדי לשחרר את ה'טראומה' הקשה שחווה, שהרי באותם ימים, לפני חמישים וחמש שנה, עולם הטיפול לא היה מוכר כל-כך. אי לכך, לקחוהו בלי אומר ובלי דברים לבית דודו, שם נשאר עד תום השבעה, אז החזירוהו לביתו וכביכול חזר לשגרת חייו.

בעל המעשה מספר שלפני כמה חדשים, בערב ראש השנה דהאי שתא, זכה להבין מדוע זימן לו הקב"ה מצב קשה כזה. המשפחה ידעה מכבר שלאמו יש אח אחד שעבר את תלאות המלחמה וניצל ממתלעות הנאצים ימ"ש, אך לא היה ידוע מה הוא עושה ומה עולה עכשיו בגורלו.

בדרך כלל, כשהאדם חושב על הטוב שיכול לצמוח מהמצב שהוא נמצא בו, הוא חושב רק על עצמו - אשתכר כסף או לא אשתכר? אחלץ מן החובות או לא אחלץ? אראה נחת מבני או לא אראה? אך הסתכלותו של הקב"ה אינה מוגבלת, ולכן **כאשר האדם מבטל את עצמו להקב"ה על ידי קבלת יסורים באהבה ועל ידי תפילה והודאה, הוא יכול לזכות להשגה נפלאה שתשמש לא רק לעצמו, אלא תהפוך לנחלת הכלל וכולם ילכו לאורה.**

וכי תורתו של רבי שמעון היתה רק שלו?! היא אמנם היתה חלקו בתורה, אבל לאחר מכן היא הפכה לנחלת הכלל, ומאז היא עוברת מדור לדור וכולם מתחממים לאורה וזוכים להשגות בתורה על ידה. כך היה אצל רבי שמעון, וכך הוא אצל כל איש מישראל, כי התורה בנויה באופן זה.

הן ידוע שיש שישים ריבוא אותיות בתורה כנגד שישים ריבוא נשמות ישראל, כי לכל אחד יש חלק בתורה, לכל אחד יש איזו פרשה בתורה אשר הוא יש לו שייכות מיוחדת אליה. ולכן רואים שאנשים מסוימים נמשכים לחלקים מסוימים בתורה יותר מאחרים, וכעין זה רואים אנשים שההשגחה הובילה אותם לעסוק בחלק מסוים בתורה יותר מבשאר החלקים. **וכשהאדם יודע מהו חלקו בתורה וזוכה בו להשגות על ידי התבטלותו להקב"ה, הוא מאיר חלק זה בתורה, ומזכה לכל בני ישראל כי כולם יהנו ממנו.**

השגתו של תינוק שלא חטא - מעשה מוסר השכל בצדו

לאחרונה נתפרסם סיפור שהתחיל לפני חמישים וחמש שנה, וסופו הטוב נודע רק עתה. בעל המעשה, אשר מספר בעצמו דברים כהווייתו, הוא **הרב שמעון ראסל** הי"ו תושב ארה"ק יליד אנגליה.

את מותה בגלל שהוא עזב את ידה ולא שמר עליה.

מספר האישי שמצבו הקשה הוא זה שדחפו ללמוד היטב את תורת הנפש, ודווקא מפני שהוא עצמו נמצא היה באותו מקום ויצא ממנו, עלתה הבנתו בתורת הנפש יותר משאר בני אדם העוסקים בה, והודות לכך עלה בידו מאז ואילך לעזור לאנשים רבים מספור שסבלו ממצוקות נפשיות ולהעלותם על דרך המלך.

כל אחד מלמד את חלקו בתורה

כעין זה ישנם סיפורים לרוב באנשים שעברו באיזה מצב קשה, ודווקא בכלל כן זכו להשגה, אשר הפכה אחר כך לנחלת הכלל. הסיפור הנ"ל הוא רק דוגמא אחת לדבר.

הן כדי לעזור לאנשים לפתוח צער קשה שיש בנפשם ולהפוך אותם לאנשים שמחים וטובי לב, צריכים מפתח מיוחד. והנה כולם יודעים שיש מקרים כאלה, כולם יודעים שאותם מקרים זקוקים לעזרה, אך אין שום מקום ששם הסוד כתוב מהו המפתח והיכן הוא נמצא. וטעם הדבר כי בשביל לקבל את המפתח צריך השגה, ורק הקב"ה יכול ליתנו לאדם.

והנה חי לו ילד קטן את חייו בטובים ובנעימים, ולפתע הוא נקלע למצוקה שלא מבחירתו. מסכן! למה זה מגיע לו? תראה איך הוא מתייסר! הרי לא הספיק אפילו לחטוא עדיין, אין לו אפילו דעת.

אם ההורים לומדים לקבל את הצער באהבה, ומלמדים את הילד לקבל את צערו באהבה, הם זוכים להשגה שמימית, וכשינצלו אותה כיאות, ילכו כולם לאורם.

ראו נא כמה מורי דרך עברו צער קשה בילדותם והודות לכך הם משכילים היום לעזור לאלפי בני אדם. זה לא רק מפני שיש

כעת נודע שמוזל לפני יותר מחמשים וחמש שנה אחורנית כבר זנח אותו אח את דרך היהדות, ואפילו התחתן אז עם גויה ר"ל. עוד נודע שהתלבט אז במשך תקופה ארוכה אם לספר לאמו (הסתבא) על דבר נישואיו עם הגויה או שלא לספר לה כדי שלא לצערה. יום אחד, היה זה באותו יום מר ונמהר, החליט להתעלם מחששיו ולהודיע לאמו בדיוק רב את מה שעשה. הוא התקשר לשאול היכן היא מתגוררת, וענו לו: לפני דקות אחדות אמך נפגעה על-ידי מכונית ושבקה חיים לכל חי...

נורא ואיום! בזמנו לא הבין אף אחד מדוע קרה מה שקרה, מדוע התפרצה הסבתא לכביש, הלא צלולה היתה בדעתה ולא היה חסר לה כלום. כעת לאחר חמישים וחמש שנה נודע הדבר, כעת נודע שמן השמים סובבו שהסבתא לא תשמע את הבשורה הרעה על דבר נישואי בנה עם הגויה.

והנה בדרך הטבע לא היה שייך כמעט שכל זה יתגלה, שהרי האח עצמו כבר שבק חיים לפני כמה שנים. אלא שבערב ראש השנה דהאי שתא, יצא בנו של אותו אח למסע חיפושים אחרי שורשי המשפחה, ובמסגרתו יצר קשר עם בעל המעשה. כששאל אותו בעל המעשה מה הוא זוכר מאביו, ענה שאינו זוכר ממנו הרבה, רק זוכר מה שאביו סיפר לו שרצה לספר לאמו שהתחתן עם גויה, וכשהתקשר לשאול על אודות מקום מגורה, אמרו לו שלפני דקות אחדות נספתה בתאונת דרכים.

ולענייננו, בעל המעשה מספר שמוזל שאירעה התאונה וכביכול חזר לשגרת חייו, עברו שנים הרבה, ורק מאוחר יותר, בהיותו כבר אברך בעל משפחה, התעוררה אצלו הטראומה הקשה, ואז צפו בלבו הרגשות קשות מנשוא שמקורן בסברא המוטעית שחי אתה שנים רבות, כביכול זקנתו מצאה

לבוא עם ספרים הרבה, מדוע הבאת רק נעליים...

יש ספרים, יש השגות בתורה המחכים לכל אחד ואחד מאתנו. כן, כן, לכל אחד מאתנו יש חלק בתורה שמחכה לו. אל תחכה שתוכל לשבת על המנוחה ועל הנחלה והחנות העשירי יחזיק אותך על שולחנו, כי לא זה מה שיגרום לך להשיג את חלקך בתורה. ספרך ייכתב **דווקא על ידי המצב הקשה שאתה שרוי בו, כי זה יוביל אותך לידי ביטול אמיתי לה'.**

סוף דבר, מי שינצל את מצבו הקשה **כיאות מתוך התבטלות לה', יזכה להשגה שיאיר על ידה את העולם.** וכפי שאמר רבי שמעון (שבת לג, ב) "הואיל ואיתרחיש ניסא, איזיל ואתקן מילתא". נמצאת אומר שאחריות גדולה מונחת על כתפיו של אדם בשעה שהוא עובר באיזה מצב, שהרי עתידו של עולם מונחות אז על כף המאזניים. עליו להבין את גודל האחריות ולנצל כראוי את מצבו.

זה מה שרבי שמעון מלמדנו: חס ושלום שתשתכח תורה מישראל. חס ושלום שתחשוב שמצבך הקשה יגרום לך לשכוח את התורה. להיפך, מצבך הקשה הוא זה שיביא לך השגה בתורה. **נצל את מצבך כראוי מתוך הבנה שכל עוד אתה שרוי במצב זה, אתה נמצא בכלל, אך לא לעולם תישאר בכלל.** עוד מעט המצב יסתיים ותצא מן הכלל. נצל את שהייתך בכלל, שהרי **עכשיו לבך פתוח לרווחה ואתה יכול להבין ולהשיג מה שלא תוכל להבין ולהשיג כשתצא ממצבך.**

להם נסיון באותו קושי, אלא משום שבהיותם בתוך הצער הצליחו להתבטל לגמרי להקב"ה, (ואע"פ שבתחילה ניסו להלחם והיו ברוגז, הגיע יום אחד שבו בקעה תפילה אמיתית מלבם וזכו להגיע לביטול אמיתי להקב"ה), ואז זכו להשגה בתורה, השגה ששווה כל הון דעלמא משום שהיא חלקם בתורה, אך לא שלהם בלבד היא אותה השגה, אלא של כל העולם כולו, שהרי מטעם זה מצווה כל אחד ללמוד וללמד, וכי אפשר שכולם יהיו מלמדים?! אם כולם יהיו מלמדים, מי יהיו התלמידים? אלא **ודאי הכוונה שכל אחד צריך להיות מלמד כלפי חלקו בתורה, כי אסור לו לאדם לשמור את חלקו בתורה לעצמו.**

הביטו נא וראו! לו היה רבי שמעון נלחם עם מצבו ולא היה נכנס למערה, לא היה זוכה להשגתו בתורה ולא היינו זוכים לאור הזוהר. הרי הוא העיד כך על עצמו.

שלא נבוא עם נעליים לעולם האמת

על הגאון הנצי"ב מוואלאזין זצ"ל מסופר שבילדותו היה לבו סתום ולא הצליח בתורה. לילה אחד שמע את הריו מדברים ביניהם על עתידו, בחשבם שהוא כבר נם את שנתו, ושמע אותם אומרים שישלחו אותו לסנדלר העיר שיקח אותו כשוליא. מיני אז התחיל להשקיע בלימוד התורה, וברבות הימים, לאחר שהוציא את ספריו המפורסמים לאור עולם, ערך סעודה גדולה. בתוך הסעודה סיפר את המעשה, ואמר בהראותו באצבע על ספריו: תארו לכם! אילו הייתי נעשה לסנדלר, כשהייתי מגיע לשמים היו תובעים אותי - היית יכול

בשורה משמחת

מוקדים להשיג את הקונטרס 'הבינוני'

ארה"ק

ירושלים	מרכז בעלזא	חדר ארונות, ארון מס 76	
בית שמש	מקווה תולדות אהרן	שבטי ישראל 35	
	מקוה יד כהן	רח' אוהל יהושע 8	
	מקווה שע"י ביהמ"ד המרכזי	רחוב בן איש חי 10 שכונת חפציבה	
בני ברק	מקווה השכונתי	רחוב הרב גרוסמן רמת אברהם	
	ביהמ"ד בית גדליה	רמה ב טל: 053-317-0944	
	מקווה תולדות אברהם יצחק	רח' חזון איש	
	בית המדרש הגדול נדבורנה	קרית נדבורנה	
	חנות 'מול איצקוביץ'	רחוב הרב שך	
	מקוה בית פנחס	רחוב יואל	
	מקוה ויזניץ	רחוב רבינא	
	מקוה בעלזא	רחוב בעלזא 5	
	ביהמ"ד זכרון רפאל	רחוב יצחק ניסים פינת עוזיאל	
	סופר מילר	רחוב אור החיים	
אשדוד	מיני מרקט רמת אלחנן	רחוב גיבורי ישראל 11	
	בית המדרש בית שלום	רחוב בעל הנס רובע ז	
	בית המדרש בית דוד שאול	רחוב ר' חנינא בן דוסא רובע ז	
	מאפיית הנשיא	רחוב יהודה הנשיא 8 רובע ז	
	בית מדרש בעלזא מרכזי	רחוב חטיבת הנגב רובע ג	
	מאפיית אנגל	מרכז מסחרי בעל הנס	
	ביהמ"ד בית פנחס	רח' ינאי 12	
	היכל שמחה בונים	רחוב האדמור מבעלזא רובע ג	
	בית העילית	בית המדרש 'בית אהרן'	רחוב פחד יצחק 5
	חיפה	בית המדרש בעלזא	רח' הרצוג 5 חדר ארונות ארון 59
פתח תקוה	ביהמ"ד הגדול סערט ויזניץ	052-762-0720	
	שכונת הבעש"ט	052-760-0162	
אלעד	מקווה ויזיץ-צמח צדיק	רחוב יונתן בן עוזיאל	
קריית גת	מקווה קרעטשניף	רחוב נתיבות שלום 2	
מודיעין עילית	בית המדרש אמרי חיים וזניץ	רחוב טרפון	
	ביהמ"ד היכל שמואל אהרן צאנז	מתחם בני הכנסת ברכפלד	
גבעת זאב	קיוסק ערב שבת	רחוב האיילות פינת הראם	
צפת		050-4174-636	
תל אביב	חדש!!! ביהמ"ד דרכי איש	הדף היומי 8	

אם ברצונך לקחת חלק בזיכוי הרבים ולפתוח מוקד הפצה למכירת הקונטרס באזור מגוריך, ניתן לפנות ל'מכון הבינוני' בכתובת מייל Info@machonhavineini.com

בשורה משמחת

מוקדים להשיג את הקונטרס 'הבינני'

ארצות הברית

4615 14th Avenue	ביהמ"ד זכרון מרדכי טאהש	בארא פארק
5302 13th Ave	ביהמ"ד שומרי שבת	
4909 13th Ave	Kosher Discount	
5309 13th Ave	Keter Judaica	
814 Bedford Ave	סאטמאר בנין בראך	וויליאמסבורג
553 Marcy Ave	סאטמאר קעסקעיד	
75 Lee Ave	בית הספר	
127 wallabout st	ביהמ"ד קראלי	
50 Division Ave	Central Market	
801 Bedford Ave	Keter Judaica	
44 Grove Spring Court	ביהמ"ד בית נפתלי בעלזא	לעיקוואוד
153 E 7th St	ביהמ"ד קארלין סטאלין	
12 America Ave	Keter Judaica	
2201 N. Wood Ave	בית המדרש חסידי קאסאן	לינדן
52 Main St	ביהמ"ד קארלין סטאלין	מאנסי
5 Phyllis Terrace	וויזניץ מונסי	
27 Orchard St	מרכז הספרים	
	ע"י המקוואות	מאנרא

אירופה

Lange leem straat 170A	בית המדרש אהל משה	אנטווערפן
Van spangen straat. 6	ביהמ"ד בעלזא מרכזי	
Lamorinierstraat. 118	ביהמ"ד בית אהרן	
	ישיבה ווילרייק	
47 East Bank	בית המדרש סקווירא	אנגליה-לונדון
St Kildas Road	בית מסחר עולם הספר	
1 Belz terrace	ביהמ"ד בעלזא	
18 Hildaville Drive	ביהמ"ד המרכזי	וועסטקליף
105 Hamlet Court Road	ביהמ"ד מילואים לאפורד	

אויב ווילט איהר אנטייל נעמען אין דעם זיכוי הרבים, סיי פארקויפן אין אייער שוהל \ מקוה א.ד.ג. אדער נעמען א חלק אין די הוצאות, ביטע רופט: 718.387.1122

842106199482